

ত
ই।
মতিব
দাইজব
।

22/11/89

Assam Legislative Assembly Debates

सत्यमेव जयते

1989

OFFICIAL REPORT

FOURTEENTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FIFTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

(BUDGET SESSION)

VOL. XIV

NO. 19

The 4th March 1976

Geetali Art Press, G. S. Road, Dispur,
Guwahati—781022

ABSTRACT

Legislative Assembly

1911-12

GENERAL REPORT

THE REPORT OF THE
COMMISSIONER OF THE LAND REVENUE
DEPARTMENT FOR THE YEAR
1911-12

(BUDGET SECTION)

VOL. XIV

NO. 12

THE GOVERNMENT OF INDIA

OFFICE OF THE SECRETARY TO THE GOVERNMENT OF INDIA
DEPARTMENT OF LAND REVENUE

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1976

(Budget Session)

Volume— XIV

No— 19

Dated the 4th March 1976.

CONTENTS.

	Page No.
1. Questions	5— 43
2. General Discussion on Budget—	44— 136
3. Adjournment—	— 137

DEBATE ON THE ASSAULT ON THE ARMY

1891

1891

1891

1891

1891

1891

1891

Proceedings of the fourteen Session of the Assam
Legislative Assembly assembled after the Fifth General
Elections under Sovereign Democratic
Republican Constitution of India

The house met in the Assembly Chamber, Dispur
Gauhati on Thursday, the 4th March, 1976 with the
Hon'ble Deputy Speaker in the Chair, 14 [fourteen]
Minister, 4 [four] Ministers of State, 1 [one] Deputy
Minister' 68 (Sixty eight) Members present.

STARRED QUESTION AND ANSWER

Date : 4th March, 1976

(To which oral answers were given)

শ্রীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া : পঞ্চম পৰিকল্পনাত এই বিষয়ত কি কি
আঁচনি পোৱা হৈছে মন্ত্ৰী মহোদয়্যাই অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমু (মন্ত্ৰী) :—আগতেই কোৱা হৈছে যে
শিক্ষক নিযুক্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

১৯৯২ A শ্রীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া মন্ত্রী :—মহোদয়! জনোৱা মতে আমাৰ ৰাজ্যখনত মাধ্যমিক আৰু উচ্চ মাধ্যমিক স্কুলৰ কাৰণে হিন্দী শিক্ষক দিয়া হ'ব, সেইবোৰত কিমান শিক্ষকৰ আৱশ্যক আৰু ইতিমধ্যে কিমান শিক্ষক নিযুক্তি দিয়া হ'ল আৰু কিমান বাকী পুৰাবলাগিব এইটো জনাবনে ?

চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্রী) :—এতিয়ালৈকে তিনি হাজাৰ তিনিশ তিনিবানবৈ জন শিক্ষক নিযুক্তি দিয়া হৈছে। ইয়াৰ ভিতৰত হায়াৰ চেকেণ্ডাৰিত ১৩৩ জন আৰু হাইস্কুলত ৬৮৩ জন আৰু দিবলগীয়া আছে এক হাজাৰ দুশ চোৱাল্লিশ জন। এতিয়ালৈকে এম-ই আৰু এম-ভি স্কুলত নিযুক্তি দিয়া হৈছে।

শ্রী লক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া :—মন্ত্রী মহোদয়! জনাই দিয়া মতে মই জানিব বিচাৰিছো যে এতিয়ালৈকে উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত যিখিনি হিন্দী শিক্ষক দিবলগীয়া আছে আৰু যিখিনি দিয়া হৈছে সেই ক্ষেত্ৰ কিবা আচনি লৈ প্ৰাৰম্ভিক হিচাবে কাম কৰিবলৈ লৈছে নেকি আৰু যিবিলাক স্কুলত হিন্দী শিক্ষক দিবলৈ বাকী আছে সেই ক্ষেত্ৰত কিমান বাকী আছে জানিবলৈ বিচাৰিছো।

চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্রী) : এক হাজাৰ সাতশ চোৱাল্লিশ জন শিক্ষক লাগিব।

শ্রী লক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া :—কেতিয়ালৈকে নিযুক্তি দিয়াৰ কথা চিন্তা কৰিছে মন্ত্রী মহোদয়! জানিব বিচাৰিছো।

চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্রী) :—পঞ্চম পৰিকল্পনাত বছৰে বছৰে পৰ্য্যাক্ৰমে দিয়া হ'ব।

শ্রীমঙ্গীকান্ত শইকীয়া :—যি সকল হিন্দী শিক্ষক নিয়োগ কৰা হৈছে সেই সকলৰ কাৰণে খৰচ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে দিয়েনে বাজ্যিক চৰকাৰে দিয়ে এইটো জানিব বিচাৰিছো আৰু কি স্কেলত দৰমহা দিয়া হয় সেইটোও জানিব বিচাৰিছো।

চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) :—পৰিকল্পনা হিচাবে পাচ বছৰলৈকে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বহন কৰে আৰু তাৰ পিচত এইটো বেণ্ডলাৰাইজ কৰিলে বাজ্যিক চৰকাৰে বহন কৰে।

শ্রীমঙ্গীকান্ত শইকীয়া :—এতিয়ালৈকে তেওঁলোকক কি হাৰত দৰমহা দিয়া হৈছে আৰু পুৰণা শিক্ষকে আগৰ হাৰত দৰমহা পাই আছে আৰু নতুন শিক্ষকে অধিক দৰমহা পাই আছে এইটো সঁচানে?

চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) :—এইটো অৱশ্যে কিছু পৰিমাণে সঁচা যিবিলাক ডেফিচিট স্কুল সেই বিলাকত পে স্কেল মতে দিয়া হৈছে আৰু এটা কথা হয় যিহেইটা অস্থানত শিক্ষক দিয়া হয় তাৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা স্বীকৃতি দিব লাগে। 'হেল'

(সদনতহাঁহিব বোল উঠে।)

কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা এটা এক্সপাৰ্ট কমিটি ১৯৬৯ চনতে পঠিয়াই আমাৰ ইয়াৰ শিক্ষক সকলৰ অহতা সম্পৰ্কে চাৰ্ভে কৰিছিল। তিনি বছৰৰ মূৰে মূৰে তেনে চাৰ্ভেৰ পিচত স্বীকৃতি আহিছে ১৯৭২ চনত কিন্তু ইতিমধ্যে পে স্কেল সঙ্গনি হল আৰু ১৯৭৩ চনৰ পৰা দিয়া হৈছে যদিও কিছু অনুবিধা হৈছে।

শ্রীজলাল চন্দ্ৰ পাউণ্ড : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰে যথেষ্ট পৰিমাণে হিন্দী শিক্ষাৰ সুবিধা দিয়া নাই কাৰণে মই অসমীয়াতে কবলগীয়া হৈছে। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰোঁনে অসমত কিমান এম-ই আৰু

এম-ভি স্কুল হিন্দী শিক্ষক নোহোরাইক আছে ?

চৈয়দা আনোরাবা টাইমুর (মন্ত্রী) :—এম-ই স্কুল বেছি নাই বিশ পচিশ খন মান আছে। এম-ভি স্কুলত আগতে মাধ্যমিক বোর্ডে কবিছিল কিন্তু এতিয়া দিয়াৰ কথা চিন্তা কৰি থকা হৈছে আৰু পৰ্য্যাক্রমে এম-ই আৰু এম-ভি স্কুলত দিয়াৰ পিচত হাইস্কুলত দিয়াৰ কথা চিন্তা কৰা হৈছে।

Shri Atul Chandra Saikia :— उपाध्यक्ष महोदय, हिन्दी को नवाज़ करे उज़ारे तालिम साहेबासे जो हिन्दी प्रचार करते हैं ओतो असमीया हिन्दी है। इसलिये मैं जानना चाहता हूँ कि सही हिन्दी प्रचार करने के लिए सरकारने क्या स्कीम (Scheme) करते हैं ?

Shri Mati Sayada Anwara Taimur (Minister) :— जो स्कीम (Scheme) हमने बोलते हैं ओहि बोला है।

শ্রীশ্ৰেয়মথব বৰা :—মন্ত্ৰী মহোদয় কৈছে যে প্ৰায় ১ হাজাৰ ৬২ জন হিন্দী শিক্ষকৰ দাবী আহিছে। বৰ্তমান কিমান চাকৰি পূৰোৱাৰ কথাটো ভাবিছে ?

চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুর (মন্ত্ৰী) :—১৯৭৫-৭৬ চনত ৩৫০ জনৰ পূৰোৱা হৈছে। কেন্দ্ৰীয় দৰকাৰক আমি ১৯ লাখ টকা বিচাৰিছিলো, কিন্তু ১৫ লাখ টকাহে মঞ্জুৰ কৰিছে। গতিকে ২০০ মান দিব পৰা হ'ল।

শ্ৰীমান নৰেন্দ্ৰ শৰ্মা :—১৯৭৫-৭৬ চনত যি ৩৫০ জন লোৱা হ'ল তাৰ ভিতৰত গুৱাহাটী মহকুমাত কিমান শিক্ষক দিয়া হৈছে ?

চৈয়দা আনোৱাৰ টাইমুর (মন্ত্ৰী) :—গুৱাহাটী বুলি নাই, জিলা হিচাবে ভাগ কৰি দিয়া আছে। কামৰূপ জিলাত ৫৬ জন দিয়া হৈছে।

Shri Chandra Bahadur Chetri : - उपाध्यक्ष महोदय, माननीय मंत्रीजी से मैं पुछना चाहता हूँ कि एम० इ० या एम० मि० (ME or MV Schoel) क्या फ्लेट तनखा (Pay) दिया जाता है ? कितना तनखा दिया जाता है ?

चैयदा आनोराबा टाईमुर (मन्त्री) :— आगतेई कोरा हैछे ।

आटाउब बहमान :— विद्यालय विलाकत हिन्दी शिक्षक दिया हैछे ।
आमाब जनसाधारणे कि हिन्दी कय सकल्लोरे जाने । गतिके जनसाधारणब माजत हिन्दी सबबवही कबिबब कारणे कि बारम्हा लैछे ?

चैयदा आनोराबा टाईमुर (मन्त्री) :— बाष्ट्र भाषा प्रचार समिति आहे । तेठुँलोकें कागज उलियाईछे, पाठ्यक्रम प्रस्तुत कबिछे, पब्लीका चलाईछे । तेठुँलोकक २५ हाज्जाब टका असम चबकाबब पबा दिया हैछे । ईयाब बाहिबेओ बेडिअत आजि-कालि हिन्दी शिकोरा हर ।

आबहुल हान्नान चौधुरी :—(१) कि भित्तित এই हिन्दी শিক্ষক বিলাক লোৱা হয় ? (২) এই শিক্ষক সকলৰ অহঁতা কিমান, (৩) মেট্রিক ফেল কৰা ৮-১০ বছৰ কাম কৰা যি বিলাক হিন্দী শিক্ষক আছে, স্কুল বিলাকত যেতিয়া পোষ্ট ওলায়, তেতিয়া সেই শিক্ষক সকলক লোৱা হবনে নহয় ?

চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্রী) :— হিন্দী শিক্ষক অহঁতা অনুসৰি লোৱা হয় । তেওঁলোক বিহাবদ পাছ কৰাৰ উপৰিও মেট্রিকুলেট হব লাগে । আক এই অহঁতা খিনি থাকিলে তেওঁলোকক নিযুক্তি দিয়া হয় ।

শ্রীমতী শ্ৰীমতা তালুকদাৰ :— অসমৰ মহাবিদ্যালয় বিলাকত মুঠতে কিমান হিন্দী শিক্ষক নিযুক্তি দিয়া হৈছে । আক বৰ্তমান কিমান হিন্দী শিক্ষক লোৱা হব ?

চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) :— মহাবিদ্যালয়ত হিন্দী শিক্ষক কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা কোনো সাহায্য আগবঢ়োৱা নাই। আৰু তাৰ বাবে আমি জোৰো দিয়া নাই। গতিকে এইটো মই কব নোৱাৰিম।

শ্ৰীজগদীশ দাস :— অনুসূচীত জাতি আৰু অনুসূচীত জনজাতিৰ পৰা কিমান জন হিন্দী শিক্ষক লোৱা হৈছে ?

চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) :— সঠিক কৈ, কব নোৱাৰিম।

বিষয় : উত্তৰ লক্ষীমপুৰ সদৰ চিকিৎসালয়

শ্ৰীগবিন্দ চন্দ্র বৰাই সুধিছে :—

* ২১৬। মাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

ক) উত্তৰ লক্ষীমপুৰ নগৰৰ সদৰ চিকিৎসালয়খন (চিভিল হস্পিটেল) সু-বৃহত কৰিবৰ কাৰণে নগৰৰ উত্তৰ অংশত ৫২ বিঘা মাটি চৰকাৰে অধিগ্ৰহণ কৰা কথাটো সঁচা নে ?

খ) যদি সঁচা, তেন্তে এই ৫২ বিঘা মাটিৰ ভিতৰত কিমান চৰকাৰী মাটি আৰু কিমান ৰাইজৰ পট্টাৰ মাটি জনাবনে ?

গ) ৰাইজৰ পট্টাৰ মাটিখিনি অধিগ্ৰহণ কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰে কিমান টকা ভৰিব লগা হ'ল জনাবনে ?

ঘ) নতুন ঠাইৰ চিকিৎসালয়খন স্থাপনৰ দিহা কৰি স্বাস্থ্য মন্ত্ৰীয়ে আধাৰশিলা স্থাপন কৰা কথাটো সঁচা নে ?

(ঙ) যদি সচ' তেন্তে সেই চিকিৎসালয় খনৰ কাৰণে চৰকাৰে কিমান টকা মঞ্জুৰ কৰিছিল আৰু সেই মঞ্জুৰী ১৯৭৫-৭৬ চনতহে হোৱা কথাটো সচ' নে?

(চ) ১৯৭৫-৭৬ চনত চিকিৎসালয়ৰ ঘৰ সজা কাম হাতত লোৱা হবনে?

(ছ) এইটো কথা সচ' নে বৰ্তমান সদৰ চিকিৎসালয়ত কোঠাৰ অভাৱত বহুতো বোগী চিকিৎসালয়ত বাবান্দাত থাকিব লগা হৈছে?

(জ) এইটো কথা সচ'নে উত্তৰ লক্ষীমপুৰ সদৰ চিকিৎসালয়ৰ পৰামৰ্শ কমিটিয়ে (এডভাইচৰি বৰ্ড) প্ৰস্তাৱ যোগে এই বছৰতে নতুন প্ৰস্তাৱিত ঠাইত চিকিৎসালয়ৰ ঘৰ নিৰ্মাণৰ কাৰণে বাবে বাবে চৰকাৰক অনুৰোধ জনাই আছে?

শ্ৰীগিৰিন্দ্ৰ চন্দ্ৰ চৌধুৰী (স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে:

২১৬। (ক) — সচ' ৫৫ বিঘা মাটি লোৱা হৈছে।

(খ) — ইয়াৰ ভিতৰত ৩৮ বিঘা চৰকাৰী মাটি আৰু বাকী ১৭ বিঘা বাইজৰ পট্টাৰ মাটি।

(গ) — ৯৫,১৭১'৫০ টকা।

(ঘ) — সচ'।

(ঙ) — সচ'। যদিও চিকিৎসালয়খন স্থাপনৰ কাৰণে টকা মঞ্জুৰ কৰিব পৰা এতিয়াও হোৱা নাই।

(চ) — যিহেতু এতিয়ালৈ পৰিকল্পনা আৰু প্ৰাককল্পন পোৱা নাই আৰু আৱশ্যকীয় টকাও বৰ্তমান বছৰৰ বাজেটত নাই, ঘৰ সজা কাম এম

পিবকল্পনাৰ ১ম বছৰত হাওত লোৱা সম্ভৱ নহব।

(ছ)—সচা।

(জ)—এনেকুৱা কোনো প্ৰস্তাৱ বৰ্তমানলৈ পোৱা হোৱা নাই।

শ্ৰীগোবিন্দ বৰা :- মন্ত্ৰী মহোদয়ে চিকিৎসালয়ৰ আধাৰশিলা স্থাপন কৰিছে। আধাৰশিলা স্থাপনৰ কাৰ কিমান দিনৰ পিচত টকাটো চেংচন হব ?

শ্ৰীগিৰিন্দ নাথ চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) :- প্ৰশ্নকৰ্তাই প্ৰশ্ন কৰিছে যে, আধাৰশিলা স্থাপন কৰাৰ পিচত বিত্ত বিভাগে টকাটো দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে? ইতিমধ্যে বিত্ত বিভাগৰ হাই ব্ৰাড প্ৰেচাৰ হৈছে। সেই কাৰণে টকাটো দিব পৰা নাই। চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা হৈছে। অহা বছৰলৈ দিয়া হব।

শ্ৰীগোবিন্দ বৰা :- অহা বছৰ মানে কোন বছৰ ?

শ্ৰীগিৰিন্দ চন্দ্ৰ চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) :- অহা বছৰ বুলিলে যিটো বছৰ বুজা যায় সেইটো।

শ্ৰীগোবিন্দ বৰা :- আধাৰশিলা স্থাপন কৰা কিমান বছৰ হ'ল ? আঞ্চলিক বৈষম্যতা হ্ৰব কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে চেষ্টা কৰিছে। গতিকে মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাবো নে কোন বছৰত হব ?

শ্ৰীগিৰিন্দ চন্দ্ৰ চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) :- কোৱা হৈছে অহা বছৰত হব।

শ্ৰীবদন তালুকদাৰ :- বিত্ত বিভাগৰ হাইপ্ৰেচাৰ হোৱাৰ কাৰণেই কৰিব পৰা নাই। হাই প্ৰেচাৰ বোধ কৰাৰ কাৰণে কিবা ব্যৱস্থা কৰিছে নে ?

শ্রীগিৰিন্দ্র চন্দ্র চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) :- চিকিৎসা কৰিয়ে আছে। অহা বছৰলৈ কাম হব।

শ্রীজ্বলাল খাউণ্ড :- বিত্ত বিভাগৰ হাইপ্ৰেচাৰ ডাইগনোচাইচ কৰা ফিজিচিয়ান কোন?

শ্রীগিৰিন্দ্র চন্দ্র চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) :- বিত্ত মন্ত্ৰী নিজে। সহযোগী হ'ল প্লেনিং এণ্ড ডেভেলপমেণ্ট মন্ত্ৰী।

শ্রীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ :- বিত্ত বিভাগৰ হাই প্ৰেচাৰ হৈছে, স্বাস্থ্য বিভাগৰ লো-প্ৰেচাৰ হৈছে নেকি?

শ্রীগিৰিন্দ্র চন্দ্র চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) এইটো সচা কথা।

শ্রীগোবিন্দ বৰা :- অহা বছৰত কৰা হব মানে, ১৯৭৬-৭৭ চন নেকি?

শ্রীগিৰিন্দ্র চন্দ্র চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) :- মই (চ)ৰ উত্তৰত কৈছো, ঘৰ সজা কাম মে পৰিকল্পনাৰ ১ম বছৰত হাতত লোৱা সম্ভব নহব।

শ্রীসোণেশ্বৰ বৰা :- স্বাস্থ্য বিভাগৰ ল-প্ৰেচাৰেই নহয়, ডিচেণ্টেৰী হৈছে। স্বাস্থ্য মন্ত্ৰীয়ে যেতিয়া উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ হাস্পাতাল খনৰ আধাৰ শিলা স্থাপন কৰিছিল, এই আধাৰ শিলা আচনি নোহোৱাকৈ স্থাপন কৰা হৈছিল নেকি? সেই আধাৰ শিলাৰ আচনি হুই মহলিয়া, তিনি মহলিয়া, কোনে গুনত স্থাপন কৰা হৈছিল?

শ্রীগিৰিন্দ্র চন্দ্র চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) :- আচনি আছে। প্লেণ এণ্টিমেট আছে, ধনৰ অভাব।

RE: ARREST OF OFFICE BEARER OF O. N. G. C.
WORKERS' ASSOCIATION

Shri Promode Chandra Gogoi asked :—

*217: Will the Minister, Home be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that on 13th September, 1975 the Sibsagar police arrested the Office Bearer of the O. N. G. C. Workers' Association (Recognised), Sibsagar from the office premises?

(b) If so, whether the Government have received a complaint from the Association addressed to the S. P., Jorhat, dated 10th October, 1975?

(c) If so, action taken by the Government in this regard?

Shri Hiteswar Saikia (Minister Home) replied :—

217.—Yes.

(b)—Yes.

(c)—On receipt of the complaint S. P. Sibsagar caused an enquiry and it was found that the members were arrested legally and hence no further action was necessary.

Shri promode Chandra Gogoi :—May I know from the Minister whether police had been to the office of the O. N. G. C.'s Association on its own initiative or on receipt of complaints from certain other quarters.

Shri Hiteswar Saikia (Minister):- I think they might have certain informations.

Shri Promode Chandra Gogoi :- My specific question is whether the police had been to the office of the Association on its own initiative or on receipt of complaint from certain other quarters.

Shri Hiteswar Saikis (Minister) :- On receipt of information from their own source.

Shri promode Chandra Gogoi :- Whether it is a fact that the officer-in-charge of the Police Station who had been to the Association's office used language which is derogatory, to the office bearers ? In the report it is stated, the O. C. said "you are doing some conspiracy against the Government and I will arrest you all people under DIR and MISA". Therefore, may I know from the Minister whether Government had any directive issued to the police Department not to use any derogatory language to the office bearers of a legalised and recognised Association ?

Shri Hiteswar Saikia (Ministe) : I think he Should not utter such language. Anyway, I will look into it.

Shri Giasuddin Ahmed—Whether the Association was prohibited from holding any meeting ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister) :- Emergency was there.

Shri Giasuddin Ahmed :- Whether the meeting was held inside the house or outside ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister) :- Inside the house.

Shri Giasuddin Ahmed :- Is it illegal to hold meeting when 144 is in force

Shri Hiteswar Saikia (Minister) :- I think Government should be informed about holding of the meeting.

Shri Promode Chandra Gogoi :- If there is a meeting of the concerning Association they are to inform the police. In fact there was no meeting. Therefore, my question is on what basis the police interfered with the legal activities of a registered Association ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister) :- Their information was that there was some meeting.

Shri Promode Chandra Gogoi :- There was no meeting. But the workers and office bearers of the Association gathered in the office in the evening. Whether police had the right to interfere with the legal activities of a recognised Association ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister):- 144 was there and the time was 8-30 p. m. So Sir, police might have thought that some kind of meeting was going on.

Shri Atul Chandra Saikia:- How many office bearers were arrested and under what section of IPC they were arrested?

Shri Hiteswar Saikia (Minister):- 21 people were taken to the Thana. They were arrested under Section 141 IPC. But immediately they were released on the intervention of hon'ble member Shri Gogoi.

Re. CONSTITUTION OF A BLOCK
IN SANTAL COLONY

Snri Mathius Tudu asked:

*118 Will the Minister, Revenue be pleased to state-

(a) Whether Government have received representation from the Santal people of the Santal Colony Mouza in Kokrajhar Subdivision for constitution of a Block for the protection of the land of the backward Santal people in Santal Colony?

(b) If so, the steps taken by Government in this regard ?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister of State, Revenue) replied :

218. (a)—Yes.

(b) It is under examination.

Shri Mathius Tudu :- May I know from the Minister how long it will remain under consideration of the Government ?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister) :- We will dispose of the case as soon as possible.

Shri Mathius Tudu :- May I know when the representation was received ?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister): On 7. 6. 74.

Shri Mathius Tudu :- In view of the fact that the Santal people of the colony have been losing land at the hands of the advance people will the Government expedite the matter ?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister) :- We will consider it.

বিঃ বেৰভাঙ্গী ডাক্তৰখানাব ঘৰ বিস্তাৰণ

শ্রীকবীৰ চন্দ্ৰ বায় প্ৰধানীয়ে সুধিছে:

*২১৯। মাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে-

(ক) ধুবুৰী মহকুমাৰ বেৰভাঙ্গী ডাক্তৰখানাব ঘৰ নিৰ্মাণ কৰাৰ বাবে টকা মঞ্জুৰ হোৱা কথাটো সচাঁ নে?

(খ) যদি সচাঁ হয়, তেন্তে কিমান টকা মঞ্জুৰ হৈছে আৰু কেতিয়া কাম আৰম্ভ হব?

শ্রীগিৰিন্দ্ৰ চন্দ্ৰ চৌধুৰী (স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে:

২১৯। (ক)—সচাঁ।

(খ)—১,৬২,৬০০.০০ টকা মঞ্জুৰ হৈছে আৰু কাম অহা বছৰলৈ আৰম্ভ হব।

শ্রীকবীৰ চন্দ্ৰ বায় প্ৰধানী:—এই টকা কোন বছৰত মঞ্জুৰী হৈছিল, লগ্নেন এষ্টিমেন্ট কেতিয়া দিয়া হৈছে আৰু বাইজৰ আৱশ্যক কেতিয়া পাইছিল মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব নে?

শ্রীগিৰিন্দ্ৰচন্দ্ৰ চন্দ্ৰ চৌধুৰী মন্ত্ৰী :- অহা বছৰত আৰম্ভ হব যেতিয়া বাকীখিনি ইমফৰমেচন নহলেও হয়।

বিঃ অসম একত্ৰীকৰণ পৰিবহন বিভাগৰ গাড়ী

শ্রীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়াই সুধিছে:

*২২০। মাননীয় পৰিবহন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে-

(ক) অসম একত্ৰীকৰণ পৰিবহন বিভাগত মুঠতে কিমানখন গাড়ী আছে ?

(খ) কিমানখন গাড়ী ভাল অৱস্থাত আছে আৰু এই বিভাগৰ গাড়ী কত ভাল কৰা হয় ?

(গ) এই বিভাগৰ গাড়ী কোনে কোনে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে ?

(ঘ) ১৯৭৪-৭৫ আৰু ১৯৭৫-৭৬ চনত এই শিতানত কিমান টকা ব্যয় কৰা হৈছে ?

শ্ৰীহৰিশ্ৰেষ্ঠ খাউণ্ড (পৰিবহন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২২০। (ক)—অসম একত্ৰীকৰণ (পুল) পৰিবহন বিভাগত মুঠতে ৫০ খন গাড়ী ২৪।২।৭৫ তাৰিখলৈকে আছে।

(খ)—অসম একত্ৰীকৰণ (পুল) পৰিবহন বিভাগত ৩৪ খন ভাল গাড়ী আছে। এই গাড়ীবোৰ সাধাৰণতে অসম চৰকাৰৰ পথ পৰিবহন শিগমৰ দিশপুৰত থকা কেন্দ্ৰীয় কাৰখানাত বা গুৱাহাটী চহৰত থকা বিশ্বাস যোগ্য বেচৰকাৰী কাৰখানাত মেৰামতি কৰা হয়।

(গ)—১৯৫৫ চনৰ চৰকাৰী একত্ৰীকৰণ (পুল) গাড়ী (সংবিধান, ৰক্ষণাবেক্ষণ, পৰিচালন) নীতি আৰু এই সংক্ৰান্তত লোৱা পৰৱৰ্তী চৰকাৰৰ সিদ্ধান্তৰ স্বৰূপ সাপেক্ষে মন্ত্ৰী, অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ, সংসদী সচিব, অসম চৰকাৰৰ ৰাজ্যপত্ৰধাৰী বিষয়া, সম্মানিত ৰাজ্যিক অতিথি, অসম ভ্ৰমণ কৰিবলৈ অহা আন আন ৰাজ্যিক ৰাজ্যপত্ৰধাৰী বা কেন্দ্ৰীয় বিষয়া আৰু বিশিষ্ট ব্যক্তি, অসম, লোকসেৱা আয়োগৰ সদস্য আৰু সচিব আৰু বিধান সভাৰ সদস্য সকলে এই গাড়ীবোৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে।

(ঘ)—আমাৰ হিচাব মতে এই গাড়ীবোৰ মেৰামতিৰ বাবে ব্যয় কৰা

টকাৰ পৰিমাণ তলত দিয়া হ'ল —

১৯৭৫-৭৫ চনত মুঠ টকা খৰচ কৰা হৈছে ৬,৩৪,২১৭ টকা।

১৯৭৫-৭৬ চনত জাহ্নৱাৰী মাহলৈকে মুঠ টকা খৰচ কৰা হৈছে —
৫,৮৮,৫১৯ টকা।

শ্রীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া :- উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে, ৫০ খন গাড়ীৰ খবৰ দিছে। তাৰ ভিতৰত ৩৪ খন ভাল গাড়ী আৰু বাকীখিনি বেয়াহৈ আছে বুলি কৈছে। গতিকে এই বেয়া গাড়ী কেইখন কি অৱস্থাত আছে আৰু ক'ত ৰখা হৈছে মহোদয়ে জনাব নে?

শ্রীইন্দ্ৰেশ্বৰ খাউণ্ড (মন্ত্ৰী) :- বাকী কেইখন এইধৰনে - ৯খন গাড়ী এয়াৰ মাৰ্ক ফৰ দিচপোজেল, ২খন বিয়ন্দ ইকনমিক ৰিপেয়াৰ আৰু খেন মেজৰ ৰিপেয়া।

শ্রীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া :- অসম একত্ৰীকৰণ পুল পৰিবহনৰ যি কেইখন ভাল বা বেয়া গাড়ী আছে সেইবিলাক ৰখাৰ কি সুব্যৱস্থা কৰা হৈছে? আমি জনাত দিশপুৰৰ মুকলি বাষ্টাতে এই গাড়ীবিলাক পৰি থাকে ব'দে বড়াহে ফলত ভালখিনিও বেয়া হৈছে। এই সম্পৰ্কে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা লৈছে?

শ্রীইন্দ্ৰেশ্বৰ খাউণ্ড :- পুলৰ গাড়ীবিলাক ৰখাৰ কাৰণে এটা গেৰেজ তৈয়াৰ কৰা হৈছে কিন্তু গেৰেজটোত কিছুমান চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ চাকৰীয়াৰে দখল কৰি আছে। গেৰেজ বিছাৰি পোৱা নাই কাৰণে বাহিৰতে গাড়ীবিলাক আছে।

শ্রীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া :- এই গাড়ীবিলাক ৰাজহুৱা সম্পত্তি।

এনেকৈ গেবেজৰ অভাবত বাহিবত পেলাই ৰখাটো ভাল হোৱা নাই। কাৰণ যি কেইখন ভাল গাড়ী আছে বাহিবত ৰখাৰ পৰা সেইকেইখনো বেয়া হ'ব। গতিকে এই বিষয়ে ব্যৱস্থা লোৱা চৰকাৰে বিবেচনা নকৰে নে?

শ্ৰীইন্দ্ৰেশ্বৰ খাউণ্ড (মন্ত্ৰী) :- এই বিষয়ে চিন্তা কৰি থকা হৈছে।

শ্ৰীমানবেঙ্গ শৰ্মা :- গাড়ীবিলাক বেচকাৰী কাৰখানাতো মেৰামতি হয় বুলি কৈছে। এই টকাৰ ভিতৰত কিমান টকা বে চৰকাৰী কাৰখানাত দিয়া হৈছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব নে?

শ্ৰীইন্দ্ৰেশ্বৰ খাউণ্ড (মন্ত্ৰী) :- বে চৰকাৰী হিচাবটো নাই মুঠ হিচাবটোহে আছে।

শ্ৰীজালাসুদ্দিন আহমেদ :- চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী সকল যে এই গেবেজটোত দখল কৰি বহি আছে তেওঁলোকক উচ্ছেদৰ কিবা নোটিশ দিয়া হৈছে নেকি?

শ্ৰীইন্দ্ৰেশ্বৰ খাউণ্ড (মন্ত্ৰী) :- যাবলৈ কোৱা হৈছে কিন্তু ঘৰ পোৱা নাই কাৰণে যাব পৰা নাই।

শ্ৰীমানবেঙ্গ শৰ্মা :- বেচকাৰী কাৰখানাত যে গাড়ী ভালকৰিবলৈ দিয়া হয় সেইটো কি ভিত্তিত দিয়া হয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব নে?

শ্ৰীইন্দ্ৰেশ্বৰ খাউণ্ড (মন্ত্ৰী) :- আমাৰ নিয়ম হ'ল দিশপুৰত যি চৰকাৰী কাৰখানা আছে তালৈ পঠিয়াই দিয়া হয় আৰু নিগমৰ কাৰখানাই কামটো সোনকালে কৰিব নোৱাৰিলে বেচকাৰী কাৰখানাটো তেওঁলোকে পঠিয়াই দিয়ে।

শ্ৰীমানবেঙ্গ শৰ্মা :- কি বন্দবস্তত দিয়ে?

শ্রীইন্দ্রেশ্বর (মন্ত্রী) : এইটো কাৰখানাই কৰি দিয়ে।

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া :- মন্ত্রী মহোদয়ে (গ) প্রশ্নোত্তৰত কোনে কোনে গাড়ী ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে তাৰ এখন তালিকা ডাঙি ধৰিছে। তাত গেজেটেদ বিষয়াই গাড়ী ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে বুলি কৈছে আৰু আমি জনাত গেজেটেদ বিষয়াৰ বাহিৰেও অন্য বিষয়াও গাড়ী চলায়। কিন্তু বিধান সভাৰ যি বিলাক সমিতি আছে সেই সমিতি বিলাকৰ চেয়াৰমেন সকলে গাড়ী চলাব নোৱাৰে সেই কথা সচাঁনে?

শ্রীইন্দ্রেশ্বর খাউণ্ড (মন্ত্রী) :- চেয়াৰমেনেও গাড়ী পায়।

RE : WATER SUPPLY SCHEME AT MORRABAZAR

Shri Puspadhar Chaliha asked : =

*221. Will the Minister, Health be pleased to state—

(a) Whether Government is aware of the fact that the trial boring and other formalities of Water Supply Scheme taken up in 1966 at Morrabazar in Amguri Constituency was completed in the year 1970?

(b) If so, reason for not starting the work till now?

Shri Girindra Chandra Choudhury (Minister, Health) replied :

221. (a)—Only trial boring and preliminary survey for Water Supply were undertaken in the year, 1964.

(b)—The Subdivisional Planning Cell did not

recommend the Morra-bazar Water Supply Scheme for inclusion in the Fifth Five-Year plan.

Shri Puspadhar Chaliha :— Mr. Deputy: Speaker Sir, the Sub-divisional Planning Cell did not recommend the scheme only, it has already been taken over by the Public Health Deptt. for construction in the Fifth Five Year Plan but this scheme was not included though Govt. gave assurance on the floor of the House in the year 1965 that the Morrabazar Water Supply Scheme has been taken up and it will be completed?

Shri Girinda Ch. Choudhury (Minister): Sir, the trial boring held in 1964 and the result came out in 1971. Lack of source of Water Supply or whatever the promise of the Minister might have been made at that time, that cannot be implemented. There was no source of water supply and as such the Sub-divisional planning Cell did not recommend the Morrabazar Water Supply Scheme.

Shri Puspadhar Chaliha :— Mr. Deputy. Speaker Sir is the Hon'ble Minister will be aware of the fact that where as the trial boring is not successful, an alternative plot of land was handed over to the Public Health Deptt. and after that no action is being taken?

Shri Girindra Ch. Choudhury, (Minister) : That information is not with me, Sir, at this moment.

Shri Puspadhar Chaliha : Mr. Deputy Speaker, Sir, will the Hon'ble Minister will take up the matter so that the Govt. assurance stand fulfilled and perform the matter ?

Shri Girindra Ch. Choudhury (Minister) : Sir, I can repeat that the Govt. did not assure and Govt. neither said that the trial being was successful.

Shri Puspadhar Chaliha : It was repeatedly told that where the trial boring was not successful, the department was asked for an alternative plot of land and that plot of land was handed over to the department by the local public and after that the department has not pursued.

Shri Girindra Ch. Choudhury, (Minister) : Sir, I will make an enquiry.

বি : বৰাপেটা মহকুমাৰ নতুন আৰক্ষী চকী

ঐ.আব্দুল হান্নান চৌধুৰীয়ে, হাথিছে :

#২২২। মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনবনে-

(ক) বৰপেটা মহকুমাত কোনো আৰক্ষী চকী নতুনকৈ খোলা হবনে?

(খ) যদি হয়, কোন কোন ঠাইত হব?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (গৃহ বিভাগৰ মন্ত্রী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২২২। (ক) আৰু (খ)—বৰ্ত্তমানে নতুন কোনো আৰক্ষী চকী খোলাৰ প্ৰস্তাৱ নাই। কিন্তু ভেল্লা-নগাঁৱ এলেকাত এটা চকী খোলাৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে চৰকাৰে তথ্যপতি বিচাৰিছে।

শ্রীকন্দৰ্প কুমাৰ দাস :— মন্ত্রী মহোদয়ে ভেল্লা-নগাঁৱৰ বাহিৰে বৰপেটা মহকুমাৰ আন ঠাইত আৰক্ষী চকী খোলা নহ'ব বুলি উল্লেখ কৰিছে। কিন্তু সৰুপেটাত অঞ্চলত আজি দুই বছৰ মানৰ আগৰে পৰাই ডকাইতৰ উতপাত বেচি হৈছে। সেই কাৰণে এই কথালৈ লক্ষ্য ৰাখি এটা আৰক্ষী চকী খোলাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে? স্থানীয় বিধান সভাৰ সদস্য জনে আৰক্ষী গত স্থাপন কৰাৰ কাৰণে সদৌ মাননীয়া ওচৰত প্ৰস্তাৱটো দিয়া হৈছিল।

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্রী) :— এই বিষয়ে যদিও তেখেতে ৬০খন উত্থাপন কৰিছে এতিয়া ডকাইত কমি গৈছে। তথাপি এলেকাটো পৰিক্ষা কৰি চাব লাগিব।

শ্রীজালালদিন আহমেদ :— বৰপেটা মহকুমাৰ বেলেগ বেলেগ ঠাইত ডকাইট হৈছে। কিন্তু এই ডকাইট বিলাকৰ স্থায়ী থকা ঠাই নাই। চৰ এলেকাত থাকে। শ্রীহামান চৌধুৰী আৰু মোৰ সমস্তিত

দৈনিক ৫০৬০ টাকৈ গুৰু চুৰি হৈ আছে। গতিকে এই গুৰু চুৰি হোৱা কথালৈ লক্ষ্য ৰাখি এটা আৰক্ষী চকী খোলাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী) এই সদনত মাননীয় সদস্যই যোৱা বছৰ বাজেট অধিবেশন বাজেট বস্তুত কৈছিল যে তেখেতৰ অঞ্চলত ডকাইতি নহয় জনিয়া অঞ্চলতহে হয় : গতিকে এইটো চাব লাগিব।

শ্ৰীকল্প কুমাৰ দাস :- গলিবান্ধা অঞ্চলত ডকাইতিৰ উতপাত হোৱাৰ কাৰণে তাত যি পুলিচৰ মানুহ ৰখা হৈছে তেওঁলোকৰ কাৰণে থকা ঘৰাৰ কোনো বন্দবস্ত কৰিবনে?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী) :- এই বিলাক অস্থায়ী ব্যৱস্থা।

মৌলানা আব্দুল জলিল চৌধুৰী :- উপাধক্ষ মহোদয়, কৰিমগঞ্জ মহকুমা বদৰপুৰ থানাৰ অন্তৰ্গত শ্ৰীগৌৰী এলাকায় 'সুপাৰিটেনডেণ্ট অব পুলিচ'ৰ একটা প্ৰস্তাব অনুযায়ী

শ্ৰী ডেপুটি স্পীকাৰ :- বৰপেটাৰ পৰা কৰিমগঞ্জ কেনেইক পালেগৈ?

মৌলানা আব্দুল জলিল চৌধুৰী :- না না, উপাধক্ষ মহোদয়, চেক পোষ্টৰ কথাতো কমন্। সুতৰাং সেই যায়গাৰ এই প্ৰস্তাব সম্পৰ্কে সরকার অবহিত আছেনে কি?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী) :- ইয়াৰ কাৰণে বেলেগ প্ৰশ্ন লাগিব :

শ্ৰীআতাউৰ ৰহমান :- চকী আছেনে নাই মই সেইটোৱে যোৱা নাই। জৰুৰী কালিন অৱস্থাৰ পৰিপেক্ষিতত ক্ৰাইম কমি যোৱালৈ লক্ষ্য ৰাখি হোমগাৰ্ড কিছুমান ঠায়ে ঠায়ে ৰখাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী) :- এইটো বিবেচনা কৰা হব।

RE : HAND TUBE WELLS

Shri Sudarsan Das asked :—

*223. Will the Minister Health be pleased to state—

(a) The number of Tube Wells installed in different Blocks during last five years in Karimganj Subdivision

(b) How many of these are serviceable till date and how many are out of order ?

(c) How many Tube Wells are going to be installed during current year ?

Shri Girindra Chandra Choudhury (Minister, Health) replied :

223. (a)—No hand Tube Wells were installed by the public Health Engineering Organisation in Karimganj Subdivision during April, 1971 to March, 1975. 125 Tube Wells were installed during April, 1975 to January 1976.

(b)—All are functioning properly.

(c)—In addition to the Tube Wells already installed during the current financial year, no further Tube Wells proposed to be installed now.

শ্রীমুদর্শন দাস :- উপাধ্যক্ষ মহোদয়, করিমগঞ্জ মহকুমাতে স্বাস্থ্য বিভাগ থেকে আগেও অনেকগুলি টিউব অয়েল স্থাপন করা হয়েছিল। কিন্তু মন্ত্রী মহোদয় বলেছেন ১৯৭৩ ইং আগে কোন টিউব অয়েল বসানো হয়নি। সুতরাং মন্ত্রী মহোদয়ের কাছ থেকে একথা জানতে পারিকি যে আগে এই টিউব অয়েলগুলি কোন বিভাগ বসিয়েছিল?

শ্রীগিরীন্দ্র চন্দ্র চৌধুরী (মন্ত্রী) :- উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৬৫৪ টা টিউব অয়েল করিমগঞ্জ মহকুমাতে স্থাপন করা হয়েছিল। সেটা পঞ্চায়ত করেছিল আর আমরা 'কন্ট্রাক্টর' হিসাবে কাজ করেছিলাম। এইগুলি সমস্ত খারাপ হয়ে গিয়েছে। কেবল শতকরা ১০ ভাগ ভাল আছে। আমরা এখন পাবলিক হেলথ ডিপার্টমেন্টের মাধ্যমে নিজে এই কাজে হাত দিয়েছি। মহকুমা পরিষদকে দেইনাই।

শ্রীমুদর্শন দাস :- উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয় বলেছেন ৬৫৪ টি টিউব অয়েল পঞ্চায়ত স্থাপন করেছিল এবং বর্তমানে এই গুলি সব খারাপ হয়ে গিয়েছে। এই খারাপ টিউব অয়েল গুলি বর্তমানে কি পর্যায়ে আছে এবং তার মালিক কে?

শ্রীগিরীন্দ্র চন্দ্র চৌধুরী (মন্ত্রী) :- সেটা পঞ্চায়ত মন্ত্রী মহোদয় বলতে পারবেন, তবে আমি বলতে পারি যে, ৬৫৪ টা টিউব অয়েল বসানো হয়েছিল বর্তমানে তার অনেক গুলির কোন পান্ডা পান্ডা যাচ্ছে না আর এগুলির কি হয়েছে বা তার দায়িত্ব স্বাস্থ্য বিভাগের নহয়। তবে, যে গুলি মেরামত করে ভাল করা থাকবে, সেগনি যাতে তাড়াতাড়ি ভাল করা হয় তা আমাদের দেখব। তাছাড়া মহোদয়, উত্তর করিমগঞ্জে ইতিমধ্যে ৫৪ টার ভিতর ৫৮ টার কাজ করা হয়েছে, দক্ষিণ করিমগঞ্জে ৯৬ টার ভিতর ৪০ টা হয়েছে, তারপর রামকৃষ্ণনগরে

৪৭ টার ভিতর ৭টা করা হয়েছে এবং পাথারকান্ডিতে ৩৩ টার ভিতর ৩৩ টার ব্যবস্থা করা হয়েছে।

মৌলানা আব্দুল জলিল চৌধুরী :- উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্রী মহোদয় বলেছেন যে, যেগুলি নষ্ট হয়েছে সেগুলি সম্পর্কে তাঁহার কোন দায়িত্ব নেই। পঞ্চায়ত বিভাগের, কিন্তু এইগুলি জাতীয় সম্পদ এবং এরজন্য মন্ত্রীমন্ডলের যৌথ দায়িত্ব নাই কি? তাছাড়া, প্রশ্নের উত্তর দেওয়ার আগে অন্যান্য সংশ্লিষ্ট বিভাগের মন্ত্রীদের সঙ্গে আলোচনা করে সমস্ত বিষয় অবহিত হয়ে সদনে আসা বিভাগীয় মন্ত্রী পক্ষে যুক্তিযুক্ত নয় কি? তাছাড়া এই জিনিসগুলি নষ্ট হয়ে যাওয়া বা চুরি হয়ে যাওয়ার জন্য যারা দায়ী তাদের প্রতি সরকার ব্যবস্থা গ্রহণ করবেন কি?

শ্রী গিরীন্দ্র চন্দ্র চৌধুরী :- (মন্ত্রী) :- মহোদয়, মৌলানা সাহেব যে কথা বলেছেন তা অবশ্য সত্য। যৌথ ভাবে আমাদের সকলের একটা দায়িত্ব আছে। কিন্তু আমি একটা কথা বলতে চাই যে, পঞ্চায়ত যদি সরকারকে এগুলি খারাপ আছে কি ভাল আছে তার খবর না দেয় তাহলে সরকার কি করে জানতে পারবে? আমরা যখন স্পর্শে গিয়ে এ অবস্থা দেখলাম তখন আর পঞ্চায়ত নাই।

শ্রী জগদীশ চন্দ্র দাস :- মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কি ভিত্তি দিয়া হৈছে সেইটো মই মাননীয় মন্ত্রী মহোদয়র পৰা জানিব পারবোনে?

শ্রী গিরীন্দ্র চন্দ্র চৌধুরী :- (মন্ত্রী) :- সেইটো নিজ মতেই দিয়া হৈছে।

শ্রী হলাল চন্দ্র খাউণ্ড :- এই টিউব উয়েল বিলাক বেয়া হোৱাৰ কাৰণ কি? বালি বা পানীৰ সোত কোনো বিবেচনা নকৰাকৈ কৰাৰ কাৰণেই এইটো বেয়া হৈছে বুলি মন্ত্রী মহোদয়ে ভাৱেনে?

শ্রী গিরীন্দ্র চন্দ্র চৌধুরী মন্ত্রী :- আচলতে এইবিলাক বছৰুৱা

অৱস্থাত কোনো 'ডিফেক্ট' নাছিল। কালক্ৰমত তাৰ 'হেড' বিলাক চোবকৰি লৈ যায় আৰু পঞ্চায়তে যি ধৰণে তাৰ তহাৱধান লব লাগিছিল সেইটো লব নোৱাৰাৰ কাৰণেই এইবিলাক বেয়া হৈ পৰিছে।

মৌলানা আব্দুল জলিল চৌধুৰী :- উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই টিউব অয়েল গুলি কৱিমগঞ্জে স্থাপন কৰলে কাৰ্য্যকৰী হবোনে। বৰে আগের ভেভলাপমেন্ট বোর্ড মতামত দিয়েছিল এবং পরে তা সত্য পরিণত হয়েছে। সরকার কি একথা জানেন এবং জানলে কি ব্যৱস্থা নিয়েছেন?

শ্ৰীগিৰীন্দ্র চন্দ্র চৌধুৰী :- (মন্ত্রী) :- মহোদয়, এই খবৰ আমাৰ হাতে আপাতত : নাৰ। তবে এটা আমি খবৰ কৰে দেখব।

শ্ৰীহুসাল চন্দ্র খাউণ্ড :- মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিলাক 'টিউব ওৱেল' বিমান দলৈকে বহুৱাব লাগিছিল সেই পৰিমাণে দলৈকে লবহুৱাই বামতে বহুৱাই থৈ যোৱাৰ কাৰণেই এইটো হৈছে সেইটো মন্ত্রী মহোদয়ে জনানে নে?

শ্ৰীপ্ৰবিন্দ চন্দ্র চৌধুৰী :- (মন্ত্রী) সেইটো হবও পাৰে আৰু নহবও পাৰে। বাইজে সেইবিলাকৰ পানী খাই উপভোগ কৰিছিল। বাইজেও এইবিলাকৰ যেনে ভাৱে তত্‌তাহাৰধান লব লাগিছিল সেইমতে নোলোৱাৰ কাৰণত এইটো হৈছে। কিন্তু বাইজে বহুত দিন তাৰ পানী খাই আছিল।

বিঃকাৰিকৰী শিক্ষা প্ৰসাৰৰ আঁচনি

শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়াই সুধিছে :-

*২২৪। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ ভাৰদ্বাণ্ড মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) অসমত চতুৰ্থ যোজনাৰ অন্তৰ্গত কাৰিকৰী শিক্ষা প্ৰসাৰৰ বাবে কিমান টকাৰ আৰু কি কি অঁচনি লোৱা হৈছে?

(খ) অসমৰ কাৰিকৰী মহাবিদ্যালয় দুখনত চলি থকা বিষয়বোৰৰ উপৰিও কিবা আৰু নতুন বিষয়ৰ শিক্ষাদান দিয়া সম্পৰ্কে অঁচনি লোৱা হৈছে নেকি আৰু যদি হৈছে কি কি?

(গ) চিঙ্গচৰ আঞ্চলিক ইঞ্জিনিয়াৰিং মহাবিদ্যালয়খন হৈ উঠিল নে?

(ঘ) যদি নাই কিয়।

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২২৪। (ক)—চতুৰ্থ পঞ্চম-বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত কাৰিকৰী শিক্ষা বিভাগৰ ক্ষিতানত সৰ্ব্বমুঠ এশ ত্ৰিশতক লাখ টকা ধাৰ্য্য কৰা হয় ইয়াৰে ত্ৰিবাৰ্শবৈ লাখ বাৰ ছেজাৰ টকা খৰচ কৰা হয়।

চতুৰ্থ পঞ্চম-বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত লোৱা অঁচনি সমূহৰ তালিকা এখন সদনৰ মেজত দিয়া হ'ল।

(খ)—অসমৰ কাৰিকৰ মহাবিদ্যালয়ী দুখনত বৰ্ত্তমানে শিক্ষাদান কৰি থকা বিষয়বোৰৰ বাহিৰে স্নাতক পৰ্যায়ত কোনো নতুন বিষয়ত শিক্ষাদান দিয়া অঁচনি লোৱা হোৱা নাই।

কিন্তু ১৯৭৬ চনৰ ভিতৰত অসম কাৰিকৰী মহাবিদ্যালয়ত “জলচ্ছেদ পৰিচালনা আৰু বান নিয়ন্ত্ৰণ” (Water Shed Management & Flood Control) বিষয়েৰে কাৰিকৰী বিভাগৰ স্নাতকোত্তৰ পাঠ্যক্ৰম খোলাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। প্ৰথম পৰ্যায়ত মাত্ৰ ১০ জন ছাত্ৰ ভৰ্ত্তি কৰণৰ দিহা কৰা হৈছে।

(গ)—এতিয়ালৈ হৈ উঠা নাই কিন্তু ইয়াৰ দ্ৰুত অগ্ৰগতিৰ বাবে উপযুক্ত ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

(বি)—বিশেষকৈ সকলো ধৰণৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য্যৰ ওপৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ নিষেধ নীতিৰ (bar) নিমিত্তে নিৰ্মাণ কাৰ্য্য সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই।

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া :- মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এম পৰিকল্পনাত এই সম্পৰ্কে কি কি আচনি লোৱা হৈছে সেইটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্রীমতী আনোৱাৰা টাইম্বৰ (মন্ত্ৰী) :- সেইটো চতুৰ্থ পৰিকল্পনাৰহে প্ৰশ্ন আছিল। এম পৰিকল্পনাৰ কাৰণে বেলেগ প্ৰশ্ন লাগিব।

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া :- মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ইতিমধ্যেই যি দুটা বছৰ পাৰ হৈ গৈছে সেই দুটা বছৰত কি কাম কৰিছে সেইটো মাননীয়া মন্ত্ৰী মহোদয়ই জনাবনে ?

শ্রীমতী আনোৱাৰা টাইম্বৰ (মন্ত্ৰী) :- ইতিমধ্যেই 'ফলাত কটুজ' শাখাটো নতুনকৈ খোলা হৈছে 'এগ্ৰিকালচাবেল ইঞ্জিনিয়াৰিং' আৰু ১ মাৰ্চৰ পৰা 'অটমবাইল ইঞ্জিনিয়াৰিং'ৰ ডিপ্লমা ক'চ খোলা হৈছে।

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া :- মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত সিদিনা বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে এটা কথা কৈছিল যে, তিনিশ লোক নি—কাৰিকৰী নিবহুৱা হৈ বহি আছে। অথচ কাৰিকৰী লোকৰ দৰ্কাৰ হলে বাহিৰৰ পৰাহে আনিব লগীয়া হয়। এই সংক্ৰান্তত মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীৰ তত্ত্বাবধানত এটা আলোচনা চক্ৰ হৈছিল। সেইমতেই পাঠ্যক্ৰম সলনি কৰি হলেও তেনেধৰণৰ লোক আমাৰ ইয়াতে প্ৰস্তুত কৰাৰ কাৰণে কিবা ব্যৱস্থা কৰিছেনে কি সেইটো মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ই জনাবনে ?

শ্রীমতী আনোৱাৰা টাইম্বৰ (মন্ত্ৰী) :- সেইটো 'একজামিন' কৰি চাব লাগিব।

শ্রীজালুউদ্দিন আহমেদ :- চতুৰ্থ ষোজনাৰ কাৰিকৰী ক্ষেত্ৰত প্ৰসাৰণৰ কাৰণে এককোটি ৭৫ লাখ টকা ধৰা হৈছিল তাৰে ভিতৰত ৭৯'৮৮ হেজাৰ টকা কিয় খৰছ কৰিব নোৱাৰিলে সেইটো জনাবনে ?

শ্ৰীমতী আনোৱাৰা টাইম্বৰ (মন্ত্ৰী) :- ইয়াত খৰছ কৰা হৈছে বুলিয়েই দিয়া হৈছে।

শ্ৰীজাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড :- কাৰিকৰী দিশত কি কি বিষয়ত স্নাতকোত্তৰ শ্ৰেণীখোলা হৈছে সেইটো মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ই জনাবনে ?

শ্ৰীমতী আনোৱাৰা টাইম্বৰ (মন্ত্ৰী) :- সেইটো- ইতিমধ্যেই কোৱা হৈছে।

শ্ৰীজাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড :- মই স্নাতকোত্তৰ শ্ৰেণী খোলাৰ কথাহে কৈছো।

শ্ৰীমতী আনোৱাৰা টাইম্বৰ (মন্ত্ৰী) :- সেইটো নাই।

শ্ৰীজাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড :- নাই যদি খোলাৰ ব্যৱস্থা আছেনেকি ?

শ্ৰীমতী আনোৱাৰা (মন্ত্ৰী) :- টাইম্বৰ নাই।

শ্ৰীমতী তকলতা বৰা :- মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কিমান ছোৱালী আছে সেইটো জনাবনে ?

শ্ৰীমতী আনোৱাৰা টাইম্বৰ (মন্ত্ৰী) :- তাৰ হিচাবটো মোৰ হাতত নাই।

শ্ৰীমতী তকলতা বৰা :- মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, তথ্যপাতিৰ ফালৰ পৰা যি দেখা গৈছে তাত মহিলাৰ প্ৰশিক্ষণ দিয়া হোৱা নাই। এইটো হয়নে কি ?

শ্রীমতী আনোরাবা টাইমুর (মন্ত্রী) :- মহিলাইও প্রশিক্ষণ লৈছে।

শ্রীমুদর্শন দাস :- উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্রী মহোদয়। বুলেছেন যে শিলচরে আঞ্চলিক কারিগরী মহাবিদ্যালয়ের কাজ জুত গতিতে অগ্রসর হ'ল্ছে। আমি মন্ত্রী মহোদয়ৰ কাছ থেকে জানতে পাৰি কি যে এই কাজ কবে পর্যন্ত শেষ হবে ?

শ্রীমতী আনোরাবা টাইমুর (মন্ত্রী) :- এই বিষয়ত আমাৰ মুখ্য-মন্ত্রী মহোদয়েও এটা প্রশ্নৰ উত্তৰত কৈছিল যে, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা কিছুমান 'এডমিনিষ্ট্ৰেটিভ এপ্রোভেল' লাগে। এই বিলাক বেলেগে বেলেগে অহাৰ কাৰণে সেই মতেই কাম হৈ আছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা এই বিষয়ত 'এপ্রোভেল' আহিলে কবিব পৰা হব। কিন্তু কেতিয়া আহে সেইটো কোৱাটো টান।

মৌলানা আব্দুল জলিল চৌধুৰী :- উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কবে থেকে সেটা আৰম্ভ হয়েছে এবং कि कि व्यापारे केन्द्रीय सरकारের কাছে अनुमोदन चाওয়া, হয়েছে এবং তারन्या आर कतदिन लागवे ?

Smti Saiyada Anwara Taimur (Minister of State, Education) :- The progress so far made in construction of the Regional Engineering College at Silchar are as follows :

(i) 90 ./' construction of approach road of 4.92 K. M. long to the Campus of the College is already completed.

(ii) 1.68 KM long hostel approach road has been completed.

(iii) 11 KV. H. T. lines of 2400' to the centre of the Campus has already been completed.

(iv) The water supply scheme has already been taken up by the P. H. E. Deptt.

(v) Construction of one Hostel building has been completed up to plinth level.

(vi) Administrative approval for construction of Workshop building has already been accorded. The State P. W. D. who has been entrusted with construction of buildings has invited necessary tenders etc. An amount of Rs 2.00 lakhs has already been released by the Central Govt. for construction of the building.

(vii) The Estimates of other buildings have already been sent to Govt. of India for according Administrative approval and to lift the embargo.

মৌলানা আব্দুল জলিল চৌধুরী :- উপাধ্যক্ষ মহোদয়, রাস্তা হলেই যদি কলেজ হয়ে যায় তাহলে ত হয়েই গেল, আমি জিজ্ঞাসা করছি কেন্দ্রীয় সরকারের অনুমোদন সাপেক্ষে কি কি বিষয়ে আসন্ন সরকার কেন্দ্রীয় সরকারের কাছে পঠিয়েছেন? রাস্তা কতটা হয়েছে সেটা তো মুখ্যমন্ত্রী মহোদয় আগেই বলেছেন।

Smti. Syeda Anwara Taimur (Minister of State)—
Administrative approval for construction of workshop

building has already been accorded. An amount of Rs. 2 lakhs has already been released by the Central Govt. for construction of the building. আহিলেই এইখিনি কৰাটো সম্ভৱপৰ হ'ব

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা :— কাৰিকৰি দিশত স্নাতকোৰ শ্ৰেণী খোলাৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা কিবা টকা মঞ্জুৰী দিয়া হৈছে নেকি ?

শ্ৰীমতী আনোৱাৰ টাইম্বৰ (মন্ত্ৰী)—পোৱা নাই।

বি : সংৰক্ষিত বনাঞ্চল

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়াই সুধিছে :

২২২৫। মাননীয় বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

- (ক) অসমত কিমানখন সংৰক্ষিত বনাঞ্চল আছে আৰু কি কি ?
- (খ) এই বনাঞ্চল সমূহৰ মুঠ মাটিকালি কিমান হ'ব ?
- (গ) অসমৰ মুঠ আয়তনৰ কিমান শতাংশত বনাঞ্চল সংৰক্ষিত হৈছে ?
- (ঘ) বনাঞ্চলৰ পৰা অসমৰ বাৰ্ষিক আয় কিমান হয় ?

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২২২৫। (ক)—অসমত সৰ্বমুঠ ২৮৪ খন সংৰক্ষিত বনাঞ্চল আছে। তাৰ সম্পূৰ্ণ লিষ্টি সদনৰ মেজত থোৱা হৈছে।

(খ)—মুঠ মাটিকালি ১৬৪১১'৭ বর্গ কিলোমিটার।

(গ)—মুঠ আয়তনৰ শতকৰা ২০'৮ ভাগত।

(ঘ)—বার্ষিক আয় :—

১৯৭২-৭৩ চনত ৪,৩৬,৯৩,৭১০'০০ টকা

১৯৭৩-৭৪ চনত ৪,৮১,৯৪,৪২২'০০ টকা

১৯৭৪-৭৫ চনত ৫,১৭,০৪,৩১১'০০ টকা

শ্রীমঙ্গী শইকীয়া :- মোৰ (ঘ) প্রশ্নৰ উত্তৰত মন্ত্রী মহোদয়ে যি হিচাব দেখুৱাইছে এই হিচাবটো উৎপাদন বৃদ্ধি হোৱাৰ কাৰণে হৈছে নে বৰেলিটি বেচি হোৱাৰ কাৰণে হৈছে ?

শ্রীলুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্রী) :- ছয়োটাই সচ'।

শ্রীমঙ্গী কান্ত শইকীয়া :- আমাৰ বাষ্টিয় পৰ্যায়ত মুঠ মাটি কালিব যি পৰিমাণ সেই হিচাবে কিমান শতাংশ বনাঞ্চল আমাৰ ৰাজ্যত থাকিব লাগে ?

শ্রীলুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্রী) :- শতকৰা ৩০ ভাগ থাকিব লাগে।

শ্রীমঙ্গী কান্ত শইকীয়া :- সেইটো পূৰণ কৰাৰ কাৰণে কি ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে ?

শ্রীলুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্রী) :- আমি সেইটো চেষ্টা চলাই আছে, ২ হেক্টৰ বর্গ কিলোমিটারত বনাঞ্চল সংৰক্ষণৰ কাৰণে চেষ্টা চলোৱা হৈছে আৰু ভাৱ লগে লগে চিলিং আইনত যি বিলাক মাটি ওলাব তাৰে যি পৰিমাণৰ মাটি খেতিৰ কাৰণে ওলাব সেই যিনি বাদ দি

বাকী খিনিত বনাঞ্চল কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হৈছে।

শ্ৰীকেহোবাম হাজৰিকা :- মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এইটো জনাবনে যে ১৬৪১১'৭ বৰ্গ কিলোমিটাৰ মাটিৰ ভিতৰত কিমান সংখ্যক মাটি আনক্ৰাটিকাইদ ফৰেষ্টৰ আন্দাৰত আছে ?

শ্ৰীলুটফুৰ বহমান (মন্ত্ৰী) :- এইবিলাক আনক্ৰাটিকাইদ ফৰেষ্ট নহয়, ক্ৰাটিকাইদ ফৰেষ্ট হিচাবেহে দেখুৱা হৈছে।

শ্ৰীআতাউৰ বহমান :- মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যে আয়ৰ হিচাব দেখুৱাইছে ব্যয়ৰ হিচাবটোও ইয়াত জনাব পাৰে নে ?

শ্ৰীলুটফুৰ বহমান (মন্ত্ৰী) :- ব্যয়ৰ হিচাবটো মোৰ হাতত নাই ২ কোটি মানতকৈ কম হব।

শ্ৰীমতী তকলতা বৰা :- মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ পৰা জানিব পাৰিছো যে বনাঞ্চল আৰু বাঢ়িব, এই ক্ষেত্ৰত তেখেতৰ পৰা জানিব পাবোনে যে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দুয়োপাৰে যি বিলাক ঠাইত গড়খহনীয়া হৈছে সেইবিলাক ঠাই গড়খহনীয়াৰ পৰা বক্ষা কৰিবৰ কাৰণে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দুয়োপাৰে এই বনাঞ্চলৰ ব্যৱস্থা লোৱা হবনে ?

শ্ৰীলুটফুৰ বহমান (মন্ত্ৰী) :- ইয়াৰে কিছুমান ফৰেষ্ট দিপাৰ্টমেণ্ট কৰিছে আৰু কিছু চয়েল কনজাৰভেশ্যন বিভাগে কৰিছে। এই বিষয়ত আমি চেষ্টা চলাই আছে।

শ্ৰীকেহোবাম হাজৰিকা :- মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই ১৬৪১১'৭ বৰ্গ কিলো-মিটাৰত বিভাজ ফৰেষ্টৰ হিচাব দেখুৱাইছে, অসমত কিমান আনক্ৰাটিকাইদ

ফৰেষ্ট নোহোৱা হৈছে ?

শ্ৰীলুটফুৰ বহমান (মন্ত্ৰী) :— সেইটো হিচাব মোৰ হাতত নাই।

শ্ৰীকবিৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী :— মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে বনাঞ্চল বৃদ্ধি পাইছে, এতিয়া কথা হল এই যে শাল শিমলু যিবিলাক মূল্যবান গছ আছে সেইবিলাক কিমান বছৰৰ ভিতৰত মেচাইয়ৰ্দ হয় ?

শ্ৰীলুটফুৰ বহমান (মন্ত্ৰী) :— সেইটো, আমাৰ হিচাব আছে।

শ্ৰীঅতাতউৰ বহমান :— পাঞ্জাব আৰু হাৰিয়ানাৰ নিচিনাকৈ ইয়াতো বাগ্ৰাৰ দুয়োকাষে বনাঞ্চল কৰাৰ কাৰণে চিন্তা কৰিছে নেকি ?

শ্ৰীলুটফুৰ বহমান (মন্ত্ৰী) :— বাস্তাৱ দুয়োপাৰে কবাতো সম্ভৱপৰ নহয় অৱশ্যে বাস্তাৱ এটা পাবত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে।

শ্ৰীকবিৰ চন্দ্ৰ ৰায়প্ৰধানী :— সংৰক্ষণৰ যিমান অংশত মাটি আছে তাৰে কিমান অংশত প্লেনটেছ্যন হৈছে আৰু কিমান অংশত হোৱা নাই ?

শ্ৰীলুটফুৰ বহমান (মন্ত্ৰী) :— সকলো খিনিতে নাই কিছু অংশত হৈছে।

শ্ৰীঅতুল শইকীয়া :— চৰকাৰে মাটিহীন খেতিয়কক মাটি দিব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল অৱস্থাত আমাৰ মাটিহীন খেতিয়কক মাটি দিবলৈ ঠাই তেনে অৱস্থাত বনাঞ্চল বৃদ্ধি কৰা হ'ব বুলি কেনেকৈ আশ্বাস দিছে এইটো কথা জনাবনে ?

শ্ৰীলুটফুৰ বহমান (মন্ত্ৰী) :— যিবিলাক বনাঞ্চল কৰা হ'ব সেইবিলাক খেতিৰ কাৰণে দিয়া নহয় আৰু যিবিলাক মাটি খেতিৰ

কাৰণে উপযুক্ত বুলি বিবেচনা কৰা হ'ব সেইবিলাক ইয়াতো মাটিহীন খেতিয়কক দিয়া হ'ব।

শ্ৰীমুদৰ্শন দাস :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰীমহোদয় এই সংৰক্ষিত বনাঞ্চলে মাটিৰ যে হিসাব দিয়েছেন এই হিসাবেৰ ভিতৰ ফৰেষ্ট ভিলেজ পড়ে কি? আৰ যদি পড়ে তাহলে এই সব ফৰেষ্ট ভিলেজে 'বেগাৰ প্ৰথা' যে চালু আছে মন্ত্ৰী মহাশয় একথা জানেন কি?

ডাঃ লুটফুৰ রহমান (মন্ত্ৰী) :— মহোদয়, 'ফৰেষ্ট ভিলেজ' বনাঞ্চলৰ ভিতৰ থাকবে। কিন্তু মহোদয়, এই ফৰেষ্ট ভিলেজে যে বেগাৰ প্ৰথা চালু আছে একথা ঠিক নয়। তবে, সেখানকার কিছু লোক ফৰেষ্টৰ কাজ কৰে এবং তার বিনিময়ে তারা জঙ্গলে থেকে কিছু সাহায্য পায়। সেটাকে ঠিক বেগাৰ প্ৰথা বলা যায় না।

বিঃ অসম সংগ্ৰহালয় আৰু পুৰাতত্ত্ব বিভাগ

শ্ৰীমন্ত্ৰীকান্ত শইকীয়াই সুধিছে :—

২২৬। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) চতুৰ্থ যোজনাত অসম সংগ্ৰহালয় আৰু পুৰাতত্ত্ব বিভাগটো সম্প্ৰসাৰণৰ কিবা আঁচনি লোৱা হৈছে নেকি?

(খ) যদি হৈছে, কি কি?

(গ) অসম সংগ্ৰহালয়ত অসমৰ সকলো লাগতিয়াল বস্তু ৰখা হৈছেনে?

(ঘ) আমবাৰীৰ খনন কাৰ্য্যৰ বৰ্ত্তমান অৱস্থা কি ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :—

২২৬। (ক)—হৈছে।

(খ)—ইয়াৰ বিতং বিৱৰণ সদনৰ মেজত ৰখা হ'ল।

(গ)—সংগ্ৰহালয়ত সংৰক্ষিত হোৱা সকলোবোৰ সামগ্ৰী লাগতিয়াল ঐতিহাসিক গুৰুত্বপূৰ্ণ।

(ঘ)—আমবাৰীৰ খনন কাৰ্য্যৰ ভাৰ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় নৃতত্ব বিভাগৰ মুখ্য অধ্যাপকক চুক্তি কৰি ১৯৭০ চনত অৰ্পণ কৰা হয়। আৰু তাত তিনিটা বছৰ খনন কাৰ্য্য চলোৱা হয়। আৰু উদ্ধাৰ হোৱা শিলা মূৰ্ত্তিৰ ৩৯ টা ৰাজ্যিক সংগ্ৰহালয়ত সংৰক্ষিত কৰা হৈছে, অদূৰ ভবিষ্যতে আৰু খনন কাৰ্য্য চলোৱাৰ আশা আছে।

শ্ৰীলক্ষ্মী কান্ত শইকীয়া :— অসম ৰাজ্যিক সংগ্ৰহালয় আৰু পুৰাতত্ত্ব বিভাগটো আগতে একেলগে আছিল আৰু এইটো শিক্ষা বিভাগৰ ডিবেক্টৰেটৰ তলত আছিল, এতিয়া সেইটো সম্পূৰ্ণ পৃথকীকৰণ কৰি শিক্ষা বিভাগৰ তললৈ অনাৰ কাৰণে চৰকাৰে বিবেচনা কৰিছে নেকি ?

শ্ৰীমতী আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) :— এই বিষয়ে চিন্তা কৰা হৈছে।

শ্ৰীলক্ষ্মী কান্ত শইকীয়া :— আমবাৰীৰ যিটো কাম গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ক দিয়া হৈছিল তাৰ কাৰণে বাৰ্ষিক অনুদান দিয়া হয় নে নহয় আৰু এই কামটো সম্পূৰ্ণ হবলৈ কিমান বাকী আছে ?

শ্ৰীমতী আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) :— ২০ হাজাৰ টকা গ্ৰাণ্ট ইন এইড হিচাবে দিয়া হৈছে। সেই কামৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা

অনুমতি লব লাগে আৰু সেই বাবে আৰু খনন কাৰ্য্য কৰিব লাগে।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা :— এই সংগ্ৰাহলয়ত কমলাবাৰীৰ সত্ৰৰ ময়ূৰ-পাখী নাও খন ধূলিয়ে বাগিয়ে বাহিৰত ৰাখি আধানি—বাধানি কৰিছে তাৰ কাৰণ কি ?

শ্ৰীমতী আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) :— সেই নাও খন বৰ বৃহত আকাৰৰ সেইকাৰণে নাওখন বাহিৰতে ৰাখিবলগীয়া হৈছে।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা :— নাও খন কিয় বাহিৰত ৰাখিব লগীয়া হৈছে সেইটোহে মই জানিব বিচাৰিছো।

শ্ৰীমতী আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) :— এই নাওখন ৰাখিবলৈ বৰ বৃহত ঘৰ লাগিব, সেইকাৰণেই বৰ্ত্তমান বাহিৰত ৰখা হৈছে।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা :— যদি ঘৰটো কৰিবই নোৱাৰে সেইখন কিবাই দিয়াই ভাল।

Undisposed Starred Question dated 4-3-76

বি : ব্যসপাৰা গাৱঁত বহুসংখ্যক আত্মহত্যা

শ্ৰীজগদীশ শইকীয়াই সুধিছে :—

*২২৭। মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) মংগলদৈ মহকুমাৰ অন্তৰ্গত ব্যসপাৰা গাৱঁত ১৯৭৪ চনত এটা

বহুসংখ্যক আত্মহত্যাৰ ঘটনা ঘটাব খবৰ চৰকাৰে জানানে ?

(খ) যদি জানে, সেই ঘটনাৰ অনুসন্ধান চলোৱা হৈছিল নে আৰু যদি হৈছিল কি অনুসন্ধান পোৱা হৈছে ?

(গ) এই ঘটনা কোন কোন পুলিচ বিষয়াই অনুসন্ধান কৰিছিল ?

(ঘ) এইটো এটা যোহতাকাণ্ড সেইটো সঁচানে ?

(ঙ) যদি সঁচা হয়, তেন্তে এই হত্যাৰ অনুসন্ধান চলাওঁতে ইমান পলম হোৱাৰ কাৰণ কি ?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :—

২২৭। (ক)—হয়, জানে।

(খ)—যথোচিত অনুসন্ধান কৰিও উপযুক্ত তথ্য-পাতিৰ অভাৱত খাটাং সিদ্ধান্তত উপনীত হ'ব পৰা নগল।

(গ)—ছিপাৱাৰ পুলিচ চকিৰ ভাৰগ্ৰাণ্ড বিষয়া চাব-ইন্সপেক্টৰ ভিলক শইকীয়া, ইন্সপেক্টৰ দেবেন বৰা, সেই সময়ৰ মংগলদৈৰ চাৰ্কেল ইন্সপেক্টৰ চোৰাংচোৱা বিভাগৰ ইন্সপেক্টৰ প্ৰহলাদ শৰ্মা, চোৰাংচোৱা বিভাগৰ বিশেষ আৰক্ষী অধীক্ষক গৌতম বৰুৱা আৰু ডি, আই, জি, দেবেন সোনোৱালে শইকীয়া ভাৱে অনুসন্ধান কৰিছিল।

(ঘ)—অনুসন্ধানত পোৱা তথ্য-পাতি মতে এনে এটা সন্দেহৰ অৱকাশ থাকে যদিও খাটাংকৈ কোৱা টান।

(ঙ)—শ্ৰদ্ধততে পলম হোৱা নাই। যিদিনা ঘটনা হয় সেইদিনাই অৰ্থাৎ ২৪-৫-৭৪ তাৰিখেই পুলিচে খবৰ পোৱাৰ লগে লগেই তদন্তত চলায়।

UNSTARRED

Questions And Answers

Date 4th March, 1976

বি : মাটিঅগ্নি গ্রহণ

শ্রীগোলাপ চন্দ্র বকরাই শ্রুতিছে :

১। মাননীয় বাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—

(ক) অসমত চিলিং আইনৰ অধীনত অধিগ্রহণ কৰা মাটিৰ পৰিমাণ কিমান হৈছে ?

(খ) উক্ত মাটি চাহাবগান আৰু মাটিৰ মালিকৰ কিমান অধিগ্রহণ হৈছে বেলেগ ভাবে জনাবনে ?

(গ) এতিয়ালৈকে ক'ত ক'ত মাটিহীনক মাটি বিতৰণ কৰা হৈছে ?

(মহাকুমা হিচাবে জনাব)

(ঘ) যি সকলৰ মাটি এতিয়াও অধিগ্রহণ কৰা নাই সেই বিষয়ে চৰকাৰে খবতকীয়া কি ব্যৱস্থা লৈছে ?

ডা : ভূমিখৰ বৰ্মণ (বাজহ বিভাগৰ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

১। (ক)—চিলিং আইনৰ জৰিয়তে ১৯৭৬ চনৰ ১৫ ফেব্ৰুৱাৰীলৈকে ৪,৯৪,৯২২ বিঘা মাটি অধিগ্রহণ কৰা হৈছে।

(খ)—চাহবাগানৰ পৰা ২,৮০,৮৮৫ বিঘা আৰু মাটিৰ মালিকৰ পৰা ২,১৪,০৩৭ বিঘা মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছে।

(গ)—মাটি বিতৰণৰ দুখন মহকুমা ভিত্তিক বিৱৰ্তনীয় সদনৰ মেজত বখা হ'ল।

(ঘ)—অতি সোনকালে এই মাটিবোৰ অধিগ্ৰহণ কৰাৰ বাবে বিহিত ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

Mr. Deputy Speaker :— The question hour is over we come to item No. 2.

শ্ৰীমুকল ইচলাম :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই প্ৰথমে আজিৰ এই পবিত্ৰ সদনত এখন প্ৰগতিশীল আৰু সময়োপযোগী বাজেট প্লেচ কৰাৰ কাৰণে আমাৰ বিত্ত মন্ত্ৰী তথা মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ক অভিনন্দন জনাইছো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বাজেট খনত আমাৰ দেশৰ দৰিদ্ৰ, জৰ্জৰিত আৰু শোৰিত জনসাধাৰণৰ আশা আকাংখা ফলব্ৰতী হোৱাৰ কিছু আশাৰ সঞ্চাৰ হৈছে। ইতিমধ্যে কুৰি দফীয়া আঁচনি লোৱা হৈছে আৰু ইয়াৰ আগতেও চৰকাৰে বিভিন্ন প্ৰগতিশীল আইন প্ৰণয়ন কৰিছে আৰু তাক কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ কাৰণে যত্নপৰ হৈছে। কিন্তু বৰ্ত্তমান যি কুৰি দফীয়া আঁচনি তাক কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ হলে তিনিটা ওখান কেবোণ দেখা পাইছো। এই আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ হলে তিনিটা প্ৰধান কেবোণ আমাৰ প্ৰশাসন বিভাগ, বেংক আৰু আমাৰ সমবায় এই তিনিটাৰ মাজত যেনে তেনে সময় সাধন কৰিব লাগিব। মই ইয়াৰ আগতেই কৈছিলো যে আমাৰ যি সমবায় সমিতি আছে সেইবোৰৰ যি সকল সম্পাদক তেওঁলোকে সমবায়ৰ আইনকাৰুন সম্পৰ্কে বৰ বেছি সজাগ নহয়।

এই ক্ষেত্ৰত মই এটা পৰামৰ্শ দাঙি ধৰিব খুজিছো যে জিলা লেভেলত বেংকবিলাকৰ একোখনকৈ অফিছিয়েল কমিটি গঠন কৰি দিব লাগে। সেই কমিটি বিলাকত জিলাৰ উপায়ুক্ত আৰু এচ ডি. অ'বেজিষ্টাৰ, ডেপুটি বেজিষ্টাৰ থাকিব। সেই বিলাকত একোজন অফিচাৰ থাকিব লাগে। মোৰ যি অভিজ্ঞতা তাৰ পৰা এটা কথা কব খুজিছো যে আমি যেতিয়া বাস্তৱানীলৈ আহো আৰু ঠোঁটত যিবিলাক কথা আলাচনা কৰো, ফিল্ডলৈ গৈ সেই কথানোৰে যেতিয়া কাৰ্য্যকৰী কৰিব খোজো তেতিয়া বেংকবিলাকে নানান বাধাটো সৃষ্টি কৰে। আৰু যি কৰি দফীয়া আচনি আমি গ্ৰহণ কৰিছো সেটো আচ'নি কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ হ'লে বেংকৰ সহায়েই আটাইতকৈ বেছি প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। কিন্তু আজিলৈকে এই বেংকবোৰৰ প্ৰধান ভূমিকা লব পৰা নাই। কিন্তু একেবাৰে লোৱা নাই বা লব পৰা নাই বসি কামও ভুল হ'ব, ব'বী শমাৰ ক্ষেত্ৰত কোনো কোনো অঞ্চলত কিছু কিছু কাৰ্য্যকৰী কাম হাতত লৈছে কিন্তু কোনো কোনো অঞ্চলত লব পৰা নাই। উদাহৰণ স্বৰূপে মই কওঁ মোৰ সমষ্টি মান কাচাৰত যিজন বেংকৰ ব্ৰাণ্সমেনেজাৰ আছে তেওঁ অকল চৰকাৰী কৰ্মচাৰীয়েই নহয় তেওঁ এজন বাজনীতি কৰা মানুহো। এই সম্পৰ্কে মই বজ্জৰাৱ চকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো কিন্তু কোনো ফল ধৰা নাই। আজি মোৰ ধাৰণা হৈছে যে আমাৰ যিবোৰ উন্নয়ন মূলক কাম আমি হাতত লৈছো সেই বোৰৰ মাজত স্থান বিশেষে আৰু শ্ৰেণী বিশেষে কিছুমান কেবোণ সোমাই আছে যাতে সেই-বোৰ কাৰ্য্যকৰী নহয়। গতিকে উপাধক্ষ মহোদয়, মই আপোনাৰ জড়িত-যতে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো যে যদি চৰকাৰে নিষ্ঠুৰতাৰে এই কুবিদফীয়া আচ'নি কাৰ্য্যকৰী কৰিব নোৱাৰে তেন্তে ভবিষ্যতে এটা ডাঙৰ ভুল কৰা হ'ব।

আমি যি কুৰিদফীয়া আচ'নি হাতত লৈছো সেই আচ'নি সম্পৰ্কে আমি অকল গান গালেই নহব, কাৰণ ইতিপূৰ্বেই এই সম্পৰ্কে আমি বহুত কথাই কৈ আহিছো। মই যিটো সমষ্টিৰ পৰা আহিছো তাত চাৰি লক্ষ্য মানুহৰ যি জমি আছে সেই জমি চাৰা ভাবতবসৰতে থকা জমিৰ লগত তুলনা নহয়। কিন্তু এই জমি বছৰি বছৰি গঢ়াখহনীয়াই হেজাৰ হেজাৰ বাৰ নষ্ট কৰি গৈছে। বাৰে বাৰে বালি পৰি এই মাটিবোৰ নষ্ট কৰাৰ ফলত হাজাৰ হাজাৰ টা পৰিয়াল বছৰি গৃহহীন আৰু মাটিহীন হৈ পৰে। কিন্তু আজিলৈকে বালি বান্ধব বাহিৰে চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা কোনো শক্তিশালী ব্যৱস্থা লোৱা নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, স্বাধীনতাৰ এই ৩০ বছৰত আমি দেখিছো যে এই মানুহখিনিক সাধাৰণ ভাবে টেণ্ট বিলিফ দিয়াৰ বাহিৰে চৰকাৰে কোনো কাৰ্য্যকৰী আৰু স্থায়ী স্কীম লোৱা নাই। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আপোনাৰ জড়িয়তে মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক এই অনুৰোধ জনাওঁ যে আমাৰ এই দক্ষিণ পাৰটো লোৱাৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব লাগে। কাৰণ আমি জনামতে অসম চৰকাৰৰ সীমিত ধৰণেৰে এই কাম হাতত লোৱা সম্ভৱ নহব। ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ কেন্দ্ৰই এই কাম হাতত লব এই আশা লৈ আমি শান্তিৰে থাকিব নোৱাৰো। গোৱালপাৰাৰ পৰা বাংলা দেশৰ সীমালৈ বলদাৰ দি এই পাৰটো বন্ধ কৰিবৰ কাৰণে কোৱাত বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছিল যে ইয়াৰ বাবে যিমান টকাৰ প্ৰয়োজন হ'ব সেই খিনি বহন কৰাটো অসম চৰকাৰৰ পক্ষে সম্ভৱ নহব।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ সমষ্টিৰ এই চাৰিলক্ষ মানুহৰ জীৱন আৰু সম্পত্তি কোনো আশীকোটি টকাতকৈ বেছি নহয়। কাৰণ

তেখেতে এটা হিচাব দিছিল যে এই কাম কৰিবলৈ হলে আশী কোটি টকা লাগিব। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই জানিব বিচাৰিছো যে মোৰ এই বিৰাট সমষ্টিটোৰ যি ৬ লক্ষ হেক্টৰ মাটি আছে যি মাটি সমগ্ৰ অসম কিয় ভাৰততে তুলনা নহয় এই মাটি খিনিৰ উত্পাদন, মূল্য আৰু ইয়াৰ সমষ্ট মানুহ খিনিৰ সম্পত্তি বন্ধা কৰাটো জানো কুৰি দফীয়া আচ'নিৰ অন্তৰ্গত নপৰে? এই মানুহ খিনিৰ জীৱন আৰু সম্পত্তি বন্ধা কৰিব নোৱাৰিলে, এখন গঠনমূলক আচ'নি লৈ সেই আচ'নি কাৰ্য্যকৰী কৰিব নোৱাৰিলে আৰ্জি আমি যি কুৰি দফীয়া আচ'নি হাতত লৈছো সেই আচ'নি কাৰ্য্যকৰী কৰিম বুলি আমি যি আশা কৰিছো সেই আশা মিছা হব।

যদি আমি কুৰি দফীয়া আচ'নি কাৰ্য্যকৰী কৰিব খোজো তেতিয়াহলে অতিকৈ অল্পমত, পিচপৰা অঞ্চলৰ মানুহ বিলাকক এই আচ'নিৰ সুফলতা লাভ কৰাত যতপৰোমান্তি চেষ্টা কৰিব লাগিব। এইবোৰ অঞ্চলৰ মানুহক আমাৰ গঠন মূলক আচ'নিৰ ভবিষ্যতে যদি তেওঁলোকক উন্নত সম্প্ৰদায়ৰ সন্মানাৰীলৈ আনিব নোৱাৰো তেতিয়াহলে আমাৰ সকলো আচ'নিয়ে বৃথা হব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সেই কাৰণেই মই কওঁ যে আৰ্জি অকল কুৰি দফীয়া আচ'নিৰ কথা কলেই নহব। আমাৰ যিবিলাক অল্পমত সম্প্ৰদায় আছে আৰু যি শ্ৰেণীৰ মানুহ আৰ্জিগৈকে পিচ পৰি আছে সেই সকলৰ মানদণ্ড যিমানেই উন্নত কৰাৰ চেষ্টা কৰা হৈছে সেই তুলনাত প্ৰকৃত পক্ষে কাম একোৱেই হোৱা নাই। আমাৰ প্ৰায় বিলাক আচ'নিয়েই ওপৰ মহলতেই সীমা বদ্ধ হৈ আছে, এই অল্পমত অঞ্চল বিলাকত লোক সকলক আমাৰ আদৰ্শমূলক আচ'নিৰ কোনো আভাসেই আমি আৰ্জিগৈকে দিব পৰা নাই। মহোদয়, আৰ্জি এই গঠনমূলক যুগত

পৰিকল্পনা কাৰ্য্যকৰী কৰোতে যিখিনি বাতাব্যৰ দৰকাৰ তেনে বাতাব্য
 এই অনুন্নত পিচপৰা অঞ্চলবিলাকৰ ভিতৰত আমি লেখ মাত্ৰও স্থিতি
 কৰিব পৰা নাই। মই উদাহৰণত দুটা এলেকাৰ কথাকেই কওঁ। যেনে
 গোৱালপাৰা জিলাৰ মানকাছাৰ আৰু লক্ষীপুৰ এলেকা এই দুটা এলেকাত
 প্ৰায় চাৰি লাখ মানুহেই বসতি কৰে। তাত যি দুই এখন স্কুল-কলেজ
 আছে তাত আজিলৈকে কতৃশক্ষই বিণেষ কোনো দৃষ্টিয়েই দিয়া নাই।
 ১৯৭১ চনৰ চেনাচ অনুসাৰে মানকাছাৰ, দক্ষিণ শালমাৰা, লক্ষীমপুৰ
 এই এলেকাটোত চাৰি লাখ মানুহৰ বসতি। সেই অঞ্চলৰ শিক্ষাৰ
 ক্ষেত্ৰত যি কেইখন স্কুল আৰু কলেজ আছে তাত চৰকাৰে আজিলৈকে
 বিশেষ দৃষ্টি দিয়া নাই আৰু আজিলৈকে শতকৰা ৭ ভাগ গ্ৰাণ্টও সেই
 শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকলৈ চৰকাৰে আগবঢ়োৱা নাই। মই দুখেৰে সৈতে
 উল্লেখ কৰো যে এই চাৰি লাখ মানুহৰ মাজত মাত্ৰ এখন ছোৱালী
 হাইস্কুল আছে। আইনৰ কিছুমান আসোৱাহ দেখুৱাই আজিলৈকে সেই
 একমাত্ৰ ছোৱালী হাইস্কুল খনকো চৰকাৰে গ্ৰাণ্ট দিয়া নাই। মহোদয়,
 আইনৰ কাৰণেহে আমি জীয়াই থাকিম নে, আমাৰ কাৰণেহে আইনৰ
 প্ৰয়োজন। যদি আইনৰ কাৰণেহে আমি জীয়াই থাকিব লাগে তেতিয়া
 ই বৰ গুৰুত্বৰ কথা। এই কুৰিদফীয়া আচনি কাৰ্য্যকৰী কৰোতে মই এটা
 কথা কম। যে আমাৰ এই অসম ৰাজ্যখন এখন কৃষি প্ৰধান ৰাজ্য। এই
 মৰ্মে মাননীয় সদস্য সকলে বহুতো কথাই কৈ গৈছে। কৃষিৰ কাৰণেও
 বহুত কৰিছে বুলি কৈছে। কিন্তু মই এই উক্তিটোত একমত নহওঁ। মোৰ
 জ্ঞান মতে আমাৰ অসমৰ প্ৰায় খিনি মাটিয়েই উৰ্বৰা সকলো বৰম শস্যৰ
 কাৰণে ধুনীয়া মাটি। এই মাটি বিলাকৰ সংৰক্ষণৰ বিশেষ ব্যৱস্থা নথকাত
 সময় মতে পানীৰ অভাৱ হয়। আমাৰ ৰাজ্যৰ বাহিৰৰ মানুহে এনেদৰে
 মত প্ৰকাশ কৰে যে আপোনালোকৰ অসমৰ মাটি ইমান উৰ্বৰা, নদ-নদী
 আদি ইমান বেছি, পানীৰ ইমান চোৰ্চ থকা স্বত্বেও আপোনালোকৰ ৰাজ্যত

খাবলৈ নেপাই মানুহ মৰে ই বৰ আচৰিত কথা। মহোদয় আমাৰ ৰাজ্যত ৩০ চে: মি: ব পৰা ৪০ চে: মি: লৈকে বৰষুণ হয়। আজিলৈকে বাৰিষাৰ এই পানী খিনি আমি আবদ্ধ কৰি তাক কামত খটাব পৰা নাই কিয়?

আমাৰ অসমত বাৰিষাৰ বানপানীৰ লক্ষণটো ভালকৈ পৰ্যবেক্ষণ কৰিলে দেখা যায় যে গোৱালপাৰা জিলাৰ পৰা তিনিচুকিয়ালৈ যি আমাৰ নেচনেল হাইৱে আছে, উত্তৰ পাৰে উত্তৰ লক্ষীমপুৰলৈ যি নৰ্থ ট্ৰাংক ৰোড আছে, আৰু অন্যান্য যিবিলাক ট্ৰাংক ৰোড আছে তাৰ ওপৰত যিবিলাক দলং আছে সেই দলং বিলাকৰ বিজ্ঞান সম্মত ভাৱে পুনৰ নিৰ্মাণ কৰি ঠায়ে ঠায়ে যদি জলপ্ৰবাহৰ সুবিধা কৰি দিয়া হয় তেতিয়াহলে আমাৰ জলসঞ্চয়ৰ বহুতো কাম কম খৰচতে হৈ যাব। ইয়াকে কৰিবলৈ আমাৰ জনসঞ্চয় বিভাগ আৰু গড়কাপ্তানী বিভাগৰ এটা সমন্বয় ঘটাই এই তিনি বিভাগৰ আলাপ-আলোচনাৰ মাজেৰে কাম কৰিলে হয়তো আমাৰ দেশ বানপানী বা পানীৰ অভাৱৰ পৰা মুক্ত হব।

মহোদয় পানী যোগানৰ কাৰণে আমাৰ গ্ৰাম্য অঞ্চলত ৫ হেক্টৰ চেলোটিউৰেণ্ডেল নিৰ্মাণ কৰাৰ কথা আছিল। আমাৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীক শোধাত তেখেতে দিয়া হব বুলিয়ে কৈছিল। এই টিউৰেণ্ডেল বিলাক টকাৰ অভাৱত এতিয়াও দিব পৰা নাই। এই টকা দিয়াৰ ভাৰটো বেংক বিলাকৰ ওপৰত ন্যস্ত কৰা হৈছে কিন্তু সাধাৰণ গাৱলীয়া বাইজে দৰখাস্ত কৰিও আজিলৈকে টকা-পইচা পোৱা নাই। গতিকে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো যে এই দৰখাস্ত বিলাক যথাসময়ৰ ভিতৰতে ডিচপোচ আৰু কৰাৰ কাৰণে নিৰ্দেশ দিব লাগে। আজি জৰুৰী কালীন অৱস্থাটো যদি এই কাম বিলাক ঠিকমতে কৰিব নোৱাৰে তেতিয়া কেিয়া কৰিব পাৰিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি দেশৰ জনসাধাৰণৰ মঙ্গলৰ কাৰণে যিবিলাক আচনি গ্ৰহণ কৰিছো সেইটো আমি যথাসময়ত কাৰ্য্যকৰী কৰিবই লাগিব। ইয়াত দিধা বোধৰ কোনো প্ৰশ্ন থাকিব নোৱাৰে। মই জনাত অন্যান্য ৰাজ্যত যিবিলাক জাতীয়নীতি তাক কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ কতৃপক্ষই কোনো দিধাবোধ নকৰে। কিন্তু আমাৰ ইয়াত দিধাবোধ কৰাৰ কাৰণ কি? ইয়াৰ পৰিপ্ৰাক্ষিতত মই কব খোজো যে আজি বিশ্ব বেংকেও এনেধৰণৰ কামত আমাৰ সাহায্য দিবলৈ আগবাঢ়ি আহিছে। অথচ এই সাহায্য গ্ৰহণ কৰিবলৈ আমাৰ চৰকাৰে নানা কাৰণে দিধাবোধ কৰি আছে। গতিকেই এই মৰ্মে আমাৰ চৰকাৰে অতি সোনকালে বিশ্ববেংকৰ পৰা সহায় লৈ আমাৰ সকলো আচনি সুসম্পন্ন কৰিব বুলি মই অনুৰোধ কৰিলো। যিকোনো প্ৰকাৰে হলেও আমাৰ দেশৰ কৃষি আৰু উদ্যোগ এই দুটা কাৰ্য্যত ৰাজ্য উন্নত কৰি ৰাজ্যখনৰ উত্কৰ্ষ সাধন কৰিবই লাগিব।

মহোদয়, মই আমাৰ ৰাজ্যৰ প্ৰশাসনৰ বিষয়ে এটা কথা কমা। আমি যিটো বুজিছো আমাৰ শাসন যন্ত্ৰটোৰে ভিতৰত নানা কাৰণত এটা সন্ত্ৰাসৰ সৃষ্টি হৈছে। এই মৰ্মে আমাৰ সৈন্যবাহিনীৰ কথাই কওঁ এই সৈন্যবাহিনীকে লৈ আমি যুদ্ধ জয় কৰিবলৈ বিচাৰিছো। যদি এই সৈন্য বাহিনীয়ে সন্ত্ৰাস বাদী হৈ পৰে তেতিয়াহলে প্ৰতিবন্ধকৰ ক্ষেত্ৰত আমি ব্যাহত হম। গতিকে যাতে এই সন্ত্ৰাসৰ ভাৱটো শাসন যন্ত্ৰৰ ভিতৰত নাথাকে তাৰ যতপৰোনাস্তি চেষ্টা কৰিব লাগে।

মহোদয়, আমাৰ ৰাজ্যত যিবিলাক এ, চ, এচ অফিচাৰ আছে, বহুক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ কাৰ্য্যদক্ষতা বহু বেছি। কিন্তু তেওঁলোকৰ আই এ, এচ লৈ প্ৰমোচনৰব কোটা যিটো আছে তাত বৰ খেলি-মেলি হৈছে। এই অফিচাৰ সকলৰ দক্ষতা অনুসাৰে প্ৰমোচন দিয়াৰ কাৰণে

বর্তমানে ধকা কোটাটো কিছু বৃদ্ধি কৰা দৰকাৰ। আৰু ইউ, পি, এচ, চি, ও অমৃতত কৰিছে যে এই কোটাটো শতকৰা ৪০ ভাগ হওক। আৰু এইটো সকলোৰে কোষণত যে আমাৰ এ. চি. এচ ক্ষমতাৰ সকলৰ অবদান প্ৰশাসনৰ ক্ষেত্ৰত বহুতো বেছি গতিকে এই কোটাটো শতকৰা ৪০ ভাগলৈ বঢ়াই দিব লাগে। ঠিক তেনেকৈ আই. এ. এচ, আই. পি, এচ, আদি পদ পূৰণ কৰাৰ কাৰণে বিপৰীক্ষা হয় সেই পৰীক্ষাটো আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে আমাৰ বাজাৰ অমৃতত অক্ষম হিচাবে কোনো সুবিধা আজিলৈকে পোৱা নাই। আমাৰ বাজাৰ যিহেতু সকলো ক্ষেত্ৰতে পিচপৰি আছে আৰু কেন্দ্ৰৰ বহুতো কথাই আমি ভূ নাপাও সেই কাৰণে আই. এ. এচ আৰু আই. পি, এচটো আমাৰ এটা নিৰ্দিষ্ট কোটাৰ দৰকাৰ। এই কথাটো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত লগ লাগি এটা সিদ্ধান্তত উপনীত হবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি মোক অলপ বেছি সময় দিয়াৰ কাৰণে মই ধন্যবাদ জনাইছো। আৰু আমাৰ বিত্ত মন্ত্ৰী তথা মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই ১৯৭৬-৭৭ চনৰ কাৰণে এখন সময়োপযোগী বাজেট দাঙি ধৰাৰ কাৰণে মই তেখেতক আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। ইয়াকে কৈ মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণী মাৰিলো।

* শ্ৰীকৃষ্ণ কান্ত লাহকৰ :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ বিত্ত মন্ত্ৰী তথা মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে ১৯৭৬-৭৭ চনৰ কাৰণে সদৰত যিখন বাজেট উত্থাপন কৰিছে সেইখন এখন সুন্দৰ বাজেট হৈছে। কিয়নো আমাৰ বাজাৰ নান্য দুৰ্গোৰ্গ উদ্ধাৰ হোৱা সত্ত্বেও জনসাধাৰণৰ ওপৰত কোনো কৰ-কটলক হেঁচা নিদি এখন কমল্যানমূলক বাজেট প্ৰস্তুত কৰিছে। তাৰ বাবে তেখেত মোৰ ধন্যবাদৰ পাত্ৰ।

মহোদয়, যোৱা কালি মাননীয় বৰা ডাঙৰীয়াই কৈ গৈছে যে মহাত্মা গান্ধীক হত্যা কৰাৰ সময়তো জৰুৰী কালিন অৱস্থা ঘোষণা কৰা নহ'ল, অথচ এতিয়া তেনে কোনো দুৰ্ঘটনা নঘটা সত্ত্বেও কিয় জৰুৰী কালিন ঘোষণা কৰিব লগীয়া হৈছে। এই মৰ্মে মই কওঁ যে জৰুৰী কালিন অৱস্থা ঘোষণা কৰা হয় তিনিটা কাৰণত। (১) বাহিৰা শত্ৰুৰ দ্বাৰা যেতিয়া দেশ আক্ৰমণ হয়, তেতিয়া জৰুৰী কালিন অৱস্থা ঘোষণা কৰা হয়। গতিকে ১৯৬২ চনত যেতিয়া চীনাসকলে ভাৰত আক্ৰমণ কৰিছিল তেতিয়া জৰুৰী কালিন অৱস্থা ঘোষণা কৰিব লগীয়া হৈছিল।

(২) দেশত যেতিয়া নানা বৰফৰ আভ্যন্তৰীণ গন্দগোলৰ সৃষ্টি হয় আৰু উন্নয়ন মূলক কাম কৰাত যেতিয়া বাধাৰ সৃষ্টি হয়, তেতিয়াও জৰুৰী কালিন অৱস্থা ঘোষণা কৰি সেই কাম বিলাক সুচাৰুৰূপে পৰিচালনা কৰা হয়। ১৯৭৪—৭৫ চনৰ জুন মাহত ভাৰতৰ অৱস্থা এনেকুৱা হৈছিল যে মেল—মিটিং আদি কৰিবলৈ পুলিচ মিলিটাৰীক বাহিনীলগীয়া হৈছিল। তেনে এটা অৱস্থাতহে জৰুৰী কালিন অৱস্থা ঘোষণা কৰা হৈছিল।

(৩) যেতিয়া এটা জাতীয় ক্ৰাইচিচ আহি পৰে লগতে ফাইনেনচিয়েল ক্ৰাইচিচৰ উদ্ভৱ হয় তেতিয়াও জৰুৰী কালিন অৱস্থা ঘোষণা কৰা হয়। এইবাৰ যি হৈছিল সেইটো হ'ল আভ্যন্তৰীণ গন্দগোল আৰু ফাইনেনচিয়েল ক্ৰাইচিচৰ কাৰণে এই জৰুৰী কালিন ঘোষণা কৰিবলগীয়া হৈছিল।

গতিকে এই কুৰিদফীয়া আচনিৰ জৰিয়তে দেশ খনক কেনেকৈ আগবঢ়াই লৈ যাব পাৰি তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। লগতে চৰকাৰে এইটো কথাও চাব লাগিব যে এই কুৰিদফীয়া আচনি বিলাক কত কৰিছে। আজি গাৰ্ভেডুয়ে সকলো ফালেই আচনি লোৱা হৈছে।

আৰু বাইজক কোৱা হৈছে যে এই আচনি বিলাক কৰ্তকাৰ্য কৰিব কাৰণে সহযোগ কৰক। আমি যদি কুৰিদফীয়া আচনি বিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰিব পাৰো তেতিয়াহলে অসম খনক আগবঢ়াই লৈ যাব পাৰিম। যদি কোনো বা এটা পইণ্টতো কৰ্তকাৰ্য্য নহও তেতিয়াহলে বাইজে আমাক দোষাৰূপ কৰিব। গতিকে মই মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিছো যাতে আমি কুৰিদফীয়া আচনিৰ ২০ টাই কাৰ্য্যকৰী কৰিব নোৱাৰিলেই বিশেষ বিশেষ ৪:৫ টা মান যাতে আমি ভাল ভাবেই কাৰ্য্যকৰী কৰিব পাৰো তাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগিব।

কুৰিদফীয়া আচনিত মাটি বিতৰণৰ কথাটো আছে। যাৰ ঘৰবাৰী নাই তেওঁলোকক মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ হৈছে। আৰু তাৰ কাৰণে জৰিগ কৰা হৈছে। চৰকাৰে খেতিয়কক মাটি দিম বুলি কৈছে। অৱশ্যে চিলিং এষ্টত যি তিনি মাটি আছে তাৰ বাহিৰে আৰু বেচি মাটি আছে বুলি আমি নাভাবো। ফৰেবষ্টৰ মাটিও দিব নোৱাৰে। কাৰণ ফৰেবষ্টৰ মাটি ৩০ ভাগ লাগে। কিন্তু তাৰ ঠাইত এতিয়া ২০ ভাগহে আছে। গতিকে গোটেই বিলাক মাটিহীন খেতিয়ককেই যে মাটি দিব পাৰিম সেইটো নহয়। কিন্তু যি বিলাকৰ ভেটি মাটি নাই সেই সকলক ভেটিৰ মাটি দিব পাৰিম সেই কথা থিক। আমি যি সকলক মাটি দিব পাৰিম সেই সকলক দিম কিন্তু যি সকলক মাটি দিব নোৱাৰিম সেই সকলক কি দিম। সেই সকলক সৰু সৰু উদ্যোগ কৰাৰ কাৰণে, টকা দিব লাগিব। যৰে যৰে কুটিৰ শিল্প কৰাৰ কাৰণে টকা দিব লাগিব কিন্তু আমি দেখি লৈ পাইছো যে কুৰিদফীয়া আচনিত কুটিৰ শিল্প কাৰণে মন দিয় নাই। সেই কাৰণে মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ক মই অনুৰোধ কৰিছো যে অকল আমি মাটি দিয়েই সমস্যা সমাধান কৰিব নোৱাৰিম। আমাৰ বছৰি বছৰি ডেৰ লাখ কৈ লৰা-ছোৱালী মেট্ৰিক পাচ কৰি বা মেট্ৰিক

পাচকনকৰি ওলাই আহিব লাগিছে। চৰকাৰে তেখেত সকলক ভীয়াই থাকিবৰ কাৰণে কাম দিয়া দৰকাৰ। সেই কৰণেই প্ৰত্যেক চুবুৰিতে এক এক শিল্প গতি তুলিব লাগিব। তাৰ কাৰণে নজৰ দিব লাগিব।

মই এতিয়া সমবায়ৰ কথা কেইটামান উল্লেখ কৰিছো। অৰ্থনৈতিক অৱস্থা উন্নত কৰিবৰ কাৰণেই সমবায় বিলাক তৈয়াৰ কৰা হৈছে। অসমত ৬৬৩খন সমবায় সমিতি গঢ়ি উঠিছে। এই সমবায় বিলাক ডালকৈ গঢ়ি তুলিব পাৰিলে অৰ্থনৈতিক অৱস্থা ভাল হব। গাওঁপঞ্চায়তৰ সমবায় বিলাকক ফি খিনি উন্নতি কৰিব লগীয়া আছে। সেই খিনি বস্তু উন্নত কৰিব লাগিব। আৰু খেতিয়ক সকলো যাতে তাৰ ভাগ পায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব সমবায় বিলাকত চেনি, আটা, মইদা দিলেই নহব। সকলো বিলাক লাগতীয়াল বস্তুকেই সমবায় বিলাকে যোগান ধৰিব পাৰিব লাগিব। এই সমবায় বিলাকৰ জৰিয়তে যদি খেতিয়ক সকলক টকা থাকে দিব পাৰে তাৰ যদি ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে তেনেহলে খেতিয়কৰ নিশ্চয় সহায় হব। মই খেতিয়ক সকলক সমবায়ৰ জৰিয়তে যাতে সকলো বিলাক বস্তৰ লগতে ধন ধান দিব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো।

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত মই কেইটামান কথা ক'ব বিচাৰিছো। মই বৰ ডাঙৰ কথা কৰিলে বিচৰা নাই। মই সৰু কথা ক'ব বিচাৰিছো। শিক্ষাৰ বিষয়ত আমাৰ প্ৰাথমিক স্কুল বিলাক যোৱা চেপ্তম্বৰ মাহতেই চৰকাৰী কৰণ কৰা হ'ল। কিন্তু স্কুলৰ ঘৰ বিলাকৰ অৱস্থা দেখিলে দুখ লাগে। হিন্দুৰ এখন গাৱত সোমালে এটা কথা দেখা যায় যে যিটো ঘৰেই গাৱতীৰ ভিতৰত আটাইতকৈ বেয়া যিটোক বেৰ চাল নাই সেইটোৱেই হৈছে হয় নাই ঘৰ নহয় এল গি স্কুল ঘৰ। অৱশ্যে মুচলমান গাৱত মচজিদ-টোৰ অৱস্থা কিছু ভাল। স্কুলৰ বিলাকত চৰকাৰে যোৱা নাই যদিও

এই বিলাক মেৰামতি কৰি লৰা-ছোৱালী বিলাকক বৰষুণত নিতিতাকৈ ৰাখিব পাৰে। ইয়াৰ কাৰণে ভাৰপ্ৰাপ্ত মন্ত্ৰীমুখ্য মন্ত্ৰীক অনুৰোধ কৰিছো। আৰু এটা কৰা হৈছে যে হাইস্কুল বিলাকে গ্ৰাণ্টইন এইদৰে জিলা সদৰৰ পৰা দূৰ কৰিব লাগে। এদিন জিলা সদৰলৈ গৈ বিল দি আহিব লাগিব আৰু এদিন জিলা সদৰলৈ গৈ বিলখন লৈ আহিব লাগিব। এই দুৰে দুবাৰ জিলা সদৰলৈ অহা যোৱা কৰোঁতেই ১০০ মানকৈ টকা টি এত যায়। গতিকে এনেকুৱা কৰিব পাৰিলেই যে মাহৰ প্ৰথম সপ্তাহতে এজনকৈ এচিচট্ৰেণ্ট ইন্সপেক্টৰ গৈ বিল বিলাক পাচ কৰিব পাৰিলেই সেই কথা চাব লাগে। মই এটা প্ৰমাণ পাইছো যে এজন এচিচট্ৰেণ্ট ইন্সপেক্টৰ বৰপেটালৈ গৈ তাত বিল বিলাক পাচ কৰি দিয়াৰ কাৰণে স্কুল বিলাকৰ বহুত টকা ৰাহি হৈছিল। গতিকে গোটেই অসমতে এনেকুৱা কৰিব পাৰিলে ভাল হবনিকি ?

উদ্যোগৰ কথা মই আগতেই কৈছোয়েই। আজি ভাৰত বৰ্ষৰ যি বিলাক প্ৰদেশ আগবাঢ়ি গৈছে সেই বিলাক কৃষি আৰু উদ্যোগত উন্নতি কৰিয়েই গৈছে।

মি: ডে: স্পীকাৰ :— আপোনাৰ ১০ মিনিট হৈ গল।

ডা: কৃষ্ণকান্ত লহকৰ :— মোক দুই মিনিট মান দিয়ক।

১৯৭২ চনৰ লগে লগে বৰপেটা মহকুমাত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ১ হাজাৰখন পাৰবলোম দিছিল। আৰু তাৰ প্ৰত্যেক খনৰ কাৰণে ১০০ টকাকৈ ক্ষমা দিছিল। কিন্তু আজি দুই বছৰ হৈ গল এই বিলাক ভাৰঞ্জাল নাপালে। ইয়াৰ কাৰণ কেলেণ্ডাৰি, এনটাৰিং, আৰু চাইডিং যেনেই ইয়াত বহুবাৰ নোৱাৰে কাৰণ বৰপেটাৰ মাটি নতুন। সেই

কাৰণে বৰপেটাৰ ওচৰৰ হাউলিত মেচিন কেইটা বহুৱাব কথা আছিল। এই মেচিন কেইটা বহুৱালে প্ৰায় ৫০০ মান লবাক কৰ্ম সংস্থান দিব পৰা হ'লহেতেন। কিন্তু আজি দুই বছৰ হৈ গ'ল টকাও জমা দিলো কিন্তু কাম নহ'ল। এই বিষয়ত গুৰুত্ব দিবলৈ মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনবোধ জনালো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাস্তাঘাটৰ কথা কৰিলে হলে এইটো কথা মই পৰামৰ্শ দিচো যে আগবঢ়াব খুজিছো যে নতুনকৈ ৰাস্তা মোৱাৰ আগতে পুৰণা ৰাস্তা যি বিলাক বেয়া হৈ পৰি আছে সেইবিলাক যদি মেৰামতি কৰা হয় তেনেহলে ভাল হয় অন্ততঃ গাড়ী যাব পৰাকৈ হ'লেও হয় আৰু দলং বিলাক কিছু মেৰামতি কৰিব লাগে যাতে ৰাস্তা বিলাক বন্ধ হৈ পৰি নাথাকে। মেডিকেলৰ বিষয়ে এটা কথা ক'ব খুজিছো যে যি কেইখন ডাক্তৰখানা আছে বেয়া অৱস্থাত সেই কেইখন ডাক্তৰখানাৰ পৰো পৰো অৱস্থাৰ পৰা কিছু মেৰামতি কৰি যাতে ভাঙি নপৰে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা ল'ব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আন এটা কথা হল যে মোৰ সমষ্টিৰ দুখীয়া তিৰোতা আৰু বিধৱা সকলে কাপোৰ বুই দিয়াৰ ব্যৱস্থাৰ কথা ভাবিছে। মই হয়তো বেংকৰ পৰা ধাৰ আদি লৈ তাত আৰু সুতাৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিলে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা সেই কাপোৰ বোৰ কিনাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। পাৰিলে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা সেই দুখীয়া তিৰোতা ধনিক শাল দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে তেতিয়াহে তেওঁলোকে কাপোৰ তৈয়াৰ কৰি দিব পাৰিব। তাৰ উপৰিও উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ সেই অঞ্চলৰ তিৰোতা সকলে এটা কথা আলোচনা কৰিছে যে চৰকাৰে যিহেতু সময়ৰ জৰিয়তে ধান চাউল কিনি লয় সেই ক্ষেত্ৰত মোৰ সমষ্টিৰ দুখীয়া তিৰোতা সকলে সেই চাউল কিনি তাৰ পৰা চাউল কৰি দিব পাৰে আৰু

যদি চৰকাৰে সেই চাউল সমবায়ৰ জৰিয়তে কিনাৰ ব্যৱস্থা কৰে তেন্তিয়া-
হলে তেওঁলোকৰ জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰাত কিছু সুবিধা হ'ব। তেওঁলোকে
সহায়ৰ কাৰণে কোনো টকা পইচা খোজা নাই কিন্তু এই দৰে তৈয়াৰ
কৰি দিয়া চাউল খিনি চৰকাৰক সমবায়ৰ জৰিয়তে কিনাৰ কাৰণে মোৰ
জৰিয়তে জনাইছে সেয়েহে মই বিধান সভাত সেই কথাটো উত্থাপন কৰিলো যাতে
চৰকাৰী মূল্য মতে সেই চাউল কিনাৰ ব্যৱস্থা কৰে। এই বিষয় কেইটা
মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি মোৰ বক্তৃতা সামৰিলো।

শ্ৰীপ্ৰতিসিং কোৱাৰ :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়,

উপাধ্যক্ষ :— আপুনি বৰ হুমুনিয়াহ কাঢ়ি কৈছে দেখোন।

* শ্ৰীপ্ৰতিসিং কোৱাৰ :— আমাৰ বিভূমন্ত্ৰী মহোদয় তেখেতৰ বাজেট
উত্থাপনৰ সংক্ৰান্তত যিখন বক্তৃতাৰ পুস্তিকা আকাৰে দাঙি ধৰিছে সেইখন
মই পঢ়ি চালো। বৰ সুন্দৰ হৈছে। ভেৰি বিউটিফুল। সৰ্বজনীন সুন্দৰ।
কিন্তু ভিতৰৰ ফালে পঢ়ি চালো কথাবোৰ খাপ খোৱা নাই। লিখা
মানুহজন নিশ্চয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয় নহয় কোনোবা আই—এ—এচ অফিচাৰ
হ'ব লাগে। যিজন গাওঁৰ ভিতৰলৈ সোমোৱা নাই। ভাল ভাল বাস্তাবে
গাড়ীৰে আহিছে সেই কাৰণেই সেই বোৰ কথা ধৰিব পৰা নাই। এতিয়া
কুৰিদিনীয়া অৰ্থনৈতিক আঁচনিৰ যিটো কৈছে to root out poverty
দৰিদ্ৰতাৰ একেবাৰে দূৰীকৰণ কৰাৰ কথা কৈছে কিন্তু এই দৰিদ্ৰতাৰ
দূৰীকৰণ কৰিব পাৰিছে নে এইটো চাবৰ দৰকাৰ হৈছে। আমাৰ গাওঁৰ
মানুহ দিনক দিনে দুখীয়া হৈ গৈছে। গৰু কিনিবলৈ হাহাকাৰ অবস্থা।
মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈ গল যে গ্ৰাম্য ঋণপ্ৰস্তুতা দূৰীকৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা
কৰা হ'ব কিন্তু তাৰ ফলত মহাজন বিলাকে খাব নিদিয়া হ'ল। পাচ

বছৰৰ পিচত মাটি মালিকৰ হৈ যাব বুলি শুনি মহাজন বিলাকেও হাত
 ডৰি কোচাই কাচৰ নিচিনা বহি পৰিল। কিন্তু তাৰ এটা বিকল্প ব্যৱস্থা
 কৰিছে নে নাই এইটো চাব লাগিব নহলে গাওঁৰ মানুহ বিলাক ক'লে মাৰ ?
 কাচৰ নিচিনা হাত ডৰি কোচাই বহি থাকিবলগীয়া অৱস্থা হ'ব। কৃষি, ইণ্ডষ্ট্ৰী
 কোনো বিষয়তে একো নৰে। শেটমচিন অৱস্থা হ'ব সেই কাৰণে এই বিষয়টো
 গভীৰভাৱে চিন্তা কৰি চাব লাগে। আদামতত কেচ কৰিব নোৱাৰে
 আইনমতে কিন্তু ভিতৰি ভিতৰি চলি আছে। গাওঁত এতিয়াও খাব দিয়াৰ
 ব্যৱস্থা চলি আছে এই অৱস্থাত কেনেকৈ গ্ৰাম্য ঋণগ্ৰস্তা দুৰীকৰণ কৰা
 যাব। উদাহৰণ স্বৰূপে এটা কথা ক'ব খুজিছো যে এই পুস্তিকা খনত
 ডাঙৰ ডাঙৰ কথা কৈছে আৰু তেখেতে আনন্দ পাইছে। এইটো ঠিক যে
 উইকাৰ চেকচন, এচ—টি, এচ—টিৰ নামত আগ্ৰয় লৈ এইখিনি কলেই
 শাস্তি নহ'ব। আমি দেখিছো আজি ভূবাগাওঁ সমষ্টিৰ গাওঁ এখন নাম
 বৰবৰী এজন মোকে কিনি পেলাইছে গোটে গাওঁখন। আমোণ পুহ
 মাহত এতিয়া আমি দেখিছিলো যে খান কানি নি গাড়ীয়ে গাড়ীয়ে তেওঁৰ
 ঘৰত জুমা দিছেগৈ। মানুহৰ নাতি মাটি আছে যদিও আচলতে গোটেই
 বিলাক মাটি তেওঁৰ নামত আছে তেবেই চলাই আছে। খাব দি গৰীৰ
 খেতিয়ক সকলক কিনি থৈছে। এই গৰীৰ মানুহ বিলাকৰ ঋণগ্ৰস্ততা
 দুৰীকৰণ হ'ব নোৱাৰে। আটনত নামায় বা কেচ কৰি খন লবলৈও
 নামায়। মানুহজনৰ নামৰ মেঘৰাজ। ভূবাগাওঁৰ মানুহ। কোনোবা
 ইলেকচনৰ কাৰণে বিচাৰিলে টকা পইচা দি পাৰ্টীক সহায় কৰি দিয়া
 মানুহ। বৰবৰী গাওঁৰ আটাইবিলাক মানুহেই লাগু মানুহ। এই কথাটো
 ওদন্ত চলাই ভালৈ ভাল হ'ব। ডাকবজলাৰ পৰা অলপ আহিলেই পায়।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াত ডেভোলাপমেণ্টৰ কথা কৈছে। কিছুমান
 অঞ্চল পিছপৰি আছে আৰু কিছুমান অঞ্চল আগবাঢ়ি আছে এইটো

কথালৈ চাই বেকলগ হৈছে আৰু সেইটো ডেভেলপ কৰি পুৰাবলৈ নোৱাৰ
কথালৈ উল্লেখ কৰিছে তাৰ কাৰণে মই ধন্যবাদ জনাইছো। বহুত ঠাই
যে পিচপৰা হৈ বেকলগ হৈ পৰি আছে সেইটো উদাহৰণ স্বৰূপে কৰ
খুজিছো যে নতুনকৈ যিবিলাক মহকুমা খোলা হ'ল যেনে তিনিচুকীয়া,
ধেমাজী, মৰিগাঁও আদি ঠাইত নতুনকৈ মহকুমা খোলা হৈছে যদিও সেই
বিলাকত নতুনকৈ টাউন নাম দিয়া হৈছে যদিও আচলতে টাউন হোৱা
নাই। চিভিল হস্পিটাল নাই, ট্ৰেজাৰি নাই একো নাই কেৱল গাওঁতে
টাউনৰ চাব মাৰি টাউন বুলি কোৱা হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত ডেভেলপমেণ্ট
আৰু বেকলগ এইটো হোৱা নাই। এইটোলৈ চাব লাগে। সৰ্বমুখ্যতঃ
যিকেইটা কাম নহলে চলিব নোৱাৰি সেই কেইটা কথালৈ ভাল ভাৱে
চাব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াৰ পিচত ঘৰৰ ভেটি দিয়াৰ কথা অলপমান
কৰ খুজিছো। এচ—চি, এচ—টিৰ ঘৰৰ ভেটি নোহোৱা মানুহ এই—
বিলাক ক'ব পৰা আছিল আমি নাজানো। আমি আচৰিত হওঁ
এতিয়াও ঘৰৰ ভেটি নোহোৱা মানুহ আছে নেকি? নিশ্চয় হুই ভাই
ককাই থাকিলেও বেলেগ হৈ থাকিবলৈ ললেও পিতৃ সম্পত্তিৰ ভাগত
নিশ্চয় এটা ঘৰৰ ভেটিৰ কাৰণে দৰকাৰ হোৱা মাটিকণ পায় তেনে
ক্ষেত্ৰত ঘৰৰ ভেটি নোহোৱা ইমান মানুহ কৰ পুৰা আহিছে বুজিব পৰা
নাই আমাৰ ৰাজহমন্ত্ৰীৰ ওচৰলৈ সিদিনা দেশ মান মহিলা আহিছিল
গাড়ী ভাড়া কৰি তেতিয়া ৰাজহমন্ত্ৰীৰ ওচৰত মাননীয় সদস্য পণ্ডিত
ডাঙৰীয়া আছিল আৰু মইও আছিলো। মহিলা সকলে আশীৰ্বাদ
দি গল মন্ত্ৰী মহোদয়ক আৰু এটা কথা কলে যে মানুহক ভেটি মাটি
দিয়াৰ ফলত বহুতৰ বাস্তা বন্ধ হৈ গৈছে। নিজৰ মাটিলৈ যাবলৈ বাস্তা
নোহোৱা হৈছে। বাটত জেং দি থৈছে আন মানুহ যাব নোৱাৰে।

গতিকে এইটো কথা বাজহমত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰোৱেন কাৰো-
 ০ বাক মাটি দিওঁতে অন্য কাৰোবাৰ যাতে অনুবিধা নহয় সেইটো কথাই
 যাতে লক্ষ্য ৰাখে তাৰ কাৰণে অনুবোধ জনালোঁ আৰু লগতে এই
 কথাটোৰ এটা ব্যৱস্থা হাতত লব বুলিও আশা কৰিলোঁ। আমাৰ
 কৰ্তৃপক্ষৰ যিবিলাক প্ৰশাসনীয় বিভাগ আছে সেই সকলৰ ওচৰত ধৰ-
 কৰাত কলে যে ওপৰৰ পৰা হুকুম আহিছে কাৰণেই তেওঁলোকে
 দিছে আৰু এতিয়া জৰুৰীকালীন অৱস্থাত ওপৰৰ পৰা দিয়া হুকুম অমান্য
 কৰিলে চাকৰি যোৱাৰ ভয় আছে বুলি কলে আৰু কিবা ভুল থাকিলে
 দিশপূৰ্বত আহি সংশোধন কৰিব লাগিব বুলি কোৱা কাৰণেই ৰাচ ভাড়া
 কৰি ইয়ালৈ আহিছিল।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত এটা কথা
 চিন্তা কৰিছে যে ছাত্ৰ সকলক এক্সাৰচাইজ বুক, কিতাপ আদি দিয়াৰ
 ব্যৱস্থা কৰিব খুজিছে। এইটো বৰ ভাল কথা হৈছে। আকৌ স্কুল
 বিলাকত গঠন কৰা সমবায়ৰ বিষয়ে লৰা ছোৱালী বিলাকক পৰীক্ষাত
 প্ৰশ্ন সোধাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। সমবায় কাক কয়, উদ্যোগ কাক কয়
 এই বিলাক কথা লৰা ছোৱালীয়ে বুজি নাপায়। অৱশ্যে শিক্ষা দিয়াৰ
 ব্যৱস্থা কৰা কাৰণে ভাল হৈছে আৰু তেহে লৰা ছোৱালীয়ে এতিয়াৰ
 পৰা শিকাৰ সুবিধা পাব। কিন্তু ইয়াৰ লগতে সোনকালে দিব খোজা
 ব্যৱস্থা অনুসৰি কিতাপ কাগজ, এক্সাৰচাইজ বুক আদি দিয়াৰ ব্যৱস্থা
 কৰিলে ভাল হয় আৰু এই কথালৈ মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ
 কৰিলোঁ। লৰা ছোৱালীয়ে এনেদৰে যোগান ধৰা কিতাপ আদি সস্তা
 দামত পালেই উপকাৰত আহিব বুলি আমি ভাবোঁ।

ভাৰণিচৰ্ট এনলাবজমেন্ট অৱ এমপ্লয়মেন্ট অকৰচুনিটিক্স আটনিব
 কথা কৈছে। দি, চি, এচ, ডি, অ অফিচৰ দুই চাৰিটা এণ্ড্ৰেনটিচ

কেবানি আদি চাকৰি দিছে। আচলতে এনলাবজমেন্ট হোৱা নাই। মন্তব্য গতিত চলিছে। ইয়াৰ দ্বাৰা যে নিবহুৱা ডেকাক কিবা সংস্থান দিব পৰা হ'ব আশা কৰিব নোৱাৰো। মন্ত্ৰী মহোদয় এনলাবজমেন্ট শব্দটো ওলিয়াইছে কিন্তু প্ৰচাৰ হোৱা নাই। ৫০-৪০ জনৰ প্ৰশিক্ষণ দি সোমোৱাই দিলে ভাল হয়।

কৃষিৰ কথাটো হৈছে ডাঙৰ কথা। কাৰণ কৃষিৰ ওপৰত আমি সকলো জীয়াই আছো। এইটো আমি কি ধৰণে কৰিব পাৰো তাৰ লগীয়া হৈছে। আমাৰ ডাঙৰ কথা হৈছে কিছুমানৰ মাটি আছে, হালৰ গৰু নাই কিহেৰ খেতি কৰিব? পাৱাৰ টিলাৰ ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰে, ট্ৰেক্টৰ লব নোৱাৰে, পানী ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰে। এই বিলাক নহলে কেনেকৈ কৃষি আচনি কাৰ্য্যকৰী হ'ব? সেই ব্যৱস্থা সোনকালে কৰিব লাগে তাৰ পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এইবাবি ইবি-গেচৰ ক্ষমত বহু টকা খৰচ দেখিবলৈ পাইছো। মাইনৰ আৰু মজৰ ইবিগেচৰ কথা কৈছে। চাপা নলাৰ নিচিনা হ'ব যেন পাইছো। টকা দিছে হয় কিন্তু পানী নহলে মাইনৰ মেজৰ একো ইবিগেচন হ'ব নোৱাৰে। আমচৈত এটা জলসিঞ্চন আচনি বহু বছৰ আগত লৈছিল। তাত পুখুৰী এটা আছে, তাৰ পৰা জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰেনে? টকা কিছুমান অপব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। গতিকে এই বিলাক কৰিবলৈ যাওতে ভাল ভাবে চিন্তা কৰি হ'ব পাৰেনে নোৱাৰে, চৰ্চ কৰা আছে, এই বিলাক চাইচিতি কৰিলে ভাল হ'ব।

আমাৰ গাঁৱৰ মহিলা সফলক এনেই ঘৰত বহুৱাই ৰখা হৈছে। মহিলা বৰ্ষত বজ্জতা দিছে। চেৰিকালচাৰ, ওইজি আদিত জন দিলে তেওলোকক কামত লগাব পৰা হ'ব। মিটিং কৈছে চৰকাৰে আচনি লৈছে ঘৰত বহি থাকিব নালাগে, জন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। আমাৰ

ট্রাইবেল মহিলা বিলাকৰ বদনাম হৈছে, বটল বনাই থাকে। মই কৈছো বটল বনোৱা সম্পূৰ্ণ ত্যাগ কৰি বোৱাকটা আবস্ত কৰক। চৰকাৰে টকা দিব খুজিছে, সংগঠন কৰক। মন্ত্ৰীৰ ওচৰত দৰ্খাস্ত দিছো। ভয় লাগিছে নহলে গালি পাৰিব। বহু ক্ষেত্ৰত ঠগ খাইছো। আমাৰ কৰপৰেচন খুলিছে, দেভেলপমেণ্ট কৰপৰেচন খুলিছে, চাব-প্লেন হৈছে আদি শুনি আছো। মুখস্থ কৰিছো। কৰপৰেচন কৰিছে টকা পইচা নাই। এই বিলাক বেংকৰ জৰিয়তে কৰিব লাগে। চৰকাৰে কৰ পৰা ইমান লন দিব? আমি চৰকাৰৰ কথা মতে কলো। দৰ্খাস্ত কৰা-গক কিনিবৰ কাৰণে, টাক কিনিবৰ কাৰণে, বাচ কিনিবৰ কাৰণে। বাইজে সেইমতে দৰ্খাস্ত কৰিছে। কোকৰাঝাৰৰ পৰা এমোন ওজনৰ দৰ্খাস্ত আহিছে, নগাৱৰ পৰা ১০ কেজি, কামৰূপৰ পৰা ৪০ কে, জি, ধেমাজিৰ পৰা ১৫ কে, জি, দৰ্খাস্ত আহিছে। সকলো বিলাক লগ লাগি মুঠে ১০ কুইণ্টল মান দৰ্খাস্ত হব। ইয়াৰ এখনো কাৰ্য্যকৰী নহলে আমি গাৱত ওলাব নোৱাৰিম। তাৰ পিচত কনজাম্পচন লন এহেজাৰ টকাকৈ দিয়া হৈছে। এইটো বৰ বেয়া শৰু ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে-ইয়াৰ অৰ্থ হৈছে খাই পেলোৱা। শতকৰা চাৰি টকা স্তুত যেতিয়া মাৰি থাকে। গতিকে এই কথা বিলাক চাব লাগে। চাব প্লেনৰ কোনো কাম যদি নহয় ই বৰ জুখৰ কথা হব। নিজে নিজৰ কথা বিলাক বাখিব নোৱাৰিলে বৰ জুখৰ কথা হৈছে।

শিক্ষা বিভাগটো মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে লোৱাত বৰ ভাল পাইছো।

ইয়াৰ আগতে প্ৰি-প্ৰাইমাৰীত কিছুমান ছোৱালী, বোৱাবী সকলৰ কথা হল। তেওলোকে দৰ্মহাৰ যুথ দেখা নাই। তেওলোকে কয়, চাব, দৰ্মহাৰ পইচা কেতিয়া পাম? মই সান্তনা দিছো পাবা, চৰকাৰৰ পইচা যথেষ্ট আছে, লাহে লাহে আহিব। তেওলোকক যেনে তেনে দৰ্মহাটো দি দিয়ক। পৃথিবীত জীয়াই থাকিবৰ কাৰণে সুবিধা দিব লাগে। মহিলা সকলক

অপদষ্ট কবিৰ নাশায়। কথাৰে মুখেৰে সন্মান কৰিব লাগে। তেওঁলোক আমাৰ ওপৰত। আমাৰ প্ৰধান মন্ত্ৰী নিজে মহিলা। তেখেতৰ অপমান কৰিব জানো, তেখেতক সন্মান দেখুৱাবৰ কাৰণে আমাৰ ইয়াতে মহিলা সকলক সন্মান দেখুওৱা উচিত।

আমাৰ গাও বিলাকত বিদ্যাত শক্তিৰ কি ধৰণে যোগান ধৰিব বিচাৰিছে কৰ নাৱাৰো। আমাৰ পথাৰ বিলাকত বিদ্যাত শক্তি লাগে। গাৱে গাৱে দিলে কি হব? মানুহে পইচা দিব নেৱোৱে-মাহিলি বেণ্ট দিব নে ৱাৰে। চেল ফিণ্টাৰ পইণ্টৰ বাবে বিদ্যাত শক্তিৰ যোগান ধৰিলে ভাল হব। তেতিয়াহে কাম কৰিব পৰা হব। আমাৰ গাও বিলাকত তিনি চাৰি বছৰ আগতে কিছুমান খুটা পুতি আহিছিল। কতো টাৰ গোঠা নাই। একো কাম কৰা নাই। পয়োভৰাত, মৰিগাও আৰু চবাইবাহোত বিদ্যাত শক্তিৰ দ্বাৰা পানী দিয়াৰ কথা লিখি থাকে। তিনি মাহৰ মূৰে মূৰে পাহৰাই লিখি থাকে। তাত আৰু অন্য প্ৰবন্ধ পাতি দিবলৈ নাথাকে যেন পাইছে। আমাৰ উপমন্ত্ৰী শ্ৰীমতীলক্ষ্মী দাসে মায়াঙৰ কথা কৈ থাকে। তেওৰ দিনত কৰা নাই। আগৰ মন্ত্ৰীয়ে কৰি গৈছে। তেখেত তালৈ ঘনাই যায়। মই কৈছো জাগী-বোডৰ এম, এল, এ হবৰ কাৰণে ঘূৰি ফুৰিছেনেকি? মই কৈছো নাওঁবৈচাৰ পৰা আহি ইয়াত এম, এল, এ উঠিব। বাইজো কৈছে হয়নেকি? আজি পানীৰ অভাবত খেতি বেয়া হৈছে। সিদিনা বৰষুণ জাক দিওতে ঘেহু খেতি বৰ ভাল হৈছে। শুকাই থিনাই যাবলৈ ধৰা ঘেহু থিনি ভাল হৈছে। এতিয়া কিতাপত লিখিবৰ হল। গতিকে পাৱাৰ পাম্পৰ জৰিয়তে পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

আজি আমাৰ চিকিৎসালয় বিলাকত ডাক্তৰ নাই। মন্ত্ৰী গৰাকীয়ে

যি ধৰণে উত্তৰ বিধান সভাৰ মজিয়াত দিয়া হৈছে ঘৰুৱা বেপাৰ হৈছে যেন পাইছো। কৰিম বুলিও কয় নকৰিম বুলিও কয়। এই ধৰণৰ কথা বিলাক গুৰুত্ব সহকাৰে লব লাগিব। গাৱত শুনিছো মন্ত্ৰীয়ে বজাৰ পোচাক পিন্ধে। ফুল থকা কাপোৰ পিন্ধে। এতিয়া খন্দৰ পিন্ধে-বাইজে মন্ত্ৰী বুলি নভবা হৈছে।

গতিকে পোচাকপাতি ভাল হোৱা দৰ্কাৰ আৰু সেইটোৱে প্ৰমাণ হব মন্ত্ৰী বুলি। অন্তত : মন্ত্ৰী সকলৰ পোচাকপাতি আমাতকৈ অলপ বেলেগ হলে বা এম ল এতকৈ আতৰি থাকিলে ভাল হয়। নহলে মন্ত্ৰী বুলি আমাকে কেতিয়াবা ফুলৰ মালা পিন্ধাই। অৱশ্যে মন্ত্ৰী সকল গাৱে ভূৱে যোৱাটো ভাল পাইছো আৰু গাওঁতগৈ বিচনা পাৰি শোৱাটো ভাল পাইছো। কিন্তু মন্ত্ৰী সকলৰ ওচৰ কিমানে চাপিব পাৰিছে? আমাৰ যিবিলাক কৃষি বহুৱা দিন দৰিদ্ৰ ফালটু মাৰ্কা দিন হাজিৰা কৰা মানুহ তেওঁলোক ওচৰত যাব নোৱাৰে। তেওঁলোকৰ ওচৰলৈ যাব গাওঁ পঞ্চায়তৰ সভাপতি যুৱক কংগ্ৰেছ বুঢ়া কংগ্ৰেছ ইত্যাদি। কিন্তু ফালটু মাৰ্কা দিন হাজিৰা কৰা লোকৰ উপায় নাই। তেওঁলোকে বাতিপুৱাই ওলাই আহি তলো তলোঁকৈ ঘূৰিফুৰে কিন্তু তেওঁলোকে কাম বিচাৰি নাপায়। জাগীৰোডত দেখিব চাহ খাই উঠি কব এ বাবু পইচা দি যাৰি। সিদিনা আমাৰ মাননীয় শ্ৰী.দেবকান্ত বৰুৱা জাগীৰোডত নামোতে মই বহুতো ডেকা লৰাক কলো যে আজি ডাঙৰ মানুহ আহিছে ১০০ টকাকৈ দিয়াৰ কথা আছে যা তালৈ পইচা গৈ আহিব। তেওঁলোকে হেনো গৈছিল পিচদিনা সুধোতে কলে গৈছিলো পইচা নিদিলে। আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে এঠাইত উশাহ টানিছে Menace to prosperity of the State এই ধৰণৰ কিছুমান মানুহে আমাৰ দেশৰ অগ্ৰগতি বাধা দিবৰ কাৰণে উঠিব লাগিছে। কিন্তু এই মানুহবিলাক কাৰ আশ্রয়ত ওলমিছে।

তেওঁলোকৰ নামো দিছে —

1. Snugglers, black—marketeers and hoarders : 2. tax evedor ; 3, defaulting tex payers : 4. dafaulting losnees, 5: defoultors in resp not of other dues including dues of co-operative scoienies and rinancial institutions . and 6. deroultng ontrepreneurs. এই মানুহবিলাকে চৰকাৰকে পইচা দিয়া নাই। এইবিলাকৰ কাৰণে বাকীবিলাকে দুৰৱস্থা ভোগ কৰিবলগীয়া হৈছে। কিন্তু মোৰ বিশ্বাস তেওঁলোকক কোনোবাই আশ্ৰয় দিছে। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে জানে যে আজি আমাৰ বহুতে খাজানাৰ পইচা বায়তৰ পৰা তুলি আনি নিজে পকেটত ৰাখি খাই থৈ দিছে। বহুতে এতিয়াও বহুত বহুত টকা দিবলৈ ৰাকী আছে। কোনোবা এজনে হেনো ৭৭০০০ টকা দিবলৈ আছে পাচত ইয়াৰ পৰা টেলিগ্ৰাম গ'ল যে তেখেতৰ টকা আদয়ে নকৰিব তেখেত আমাৰ শহুৰ হয়। এই ধৰণে আজি চলি আছে। তাৰ পিচত আমাৰ ইয়াৰ পৰা নগাওঁৰ বৰচাহাবলৈ এখন চাকুলাৰ গ'ল যে ইটাৰ দাম হাজাৰত ১৫০ টকা কৰিব লাগে। বৰচাহাবে সকলোকে মাতি আনি কলে কিন্তু তেওঁলোকে কলে যে আমি ১৫০ টকাত ইটা দিব নোৱাৰোঁ। গতিকে চাকুলাৰ ফাইলৰ ভিতৰতে সোমাই থাকিল আৰু ইটাও হাজাৰ ২০০ টকা পৰ্য্যন্ত হ'ল। গতিকে আমাৰ কামকাজবিলাক এনেকুৱাই।

মাননীয় চেয়াৰমেন :—আপুনি আৰু কিমান সময় লব।

ত্ৰীপিটসিং কোৱৰ :—বেছি নকও। আমাৰ মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে চেষ্টা কৰিছে কিন্তু কাৰ্য্যকৰী কৰিব পৰা নাই। কাৰণ বাকী সকলেও

সমানে যোগদান কৰিব লাগিব। তেখেতে যিখিনি কৰিছে তাৰ কাৰণে আমি সুখ পাইছো। কিন্তু এটা কথা তেখেতে বাহিৰৰ মানুহক বিশ্বাস নকৰে নেকি? আমিও যে কেতিয়াবা ভাল কথা কব পাৰো তেখেতে নাভাবে নেকি? মোৰ তাত্ত্বেই কাৰোবাক স্কুলৰ সভাপতি, কাৰোবাক কলেজৰ চেয়াৰমেন, কাৰোবাক নিগমৰ সভাপতি কৰিছে মোৰ আপত্তি নাই। কিন্তু তাত কিছুমান মাটি থকা মানুহক মাটি দিছে আৰু মাটি নোহোৱাই মাটি পোৱা নাই তেওঁলোকে অন্তৰত দুখ পাই। আৰু যিখিনি মাটি দিছে সেইখিনি লো লা ৭ তাত মাত্ৰ এটা খেতিহে হয় টকাখিনি এনেয়ে অপব্যয় হব। আমাৰ কথাবোৰ এনেই দলিয়াই দিব লাগে। আমাৰ কথা হুঙুলিলেও আমি তেখেতক বেয়া ভবা নাই মই সিদিনাও কৈছো যে এই কামখিনি কৰিবৰ কাৰণে তেখেতক সময় দিব লাগিব, কুৰীদক্ষীয়া আচনিত আৰু কুৰী বছৰ সময় দিব লাগে। কাৰণ বেলেগ এজন মন্ত্ৰী আহি আৰু এই পাত লুটিয়াওতে সময় লাগিব সেই ফালৰ কোনো বাধা নাই আৰু কংগ্ৰেছী সকলে ভাঙিব খুজিছে আমি তাক বাধা দিবলৈয়ে যত্ন কৰিম। কমিউনিষ্ট বন্ধু সকলে ভাল পায়নে নেপায় নেজানো কিন্তু চোচেলেষ্ট বন্ধু সকলে ভাল পায়। গতিকে মই বেছি নকও যিবিলাক টকা পইচা বাজেটত থকা হৈছে সেই বিলাক যাতে ঠিক মতে খৰচ হয় কাৰণ আমি দেখিছো ৩১ মাৰ্চ আহিলে বিষয়া সকলে কিছু কাম কৰি তাৰ পিচত টকা ঘূৰাই দিয়ে। গোটেই বছৰটো হাজুনিয়াহ কাঢ়ি শুই থাকে কিন্তু মাৰ্চৰ মাহত দিনে বাতিয়ে লাইট জ্বলাই কাম কৰে বিশেষকৈ গড়কাপ্তানি বিভাগে এইদৰে টকা পইচাৰ অপব্যয় কৰে।

এইখিনিকে কৈ মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীগিৰীচান্দ্ৰন আহমদ :—মই মাজতে এটা কথা কব বিচাৰিছো আমাৰ বিৰোধী পক্ষৰ কাৰণে মিয়ান সময় বাধি দিয়া হৈছে সেই সময়

1976 General Discussion On Budget

খিনিৰ বোধকৰো কিছু সময় থাকি যাব গতিকে আমাৰ ফালৰ পৰা জনপ
বেছিকৈ কব দিব লাগে।

* শ্ৰীশুভেন্দ্ৰ নাথ পণ্ডিত :- মাননীয় চেয়াৰমেন ডাঙৰীয়া, বিত্ত
বিভাগৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে যি বিভিন্ন বিবৃতি আৰু প্ৰাককল্পন
দাঙি ধৰিছে সেই অৰ্থনীতিৰ তাত্ত্বিক দিশটো আলোচনা কৰিবলৈ ইচ্ছা
থাকিলেও সময় ডাকৰ হোৱা কাৰণে বিশেষ আলোচনা কৰিব নোৱাৰিলেও
মোটামুতিভাৱে কেইটামান কথা কব বিচাৰিছো। এই বাজেটত বিভিন্ন
দিশত ভবিষ্যতৰ উজ্জল কামনাৰে পৰিসংখ্যা সহ লিপিবদ্ধ কৰা আছে
গতিকে বাজেটখন যথেষ্ট আশাবাদী আৰু ৰাজ্যৰ সামগ্ৰীক উন্নয়নত সাহায্য
কৰিব বুলি আশা কৰা যায়। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক প্ৰথমে তাৰ বাবে ধন্যবাদ
জনাইছো। এই বাজেট আলোচনাৰ লগতে এটা কথা মই কব বিচাৰিছো
যে বৰ্তমান বিভিন্ন পল্লিকা বা প্ৰচাৰৰ মাধ্যমেৰে দেশত যি এটা শ্ৰেণী
বৈষম্য উল্লেখ কৰা হৈছে সেই বৈষম্য অৰ্থনৈতিক পুনৰগঠনৰ যোগেদি
কুৰিদফীয়া আঁচনি কিমান ক্ষীণ গতিত বা কিমান দিনৰ যুৰত সমাধা হ'ব।
এই কথা বিশেষ বিচাৰ্য্যৰ বিষয়।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৭৫ চনত অসম চৰকাৰৰ সচিবালয়ৰ
পৰা ওলোৱা গ্ৰাম্য বিকাশৰ এক নম্বৰ পুস্তিকাখনত গ্ৰাম্য বৈষম্য মূলক
অৱস্থাটো যি ধৰণেৰে মুক্ত কৰ্ত্তে স্বীকাৰ কৰিছে সেইদৰে সেই ধৰণৰ
ভাষাত প্ৰকাশ কৰা আমি ক'তো দেখা পোৱা নাই। এই কথাখিনি মই
পঢ়ি দিব খুজিছোঁ।

“দাবিদ্বৰ স্বৰূপ”

* Speech not Corrected

“যোৱা দুটা দশকত হাতত লোৱা উন্নয়নমূলক কাৰ্য্যসূচীৰ গুৰুত্ব ইতিমধ্যে পৰিলক্ষিত হৈছে। গড় হিচাবত জনমূৰি উপাৰ্জনৰ পৰিমাণ যথেষ্ট বৃদ্ধি পোৱাই এই উন্নয়নৰ পোনপটীয়া প্ৰমাণ। তথাপিও এই কথা অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰি যে অনেক দিশত দেশে অগ্ৰগতি সাধিলেও ঘাইকৈ গাওঁ অঞ্চলত বসবাস কৰা আমাৰ এক বৃদ্ধম সংখ্যক লোক এতিয়াও দৰিদ্ৰতাৰ কবলত পৰি আছে। এই কথাও সত্য যে গাওঁ অঞ্চলত দৰিদ্ৰতা দিনে দিনে বাঢ়িহে গৈছে। গাওঁ অঞ্চলত দৰিদ্ৰতা বিজয় কৰাৰ ঘাই কাৰণ দুটা—সোৱা হ'ল গাওঁ অঞ্চল বিলাকৰ অনগ্রসৰতা আৰু সমতা হীনতা। সম্পদ আৰু ক্ষমতা একশ্ৰেণী লোকৰ হাতত একত্ৰিত হৈ পৰাৰ ফলত দুৰ্বল শ্ৰেণীৰ লোকসকল শোকাবহ ভাৱে ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে আৰু দিনে দিনে দৰিদ্ৰতাই গাওঁবাসী সকলক গ্ৰাস কৰি পেলাইছে।”

এই পৰিস্থিতিতে অসমৰ দাবিদাৰ সীমাৰেখাৰ তলত বাস কৰা বিশেষকৈ গাওঁ অঞ্চলত ৭৭'৩৮ জন। ১৯৮০-৮১, ১৯৭০-৭১ চনৰ জনমূৰি উপাৰ্জন সমীক্ষাৰ ফলস্বৰূপে পোৱা যায় যে, গ্ৰাম্য উপাৰ্জনৰ জনমূৰি গড়ৰ টকাৰ হিচাব ৩০'৫ কোটি টকা আৰু নগৰাঞ্চলৰ ১৫৮.২ কোটি টকা। তাৰ পিছত গ্ৰাম্য অঞ্চলৰ বনুৱাৰ জনমূৰি উপাৰ্জন ০'০ টকা আৰু নগৰাঞ্চলৰ ২৪'৮ কোটি টকা। প্ৰথম পৰিকল্পনাৰ পৰা চতুৰ্থ পৰিকল্পনাৰ শেষলৈকে হোৱা ব্যয় (কোটি টকাৰ হিচাবত) গ্ৰাম্য অঞ্চলত ১৯৯.৪১ টকা আৰু নগৰ অঞ্চলত ১৬০'৫২ টকা। হিচাবত আমি দেখিছো যে, গাওঁ অঞ্চলত ৯১ জন মানুহে বাস কৰে আৰু নগৰাঞ্চলত ৯ জন। এই বৈষম্য যদি আমি স্বীকাৰ কৰি চাওঁ তেতিয়াহলে, সেইটো দূৰীকৰণ কৰিবৰ কাৰণে সমস্যা সাপেক্ষে আচনি লৈ যুক্তকালীন তৎপৰতা আৰু ক্ষীণ-তাৰে এই বৈষম্য দূৰ কৰিবৰ কাৰণে কেনেধৰণৰ অৰ্থনৈতিক পুনৰ গঠনৰ আচনি লৈ কাম কৰিব লাগিব সেইটো ভাবি চাবৰ সময় হৈছে। বিভিন্ন

বিভাগৰ উন্নয়ন খাৰাৰ যোগেদি এই বৈষম্য বিলাক জাতবাবলৈ চেষ্টা
 কৰিছিল যদিও আজিকোপতি সেইবিলাক বৈ গৈছে। আমাৰ দেশৰ
 মানুহৰ খৰচ কৰিব পৰা অৱস্থা সকলোৰে যি একে নহয় সেই বৰং স্বৰ্গ
 মৰ্ত্ত পাৰ্থক্যহে দেখা যায়। গতিকে এনেকুৱা এটা অৱস্থাত এই বৈষম্য
 দূৰীকৰণ কৰিব পাৰিনে নোৱাৰি সেইটো ভাবি চাবলগীয়া কথা হৈছে।
 প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে ঘোষণা কৰা ২০ দফীয়া অৰ্থনৈতিক আঁচনিৰ যোগেদিও
 এইটো কৰিব পাৰিবনে নোৱাৰে সেইটোও ভাবি চাবলগীয়া। মহাবাদ্ৰ চৰকাৰে
 ডি, পি, নামক মুখ্যমন্ত্ৰী থকাৰ দিনৰে পৰা 'বোবেল এমপ্লয়মেণ্ট গাৰাণ্টিড
 স্কীম' আঁচনি খনৰ ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত যুজি যুজি শেহত
 গৈ গ্ৰাণ্টি কৰিবলৈ গৈ। ইয়াৰ দ্বাৰা উৎপাদন বৃদ্ধিৰ লগে লগে গ্ৰাম্য শ্ৰমিক
 নিয়োগৰ ব্যৱস্থা নিশ্চিতকৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে। সেই একে অনুকৰণতে
 আমাৰ চৰকাৰেও এই পুস্তিকা খনৰ জৰিয়তে গাৱৰ মানুহখিনিৰ বাস্তৱ
 ছবিটো আৰু পৰিস্থিতি সাধাৰে আৰু অকপট ভাৱে স্বীকাৰ কৰাৰ
 কাৰণে মই চৰকাৰক ধন্যবাদ জাপন কৰিছো। মই বহুতো পুস্তিকা পঢ়িছো
 কিন্তু ভাৰতবৰ্ষৰ অন্যান্য কোনো ৰাজ্যতেই গাৱলীয়া মানুহখিনিৰ আঁচল
 পৰিস্থিতি ইমান মুক্ত কৰ্তে অসম চৰকাৰৰ নিছিনাকৈ প্ৰকাশ কৰিব পাৰিছে।
 গাৱলীয়া অৰ্থনীতিৰ এই পৰিস্থিতিবোৰ নিৰাকৰণ কৰিবৰ কাৰণে যুদ্ধ-
 তৎপৰতাৰে অসমৰ গাওঁসমূহ পুনৰ গঠন কৰিব লাগে। মই বেছি ঠাই
 কুৰা নাই যদিও ভাৰতবৰ্ষৰ যিখিনি ঠাই কুৰাৰ সুবিধা পাইছে সেইখিনিৰ
 অভিজ্ঞতাৰে কওঁ যে, অসমৰ নিছিনা সুন্দৰ গাওঁ মই কতো দেখা নাই।
 ভাৰতবৰ্ষৰ কথা বাদেই পৃথিৱীৰ ভিতৰতে এনেকুৱা সুন্দৰ ভাৱে গঢ়ি উঠা
 গাওঁ নাই কিজানি। এই সুন্দৰ ভাৱে থকা গাওঁ সমূহ কুটিৰ শিল
 বা তেনেকুৱা বোবেল ইণ্ডিষ্ট্ৰিয়েল ইবিটৰ যোগেদি অৰ্থনৈতিক ভাৱে
 'ডাইনামিক ডিভেলপ' কৰি তুলিব পাৰি। মিজো পাহাৰত যেনেকৈ বিপ্লু পিওন
 যোগেদি গাওঁ বিলাক সজাই পেলোৱা হ'ল সেইদৰে অসমতো কিছুম

অঞ্চলত য'ত মানুহ অলপ সিঁচৰিত হৈ আছে সেইবিলাকো বিগ্ৰোপিত কৰি তুলিব লাগে। লগে লগে অৰ্থনৈতিক দিশত আগুৱাই নিয়াৰ কাৰণেও সুবিধা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। আজি বাজেট বক্তৃতাত বিভিন্ন বিভাগৰ উজ্জলতা দেখা গৈছে, বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত সামাজিক, চৰকাৰী প্ৰচেষ্টা হৈছে। কিন্তু চৰকাৰে সাহায্য দি থাকোতে যদি সামাজিক, অৰ্থনৈতিক বৈষম্যও বাঢ়ি গৈ থাকে তেনেহলে, আমাৰ গাৱত বাস কৰা ৯১ জন লোকৰ জীৱন লৈ খেলা কৰাৰ অধিকাৰ চৰকাৰৰ নাই।

মিঃ ডেপুটি স্পীকাৰ :—আপুনি ১০ মিনিট কলেই।

* শ্ৰীগুনেन्द्र নাথ গুপ্ত :—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই ২ মিনিটমান কৈয়েই শেষ কৰিম, আজি বহুদিন ধৰি এই নতুন অসমীয়া বাতৰি কাকত প্ৰতিস্থানটো বন্ধ হৈ থকাৰ কাৰণে তাত থকা এই যথেষ্ট সংখ্যক কৰ্মচাৰীৰ চাকৰিৰ পৰা বিতাৰিত হ'ল, অইন কথা বাদ দি হলেও এই কৰ্মচাৰীখিনিৰ চাকৰিত সংস্থাপন কৰাৰ কাৰণে চিন্তা কৰিব লাগিছিল কিয়নো আজি এই লোকসকলৰ পৰিয়ালবৰ্গই আজি হেন দিনত চাকৰিৰ পৰা যাব লগীয়া হোৱাই বহুদিন কোৱোবাই উপবাসত থাকিব লগীয়া হৈছে, আজিলৈকে এই মানুহখিনিৰ চাকৰিত সংস্থাপনৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা নহল গতিকে এই যি খিনি মানুহ অন্তত এই প্ৰতিস্থানটোত নিয়োগ হৈ আছিল সেই কেইজনক কিবা এটা সুবিধা দিবৰ কাৰণে কিবা এটা বন্দোবস্ত কৰিব বুলি আশা কৰিলো। সদৌ শেষত মই আৰু এটা দৰকাৰী কথায়ে দৃষ্টি পোচব কৰিবলৈ বিচাৰিছো, যোৱা ২৯ নভেম্বৰৰ দিনা মই কেৰাজনো সাংবাদিকৰ লগত নৰ্থ কাছাৰ হিলচলৈ গৈছিলো। তাত যোগাযোগৰ যিটো অৱস্থা দেখিলো সেইটো প্ৰকৃতপক্ষে দুখসগা অৱস্থা।

Present Condition of roads Connecting the North

Cachar Hills district with the rest of Assam was deplorable. He said that the district has only kacha roads and most of it remained dislocated during the monsoon months.

আজি এই জিলাৰ পৰা নগাওঁলৈ আহিবলৈ হ'লে দিফুৰ পৰা লামডিং হৈ আহিলে বেচি সুবিধা হয় কিন্তু বৰ্তমান যিটো বাস্তা তাত আছে, তাৰ অৱস্থা অতিকৈ শোচনীয়, এই পাহাৰ অঞ্চল ভৈয়ামৰ লগত যোগাযোগ কৰিবৰ কাৰণে মাত্ৰ এটা পথ আৰু এই পথটোৰ উন্নয়নৰ কাৰণে ৩ কোটি টকা দিয়া হৈছিল কিন্তু সেই টকাৰে কোনো 'ডেভেলপ মেণ্টৰ' কাম হোৱা নাই, গতিকে এই ক্ষেত্ৰত আইন শিথিল কৰি হলেও আমাৰ এই পাহাৰ অঞ্চলৰ যোগাযোগ ইত্যাদি কথাবিলাক অলপ ভালকৈ চাব লাগে। যদিহে আমি এই যোগাযোগ আৰু বাস্তা-ঘাটৰ অৱস্থা উন্নতি কৰিব পাৰো তেতিয়াহলে আমি এই অঞ্চলত থকা লোকসকলৰ আৰ্থিক আৰু সমাজিক আৰু সকলো দিশতে তেওঁলোকক আগুৱাই নিবৰ কাৰণে সুবিধা পাম। 'হস্তশিল্পৰ ক্ষেত্ৰত' ভাৰতবৰ্ষৰ কিছুমান ৰাজ্য বিশেষকৈ দাক্ষিণাত্যৰ ৰাজ্যবিলাকে হস্তশিল্পৰ নিগম কৰি দিছে যিবিলাক নিগমে এক ইঞ্চি কাঠো পেলাই নিদি তাৰে কিছুমান ক্ষুদ্ৰ শিল্পজাত বস্তু উৎপাদন কৰি বিদেশলৈ ৰপ্তানী কৰাৰ জৰিয়তে বৈদেশীক মুদ্ৰা অৰ্জন কৰিছে। অসমৰ হাতীদাঁতৰ শিল্পীজনৰ সিদিনা যুহু হোৱাত এই হাতীদাঁতৰ শিল্পটো যুতপ্ৰায় অৱস্থাত পৰিছেগৈ। অসমত আৰু এনেকুৱা গ্ৰাম্য আৰু কুটিৰ শিল্প আছে যিবিলাকক উৎসাহ উদ্বীপনা দি বিদেশলৈ যাতে এই বস্তুবিলাক ৰপ্তানী কৰিব পাৰি তাৰ কাৰণে আমাৰ কলিকতাত থকা ট্ৰেড এডভাইজাৰক পৰামৰ্শ দিব লাগে আৰু এই শিল্প বিলাকৰ কিছুমান সহা খুজি উন্নয়নৰ দিহা কৰিব লাগে। বাহিৰত থকা চাহিদাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি অসমৰ বাহিৰ-বেতৰ শিল্প বিলাক পুনৰুদ্ধাৰ কৰিবৰ কাৰণে এটা স্বহত বেছো ট্ৰিট-

মেণ্ট ক্ৰীম, হাতত লব লাগে। — অৱশ্যে এটা টিছাৰ ট্ৰিটমেণ্ট আমাৰ ইয়াত আছে। এইদৰে আমাৰ যিবিলাক প্ৰাচ ৰক্ত সমস্যা আছে যি বিলাকত সৰু সৰু মানুহৰ কৰ্মসংস্থাপিত হ'ব পাৰে তেনে ধৰণৰ শিল্প গঢ়ি তোলাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ :—আপুনি শেষ কৰক।

* শ্ৰীশুনেন্দ্র নাথ পণ্ডিত :—আমাৰ গাওঁ অঞ্চলত বিদ্যুৎ শক্তিৰ বাবে যি খৰচ কৰা হৈছে সি তেনেই নগন্য, বিদ্যুৎ শক্তিৰ মুঠ ব্যৱহাৰৰ ভিতৰত শতকৰা ০.১ ভাগহে কৃষি আৰু জলসিঞ্চনৰ কামত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে আৰু ইফালে উদ্যোগত সেই অনুপাতে অলপ বেচি কৰিছে। গতিকে দেখা যায় কৃষি আৰু উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত বিজুলী সৰবৰাহ কৰাত বৈষম্য দেখা গৈছে, সেইকাৰণে এই সমতা বন্ধা কৰি পাওৱাৰ সমান্তৰাল ভাবে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে। কমিউনিজিমৰ সাফল্য ক'ত বুলি সোধা প্ৰশ্নোত্তৰত শ্ৰীবিজয় চন্দ্ৰ ভাগৱতী, আই, এন, টি, ইউ, চিৰ সভাপতিয়ে কৈছিল যে সংগঠনৰ প্ৰতীক হ'ল চোভিয়েত আৰু তত্ত্ববাদৰ প্ৰতীক হ'ল ইলেকট্ৰিচিটি। অধুনিক সমাজখনৰ উন্নয়নৰ প্ৰতীক হ'ল আজি বিজুলী শক্তি। গতিকে গ্ৰাম্য জীৱনৰ উন্নয়নৰ প্ৰতীক বিজুলী শক্তি হোৱা উচিত। আমাৰ এ, পি, চি, চিৰে এটা প্ৰস্তাৱত কোৱা হৈছিল যে অহা ৫ বছৰৰ ভিতৰতে অসমৰ সকলো বিলাকতে বিজুলী শক্তি সৰবৰাহ কৰা হ'ব। গতিকে এই বিজুলী শক্তিয়ে গ্ৰাম্য জীৱনৰ উন্নয়নৰ পথত কিমান প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছে সেইটো মন কৰিব লগীয়া। এই সকলো দিশৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰখা এই বাজেটখনক এখন ভৱিষ্যত উজ্জৱতাৰ সম্ভাৱ্যপূৰ্ণ বাজেট বুলি মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক ধন্যবাদ জনালো। মুঠতে এই বাজেটখন এখন বৈজ্ঞানিক সুচিন্তিত আৰু সংসদত যেনে ধৰণৰ এখন বাজেট উত্থাপন কৰিব লাগে তেনে বাজেটেই হৈছে।

* Speech not corrected

* শ্রীআবুল হুছেইন নীৰ:—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই কেতিয়াও বাজেট বক্তৃতা দিয়া নাই, সেই কাৰণে আজি মোক সময় বঢ়াই লাগিব। আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী তথা বিভূমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই বাজেট বক্তৃতাত যি কুৰিদফীয়া অৰ্থ নতক আচনিৰ কথা আৰু তাক কৰ্ম্যকৰীকৰণৰ কথা স্পষ্টকৈ ঘোষণা কৰিছে তাৰ বাবে মই তেখেতক আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছো। তেখেতে সমাজীকৰণৰ ক্ষেত্ৰত যিখি কাম হাতত লৈছে এইটো পূৰ্ব ভাৱতৰ ভিতৰতে এটা ঘনিষ্ঠ ভাতৃত্বৰ কাম হৈছে। কিন্তু আমাৰ এটা কথা হৈছে *Humanity should not be just on paper*. অকল কাগজত লিখা থাকিলেই নহয়। আমাৰ চৰকাৰে কিছুমান ক্ষেত্ৰত কিছুমান আইন কৰিছে, কুৰিদফীয়া আঁচনিৰ কথা ঘোষণা কৰিছে, ভূমিৰ সৰ্ব্বোচ্চ মান নিৰ্ণয় কৰিছে, বায়তি স্বত্বৰ অভিলেখ ৰচনা কৰিছে—এই সকলো বিলাক কৰিছে একমাত্ৰ সমাজৰ দৰিদ্ৰ জনসাধাৰণৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিয়েই কিন্তু এই আইন কাৰ্য কৰা কৰাত যি কেইটা অঞ্চলত ৰাখাৰ সৃষ্টি হৈছে সেই কেইটা অঞ্চলৰ প্ৰতি মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। মই জনামতে একেজন খেতিয়ক দুখন গাওঁত বায়তিস্বত্বৰ নাম লিখাইছে এইবিলাক মাটিৰ মালিকৰ দ্বাৰাই হৈছে। কাৰণ মালিকে খেতিয়কক কম যদি তেনে নকৰ তেন্তে মাটিও খাবলৈ নাপাৰ অৰ্থাৎ খেতিও নাপাৰ। ইয়াৰ বেনিফিট মাটিৰ মালিকে পাইছে। গতিকে প্ৰশাসন যন্ত্ৰটোৰ সমভাবে ব্যৱহাৰ হ'ব লাগে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰৰ যি আইন কৰিছে তাৰ সুযোগ দুখীয়া কৃষকেহে পাব লাগে, কিন্তু ইয়াৰ সুযোগ মাটিৰ মালিকেহে পাইছে। গতিকে ইয়াৰ সুবিধা যাতে দুখীয়া মানুহে ল'ব পাৰে তাৰ বাবে মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাইছো। মই এটা চাক্ষৰীক বক্তৃতা দিওতে তাৰ বিষয়া সকলে মোক কৈছে যে এইবিলাক কি আইন, আৰু চৰকাৰে কেতিয়া কৰিছে? কুৰি দফীয়া আঁচনিৰ কি কথা চৰকাৰে প্ৰচাৰ কৰিছে। সেই বিলাক ভাল হোৱা নাই অৰ্থাৎ ভাল ভাবে গাওঁ অঞ্চলত প্ৰচাৰ কৰা

হোৱা নাই। এইবিলাক চাকৌস ওৱাইজ ভাল ধৰণেৰে প্ৰচাৰ কৰিব লাগে।
 বিত্তীয় বিভাগৰ সমালোচনা কৰি তেখেতে দাঙি ধৰিছে যে ১৯৫৪ চনত
 ২ কোটি ধৰ, পঞ্চম বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত ১৯ কোটি টকা ধৰ, দ্বিতীয়
 পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত ৫৩ কোটি টকা ধৰ, তৃতীয় পৰিকল্পনাত ২৮
 কোটিৰ বেছি আৰু চতুৰ্থ পৰিকল্পনাত ৪৭ কোটিৰ অলপ ওপৰ। পঞ্চম
 পঞ্চ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত ৫৭ ২৮ কোটি টকা হ'ব বুলি তেখেতে অনুমান
 কৰিছে। দেখা গ'ল চতুৰ্থ আৰু পঞ্চম পৰিকল্পনাৰ ধাৰৰ সংখ্যা অলপ
 কমি আহিছে আৰু ৬০ কোটি টকা মান হ'ব। কিন্তু দ্বিতীয় আৰু চতুৰ্থ
 পৰিকল্পনাৰ ব্যৱধান বেছি। আজি আমাৰ অসমৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা এনে
 হৈছে যে আকালো নাই ভৰালো নাই, কৰ কাটল লগোৱাৰ স্থানো নাই।
 অনি-ওচৰ চুবুৰীয়া ৰাজ্যবোৰত দেখা যায় যে এফালে শিল্পৰ ওপৰত যিমান
 গুৰুত্ব দিছে অনফালে কৃষিৰ ওপৰতো সিমানেই গুৰুত্ব দিছে। যি দহটা
 উদ্যোগৰ বাবে লাইচেন্স পাইছে সেই কেইটাত কেইবা লক্ষ লক্ষ নিয়োগ
 কৰিব পাৰিলেহেতেন। এই দহটাৰ ভিতৰত 'এণ্ড' বেচ ইণ্ডষ্ট্ৰিয়েই বেছি।
 শিল্পৰ কাৰণে যদি দুশ কোটি টকা অতিৰিক্ত ধৰিলেহেতেন তেনেহলে একো
 দোষণীয় নহ'লহেতেন। সেই কাৰণে মই কওঁ আমাৰ শিল্প উদ্যোগ
 বিভাগটো পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগে, যদি ভাল ভাল কাম কৰিবলৈ আমাৰ
 মানুহ নাই তেন্তে ট্ৰেনিং দিওৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

এইবাৰ আমাৰ খেতি ভাল হৈছে। কিহৰ কাৰণে হৈছে এইবাৰ
 বতৰ ভাল আৰু আমাৰ মানুহেও পৰিশ্ৰম বেছি কৰিবলৈ শিকিছে।
 আমাৰ দেশৰ খেতি বতৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি হয়। অহা বছৰো
 যে খেতি ভাল হ'ব নেই কথা কোৱা উচিত। গতিকে কৃষিতকৈ শিল্প উদ্যোগত
 বেছি গুৰুত্ব দিব লাগে। কাৰণ আমাৰ ইয়াত শিল্প উদ্যোগৰ বাবে ব'
 মেটেৰিয়েল আছে, আমাৰ ফৰেণ্ট আছে, হাৰ্ড ব'ৰ্ড পজেক্ট আছে তাত
 ১২ মিলিয়ন টন উৎপাদন হয়। কলিকতা, বিহাৰ আদি কেইখন মান

ঠাইত হে মৰাপাট বেছিকৈ উৎপাদন হয় আৰু সেই কাৰণে টেকও বেছি পাই। গতিকে আমাৰ চৰকাৰে এইটো চাব লাগে যাতে যি উদ্যোগৰ পৰা টেক বেছি পোৱা যায় সেই উদ্যোগেই স্থাপন কৰিব লাগে। খেতি হৈছে মো' প্ৰসিদ্ধ, সেই কাৰণে উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত চোকা নজৰ দিব লাগে।

মি: ডেপুটি স্পীকাৰ :— আপুনি চমু কৰক।

• শ্ৰীআব্দুল হোছেন খান :— কৃষি মন্ত্ৰী ইয়াত নাই। গতিকে মই এই সম্বন্ধে আৰু বেছি নকওঁ। মুখ্য মন্ত্ৰী আছে। তেখেতৰ বিমান পগুলোবিটি আছে সেই খিনিকে প্ৰয়োগ কৰি বাজাৰখনৰ দৰিদ্ৰ লোকক কি প্ৰকাৰে খণ মুক্ত কৰিব পাৰে যত্ন কৰিবৰ কাৰণে মই অনুৰোধ জনাইছো আৰু আঞ্চলিক বৈষম্যতা য়াতে দুৰ্ব্ব কৰিবৰ ব্যৱস্থা কৰে আৰু ইয়াৰ বাবে যেন তেখেতৰ মন্ত্ৰী সভাৰ সত্যৰ্হ সৰ্বজনক চোকা নজৰ দিবলৈ উপদেশ দিয়ে এই খিনিকে কৈ মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিছো।

Mr. Deputy Speerkes :— The House Stands adjourned till 2.30. P, M:

AFTER LUNCH

(The House re-assembled with hon'ble Député Speaker in the Chair)

Shri Sarat Chandra Sinha :— As usual I should have spoken last. But there is an important meeting of Chief Ministers tomorrow at New Delhi and I am to attend that meeting. Therefore I shall have

to leave the House earlier.

I am thankful to you for allowing me to intervene in the debate and I shall try to cover the points raised by the hon. members. The other points that may be raised later will be replied to by my esteemed colleague, Shri C. S. Teron, Minister for Industries.

I am very much grateful to the hon. members for their participation in the general discussion on the Budget. I should like to take a cue from the observations made by the hon. member, Shri Gaurisankar Bhattacharjee. He has noted that there is healthy feature in the Budget. The health of the Budget much depends on the cooperation of the people. Health should be steady. A healthy man may also at any time fall sick and consequently he may not be useful for work. Similarly the Budget which we have presented in this august House seems to be healthy at this moment. But if it is not worked out properly then it might not be so useful as we find today. To keep the health of the Budget steady I fully agree with the hon. member Shri Dulal Chandra Khound, who has observed that the 20-point economic programme is not a new feature. We had announced such programmes earlier

also but we could not arouse much enthusiasm as we have been able to do it now. Why it is so? Is there anything new? The 20-point economic programme as we all know is not a new feature. But yet, there is something new; what is that? This 20-point programme as we have observed has been taken up in the context of a grim situation, in the context of a challenge, in the context of a struggle against the reactionary forces, vested interest, feudalism and monopoly capital. So, Sir, in these contexts this 20-point economic programme has been able to awaken the people and we must have got the enthusiasm that has been created for that purpose. I fully agree with hon. member that there should be cooperation of the non official organisations. As a matter of fact, there should be close understanding between the Government and the non-Govt. organisations. The hon. member has also suggested that the administrative machinery should be strengthened, its efficiency should be increased so as to create initiative, effort and drive to fulfil the task that has been set before us by this 20-point economic programme. Similar measures have also been prescribed by hon. member, Shri Gauri Shankar Bhattacharjee. He has observed that this 20-point programme is a

battle of the people, a battle for the people and a battle by the people against poverty. I fully agree with him that this is really a battle and the battle will have to be fought out by the people. The hon. member has also suggested that there should be peasant involvement at every stage in this programme. Mr. Deputy Speaker, Sir, we have already implemented all these suggestions. We have already constituted a new set up where the people have been completely or fully involved right from the policy making decision at the top down to the real implementation level at the bottom. At the policy making decision level at the top, a State Implementation Committee has been set up with non-official members as well as members of political parties. There we decide all matters relating to policy. There, in the Committee, non official members, representatives of the public and the representatives of various organisations and political parties have also been included as Members. I now appeal to all that we must try our best to see that this organisation which has been set up at various levels works smoothly and efficiently to meet the situation. Sir, I also fully agree with the hon. member, Shri Khound that this 20 point economic programme is a movement, it is in fact a movement for economic regeneration. Now, if we are to succeed in

this movement, it is the people who will have to be involved in all the stages, and that is why all these measures have been taken. I also fully agree with the hon. member that at all levels we must develop our capacity of implementing the developmental measures, and this capacity can be increased only by strong determination and hard work. If we are ..... all determined to work hard the capability will increase, and once the capability is increased, it will not be difficult for us to implement the programme. I also agree with the Hon. Member when he says that there are a number of hindrances and that hindrances have been created by the monopoly capital and feudalism. Sir, we all know how hindrances have been put up feudalism in the rural areas against the radical measures that we have taken to ameliorate the sufferings to the poor people. Sir, the 20-points programme highlights the most important aspects of the various ameliorative measures that we have so far taken. This 20-points programme includes for instance the distribution of land to landless. While we find that considered mathematically, enough land exists for distribution amongst the landless and it is also easy to distribute lands to them we in reality find, as I have already stated, this is not

only an administrative problem, but a social problem. The administrative machinery has to work against the back-ground of certain social conditions. Unless the social conditions are changed, the administrative machinery alone will not be successful, however strong it may be, to effectively tackle the problem. Therefore it should be our endeavour to see that a proper social climate is created in the State so that the measures taken under the 20-point programme can be implemented. I would lay particular emphasis on the implementation of the programme relating to distribution of land. Land distribution problem, on the face of it, seems to be an easy one. But when we analyse it, we find that in every stage we are faced with obstructions, and obstructions from such quarters, that render it very difficult both for the social workers, as well as the Government officers to proceed on with the task of implementing the measures. We must realise the situation with which we confront. Therefore before blaming these social worker and the Government officers, we must try to understand and appreciate their difficulties and then try to create a favourable condition, a favourable climate that makes implementation of the programme possible. As the climate now in our society is very

much adverse, there has been too much difficulty before us in fulfilling the task. I would also appeal to the people to realise that if we cannot implement this programme, we will not be able to usher in a socialist economy that we have been striving to achieve. In order to successfully implement this programme, Sir, we have taken certain measures. One of them is the Action Calendar which sets a time-bound programme and a date for every action taken in the context of the programme. That is what we call the Action Calendar. If we can create a proper climate, it will be possible for us to keep to the timings of the Action Calendar. Then else it will not be possible to work according to the calendar that we have formulated to guide our activities. We have still another aspect to consider; hard work. Either in respect of land distribution or in the matter of giving relief of the rural poor, words alone will not help. All of us will have to go to the field, to the people and we ourselves also have to work whole-heartedly. If we depend instead on the administrative machinery alone, I do not think this 20 point programme would be implemented fully.

Another important aspect of the programme is the question of bank finance. We have decided to

involve the banks actively in the matter of implementation of the programme. As a matter of fact, it was only with this object in view that the banks were nationalised. prior to nationalisation, the money in the banks was utilise by the capatilists. Now that the banks have been nationalised, it is for us to utilise that money for the the benifit of the poor. Merely because of the fact that the banks have been nationalised, the money will not be available to the poor. There are certain complicated procedures which have to be followed before money can be made available to the poor illiterate people of the village. So we have to work among the people, make them familiar with bank rules and procedure and teach them how to complete the different forms and applications so that money be available to them. Some Hon. Members have made certain serious complaints against the banks. I quite appreciate their points, but at the same time I would also like them to consider the views of the banks. The money that is in the banks does not belong to the bank; it belongs to the people. Therefore it is incumbent on us to see that the money is properly utilised. It is also true that we have nationaalised the money in the banks, but we have not been a le to nationalise the mind of the people working in the bank

counters. I quite agree that the procedural formalities for obtaining bank finances are quite complicated. Therefore efforts have been made to make them easy. In course of my discussions with the bank officials I have found that they are very much sympathetic to the aims and objectives of the programme and are also equally anxious to see that the programme is implemented and money is made available to the poor. But they are ..... the custodian of the money and naturally they are very careful about it. Therefore, whenever any rigid attitude is found of the bank officers, I would appeal the Hon'ble members not to be disheartened and to see to the procedure they follow and try to understand their points. The procedure should be made easier so that the money can be easily available to the poorer section of the people. Series of discussions with the Bank Officials, I hope, will be helpful to us, in making Lakhs of money that is lying in the Banks available to the poorer section of the people.

Sir, one member has observed that the Budget is good because there is no tax. I donot agree with the Hon'ble member. Having considered all aspects of the matter no tax has been imposed. But then, to say that the Budget is good simply because we have not

imposed tax that is not the correct proposition. We must be able to pay tax. In the words of Rabindra Nath Tagore :...:

“ — বিপদে মোরে রক্ষা করো;
এ নহে মোর প্রার্থনা,
বিপদে যেন
করিতে পারি জয়। ”

..... It is not my prayer that you should protect me from the danger but that you must give substantial strength so that we can face the danger. So, here also, I do not like to say that you should not levy any tax. Rather I like to say, levy tax and make me capable of paying it. That Budget will be a good one which can make the people pay more and more taxes and makes more money available but then the people must be equally capable to pay the taxes. If they are capable to pay taxes, levy it. Therefore, the Budget is good, though on the other hand I should say means to enhance capability to pay more taxes must be there. More taxes means more developmental works and more benefit to the people. We want to increase the ability of the people. That is what should be the purpose of the Budget.

Sir, another member has observed that whenever you go to a village and find a dilapidated house it is either school or a Nam Ghar. But what does it not indicate ? Does it not indicate some sort of callousness on the part of the society ? We will have to rebuild that dilapidated School or Nam Ghar instead of habitually complaining to the Government, but it is for the people and they are to construct it instead of waiting for the Government alone. If we cannot build up over the school building or the Nam Ghar, what are we in the village for ? Therefore, that is lack of initiative and it must be developed, and we must have that dilapidated building repaired. Therefore, all point to one thing that we must increase our capability. Unless we have the ability we cannot have a good financial condition either.

Sir, another member has suggested that all our efforts should be to increase the welfare activities for the people, because it is a State, which is functioning for the welfare of the people. That is true. But then if we devote all our resources only to the welfare activities wherefrom will all these resources come ? We must strike a balance, utilisation of resources on one hand and utilisation of resources for the welfare of the people on the other. As a matter of fact, what for

we are here ? We are only to mobilise our resources to be spent for the welfare of the people. We are to look into the condition of the State. Because we have not able to mobilise our resources, we have not been able to spend for the welfare of the people. As I have already said, there is difference between a surplus State and a deficit State. In the surplus State resources are available because there is no more developmental works. But in a deficit State, there is no resources, not even to meet the establishment cost. How can we have developmental activities in such a deficit State like ours ? So, there is always a difference between mobilisation of resources and utilisation of available resource for the welfare of the people. I fully appreciate the Hon'ble member's anxiety that more and more resources should be applied for the welfare of the people. But for that purpose we have been trying our best to mobilise our resources wherever we can.

Sir, one member referred to the World Bank project. There is lot of suspicion. I appeal to the Member to see that no string is unduly attached to that project so that designing elements may not creep in to create troubles in the State. Sir, I can assure the Hon'ble Member

that enough precaution will be taken so that no such things can happen.

I fully appreciate the Hon'ble Member's reference to the Mahkuma Parishad plans that we had prepared earlier. Differences are there, but they can be used for implementation of the 20 point programme and then we have other welfare works also.

Another Hon'ble Member has suggested that there has been some laxity in attitude with the passage of time I can assure the Hon'ble Member that we would see to it and take certain steps. He has suggested that method of secret chaking should be drafted for maintaining discipline. We should see that discipline that has been imposed upon is maintained in every sphere, whether in the factory or in the office. Everywhere discipline should be maintained. Unless discipline is maintained we will not be in a position to develop and it will not be possible for us to implement the 20 Point Programme. The implementation of 20 Point Programme requires a proper climate which can be created only through self-imposed discipline and we are maintaining that discipline at all levels.

Sir, there are other points also which I would

have liked to cover. however as time in hand is very limited and it will not be possible to reply to all other points as their the limited livre at my disposal. Some of the points will be replied to by my esteemedx colleague, Shri Chatra Singh Teron. He will also reply if any other point is raised subsequently. Thank you, Sir.

* শ্রীবদন চন্দ্র তালুকদাৰ :- মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এটা অধ্যায় শেষ হ'ল। বিয়া ঘৰত দৰা যে এবাৰ পিচুত অতিথি অহাৰ নিচিনাকৈ বৰ লগা হৈছে। মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ উত্তৰৰ পৰাই আৰম্ভ কৰিছে। এটা কথা কৈছে যে আমাৰ বাজেটত কোনো নতুন কৰ লগোৱা নাই আৰু সেই কাৰণে সদস্য সকলে ভাল পাইছে। এখন দেশৰ আৰ্থিক অৱস্থা, ইয়াৰ উন্নয়ন বাজেটত নতুন কৰ বহুৱাইছে নে নাই সেইটো কথা বৰ মুখ্য কথা নহয়। এটা কথা হ'ল যে আমাৰ দেশৰ জনসাধাৰণৰ ওপৰত কৰ বহুৱাব পৰা ক্ষমতা বা কৰ দিব পৰা ক্ষমতা আছে নে নাই? এই কথাটোৱে ভাৱি লক্ষ্য কৰিব লাগিব। সেই ফালৰ পৰা আমাৰ দেশ খনৰ যিটো অৱস্থা হৈছে তাত কৰ বহুৱালৈ নতুন স্থল নাই। জনসাধাৰণৰ নতুন কৰ দিয়াৰ যোগ্যতা বা ভেঙলোকৰ সামৰ্থ্য নাই। মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে নতুন কোনো কিন্তু সংগ্ৰহৰ স্থল নাই সেই কাৰণে নতুন উন্নয়ন মূলক আচনি লব পৰা হোৱা নাই। কিন্তু সেই কথাটো সত্য নহয়। কাৰণ আমাৰ বাজ্য খনৰ জনসাধাৰণৰ ওপৰত নতুন কৰ নবহোৱাকৈ ইয়াৰ সম্পদ উদ্ঘাটন কৰিব পাৰে আৰু সম্পদ সংগ্ৰহ কৰাৰ স্থল আছে। বাজেট বক্তৃতাত মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে তেলৰ বয়েলটিৰ কথা উল্লেখ কৰা

নাই। আগৰ মতে আমাৰ তেলৰ বয়েলটি প্ৰতি টনত-১৫ টকা পোৱা হৈছিল। সেইটো বৃদ্ধি কৰিব লাগে বুলি চৰকাৰৰ ভৱৰ্তা পৰা দাবী উত্থাপন কৰিছিল। আমাৰ দাবী আছিল যে প্ৰতি টন থাকুৱা তেলৰ বয়েলটি ৭৫ টকা হ'ব লাগে। কিন্তু সেইটো হোৱা নাই। কিছু বাঢ়িছে। এই কথাটো অকণে উল্লেখ কৰা নাই। চৰকাৰৰ দাবী সংক্ৰান্তত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যিটো নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিছে তাত সন্তুষ্ট আছে নে নাই বাজেট বক্তৃতাত উল্লেখ কৰা নাই। ইয়াৰ পৰা যি খিনি নতুন নিৰীখ বন্ধা হৈছে তাৰ কিমান খিনি বাজ্ৰহ হ'বগৈ এই কথাৰ কোনো উল্লেখ নাই। কিছুমান কৈছে যে এই আশাবাদী বাজেট। এই বাজেট খনৰ উল্লেখ কৰা মতে যদি বিত্তীয় অবস্থা ভালকৈ বিশ্লেষণ কৰি চাও তেতিয়াহলে দেখা যাব যে ধাৰৰ বোজা বেচি হৈছে। এই বছৰৰ শেষত ধাৰৰ বোজা হ'বগৈ ৪২৮'০৪ কোটি টকা। এই ধাৰৰ অকল সুদৰ বাৰদ দিব লাগিব ২৫'৩০ কোটি টকা। এই দৰে হলে আমাৰ দেশৰ আৰ্থিক অবস্থা কি হ'বগৈ পাৰে, ? ইয়াৰ ফলত আমাৰ দেশত অবস্থা শোচনীয় হৈছে। এই বিলাক লক্ষ্য কৰিব লগীয়া কথা। অৱশ্যে দোষাৰোপ কৰা হৈছে যে আগৰ ধাৰ বিলাক জমা হৈ এই অবস্থা হৈছে। তাৰ কাৰণে আগৰ শাসক সকলক দোষাৰোপ কৰিছে। কিন্তু আমি এইটো কথা মনত ৰাখিব লাগিব যে স্বাধীনতাৰ পিচৰ পৰা একে দলে একেৰাহে এই চৰকাৰৰ শাসনত অধিষ্ঠিত হৈ আছে। তেওঁলোক বহি ইয়াত কি কাৰ্য্য কৰিছে, কু কাৰ্য্য কৰিছে সকলো আছে। এই যে ইমান ধাৰৰ বোজা হল ধাৰ বিলাক কলৈ গল ? জনসাধাৰণলৈ যোৱা ধাৰ নহয়। চৰকাৰে কিছুমান অনুষ্ঠানক কোটি কোটি টকা ধাৰ দিছে। যেম্নে ইলেক্ট্ৰিটি বোৰ্ডক ধাৰ দিছে বিভিন্ন চৰকাৰী নিগমক ধাৰে দিছে। এই বিলাক লাখ লাখ কোটি কোটি টকা লোকচান ভৰি আছে। সিদিনা প্ৰশান্তৰ কালত উদ্যোগ বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে কৈয়ে অকল গুৱাহাটী উদ্যোগ পামত লাখ

লাখ টকা ঘৰ ভাড়া আদিত বাকী আছে। এখন উদ্যোগ প্রতিষ্ঠানে ২০-৩০ লাখ টকা দিবলৈ বাকী আছে। তেওঁলোকক বেহাই দিছে, কিয় বেহাই দিব লগা হৈছে? সাধাৰণৰ কৃষক বা সৰু শিল্পী সকলৰ পৰা ঋণ আদায়ৰ ক্ষেত্ৰত কুৰুৰ আদি কৰি ধন তাদায় কৰা হৈছে। জনসাধাৰণে ঋণ পৰিশোধ কৰিব নালাগে বুলি কোৱা নাই। ঋণ পৰিশোধ কৰিব লাগে। আৰু আদায় কৰিব লাগে। কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত বৈষম্য-মূলক ব্যৱস্থা চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা আছে। নিম্নস্তৰৰ বাইজৰ সাহায্য কৰাৰ কথা মুখত কয় কাৰ্য্য ক্ষেত্ৰত হোৱা নাই। তাৰ ওলোটা হৈ আছে। ক্ষুদ্ৰ খেতিয়ক সকলক বা ক্ষুদ্ৰ বেপাৰী সকলক ঋণ আদায়ৰ ক্ষেত্ৰত জোৰ-জুলুম কৰা হৈছে। কিন্তু বৃহৎ শিল্প বা বৃহৎ ব্যৱসায়ী সকলৰ তাত হাত দিব পৰা নাই। খজনা আদায়ৰ ক্ষেত্ৰত জনসাধাৰণক জুলুম কৰা হয়। তেওঁলোকৰ মাটি খাজনা আদায় কৰাৰ কাৰণে যিসকলক নিয়োগ কৰা হৈছে তেওঁলোকে বাইজৰ পৰা খাজনা আদায় কৰি টকা আত্মসাৎ কৰি বহি আছে। তেওঁলোকক ইন্সটলমেন্ট আদি দি আদায় দিবলৈ কোৱা হৈছে। কিন্তু আদায় দিয়া নাই। তেওঁলোকৰ ওপৰত কোনো ব্যৱস্থা লোৱা নাই। আজি এই ধৰণে আমাৰ বিত্তীয় অৱস্থা শোচনীয় হৈ পৰিছে। ১৯৪৮ চনৰ পৰা লাখ লাখ টকা শিল্প ঋণ আদি দিয়া হৈছে কিন্তু আদায়ৰ কাৰণে কোনো ব্যৱস্থা হোৱা নাই। এই বিলাক কাৰণত আমাৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা চৰম দুৰ্যোগৰ সন্মুখীন হৈছে। কুৰি দফীয় আচনিত ভূমি বিভবৰ কথা কোৱা হৈছে। কি ধৰণে ভূমি বিভব কৰিছে? একোটা পৰিয়ালৰ ভাগত তিনি বিঘাকৈ মাটি পৰিছে।

এই তিনি বিঘা মাটিত একোটা পৰিয়ালে যে কেনেকৈ খেতি কৰিব আমি ভাবি নাপাওঁ। এই তিনি বিঘা মাটিত খেতি কৰি একোটা পৰিয়ালৰ আৰ্থিক উন্নতি কেনেকৈ উন্নতি কৰিব বুজি পোৱা নাই।

একোটা পৰিয়ালক তেওঁলোকৰ ইকনমিক হোল্ডিং হিচাবে পৰিয়ালটোই যাতে উৎপাদন বৃদ্ধি কৰি মানুহ হিচাবে জীয়াই থাকিব পাৰে সেই হিচাবে মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। কিন্তু তাকে নকৰি কুবিদক্ষিণা আচনিৰ কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ নামত হুই এবিধা মাটি দিলে ভূমিহীনৰ বা কৃষকৰ সমস্যাৰ কেতিয়াও সমাধান নহয়। মাটিৰ লগতে আমি উন্নত ধৰণৰ সা-সজুলি কিবা দিছোনে দিয়া নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বিধান সভাত গ্ৰাম্য ঋণগ্ৰন্থী বিল পাচ কৰা হ'ল কাৰ্য্যকৰী আৱশ্যে হোৱা নাই। এই ক্ষেত্ৰত এই সকল লোকে ধনী মহাজনৰ পৰা ঋণ নাপায় তাত আপত্তি কৰিবলগীয়া একো নাই কিন্তু তাৰ এটা অলটাৰনেট ব্যৱস্থা আজিলৈ হৈ উঠা নাই। এইবিলাক ব্যৱস্থাই সৰ্বসাধাৰণ বাইজৰ বিশেষ উপকাৰ আনিব পৰা নাই বৰং বেছি আত্মকালবাহে সৃষ্টি কৰিছে। সেই ফালৰ পৰা অৱস্থাৰ উন্নতি হোৱা নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই খিনিতে এটা কথা উল্লেখ কৰিব বিহাৰিছো— জৰুৰী অৱস্থাত বিভেদকামী শক্তি সমূহে গা দাঙি উঠিব পৰিাবে বুলি কৈছে। সিদিনা শিল্প মন্ত্ৰী মহোদয়ে জৰুৰী অৱস্থাৰ ভিতৰত কিমান ইউণীটে ল ইউনিট বন্ধ হৈছে ক'ব নোৱাৰে বুলি কৈছে তেখেতে বিধান কাগজ সদনৰ মজিয়াত ৰাখিছিল তাতে এই কথাটোৰ উল্লেখ আছে গুৱাহাটী উদ্যোগপামৰ ৪ টা ইউনিট যোৱা নবেম্বৰ মাহতে বন্ধ হৈছে। জৰুৰী অৱস্থাৰ সময়ত হৰতাল টাইক বন্ধ কৰা হ'ল কিন্তু ক্ৰান্তৰ লক্ষ্যটো বন্ধ কৰা দেখা নাই। ইয়াৰ ফলত উৎপাদন বন্ধ হৈছে আৰু হাজাৰ হাজাৰ বহুৱা কৰ্মচূতা হৈছে তালৈ কোনেও লক্ষ্য কৰা নাই। এই খিনেকে কৈ মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীঅক্ষয় হামান চৌধুৰী :— উপাধ্যক্ষ মহোদয় ১৯৭৬-৭৭ চনৰ

বাবে বিত্তমন্ত্রী তথা মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে আয়ব্যয়ৰ যি হিচাব সদনত দাঙি ধৰিছে তাৰ প্ৰতি মই ওলগ জনাইছো। আৰু এই সংক্ৰান্তত ছবাবমান কথা কবলৈ ইচ্ছা কৰিছো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজ্যত শতকৰা ৯০ ভাগ মানুহে গাওঁত বাস কৰা মানুহ আৰু বেছিভাগেই গৰীব মানুহ এই মানুহবিলাকৰ উন্নতি সাধন কৰিবলৈ হলে আমি প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে ঘোষণা কৰা কুৰিদক্ষীয়া আচৰি ফলস্বৰূপী কৰিব লাগিব। কুৰীদক্ষীয়া আচৰিলৈ আমাৰ বহুতো বিৰোধী সদস্যই নানা মতামত প্ৰকাশ কৰিছে। আমাৰ বিৰোধী সদস্য কিছুমানে কৈছে এইটো কলা নে বগা, বজাৰত কিনিবলৈ পায় নে নেপায় কৈছে। কিন্তু কুৰীদক্ষীয়া আচৰি বগাও নহয় কলাও নহয় আৰু তাক বজাৰত কিনিবও নোৱাৰি। যেনেকৈ গাখীৰ ফটাই চান্দা কৰি সেই চান্দাৰ পৰা বসগোল্লা তৈয়াৰ কৰে তেনেকৈ কুৰিদক্ষীয়া আচৰি অশুভ তেনেকুৱা পৰীক্ষা কৰি পূৰ্ণপৰ্যায়ত ৰূপ দিব লাগিব। বিৰোধী সদস্য সুকলোবোৰ আমাৰ নিচিনা একে ইচ্ছা আছে, গৰীব জনসাধাৰণক খাবলৈ পিন্ধাবলৈ বা উন্নতিসাধন কৰিবলৈ, কিন্তু অৱস্থাত পৰিছে এনে মতামত পোষণ কৰিছে। মই তেখেত সকলক অনুৰোধ কৰিছো তেখেত সকলে এই মনোভাৱ পৰিহাৰ কৰি উন্নতিসাধনৰ ভাবে দুখীয়া জনসাধাৰণৰ উন্নতিসাধন কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহক।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি গাওঁৰ দুখীয়া জনসাধাৰণৰ উন্নতি সাধন কৰিবলৈ কেইটামান কথা চাব লাগিব সেই কেইটা হ'ল কৃষি, পশুপালন, মীন পালন, বেষম আৰু বয়ন ইত্যাদি। কৃষিৰ উন্নতি কৰিবলৈ হলে আমি বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে সাৰৰ লগতে আমাৰ আগৰ গোবৰ বা ইত্যাদি জাতীয় সাৰৰ ওপৰত মনোযোগ দিব লাগিব। তাৰ কাৰণে কৃষি বিভাগে আমাৰ জনসাধাৰণক উৎসাহিত কৰিব লাগিব। এইবোৰ কৃষি ভাল হোৱা কাৰণে কৃষি মন্ত্ৰীয়ে হয়তো গোবৰ কৰিছে কিন্তু মোৰ বিশ্বাসেৰে তাৰ

কাৰণে তেখেত গৌৰৱ পাত্ৰ নহয়। ভগবানৰ ইচ্ছাত যোৱা বছৰ আমাৰ বতৰ ভাল হোৱা বাবে খেতি ভাল হৈছে। গতিকে অহা-বছৰো-ষে হব তাত বিশ্বাস নাই আমি সেইকাৰণে আগৰে পৰা কৃষিৰ উন্নতিৰ ফলস্বৰূপী ব্যৱস্থা বিলাক সাজু ৰাখিব লাগিব। সেইকাৰণে আমাৰ যিবিলাক আগ-তীয়া ব্যৱস্থা জলসিঞ্চন বা নলী নাদ বহুৱাও সেইবিলাক আগতীয়াকৈ কৰি ৰাখিব লাগে। খেতিৰ উন্নতি কৰিবলৈ হলে যিবিলাক ভাল মাটি বা পানী জমা হৈ নাথাকে, অৰ্থাত যিবিলাক অমুসূচীত জাতিৰ মানুহক বিলৰ কাৰণে ৰাখি আছে সেইবিলাক খেতিৰ কাৰণে বিতৰণ কৰি দিব লাগে। এই কথাটো মই আপোনাৰ জৰিয়তে চৰকাৰৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰিলো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষিৰ পাচতে আমি আজি সমাজত চিন্তা কৰিবলগীয়া বিষয়টো হৈছে আমাৰ সমাজত নিবহুৱা যুৱক যুৱতীৰ সংখ্যা বাঢ়ি গৈছে। বিশেষকৈ মহিলা সংখ্যা বাঢ়ি গৈছে। গতিকে এই মহিলা সকলৰ কাৰণে যদি আমি কাপোৰ আদি ঘৰতে বৰ পৰা কৰি দিও ভাল হয়। আজি আমাৰ দেশত মণিপুৰী হেণ্ডলুমৰ কাপোৰ কিনিবলগীয়া হৈছে, তাৰ সলনি আমাৰ মহিলা সকলক যদি এই সুবিধা দিও নিশ্চয় তেওঁলোকে বহুত উন্নতি কৰিব। আজি যদি আমাৰ বেচন আৰু ৰয়ন এই দুটা বিভাগ উন্নত কৰিব পৰা হব তেন্তিয়াহলে দুখীয়া সাহেলা সকলৰ কাৰণে জীৱিকাৰ বাট উলিয়াই দিব পাৰিম। সেই কাৰণেই মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰো অম্ল বিভাগৰ দৰে এই বিভাগটো এলাপেচা ভাবে নাৰাখি উন্নত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে।

মাটি বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত মই কেইটামান কথা কব বিচাৰিছো। মোৰ সমষ্টিত মাটিৰ কিছুমান খেলিমেলিৰ ১৯৫৭ চনৰ পৰাই আছিল এই বিলাক নিষ্পত্তি কৰিবলৈ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়া সমৰ্থবান হোৱাৰ কাৰণে মই তেখেতক ধন্যবাদ জনাইছো। মই তেখেতক অনুৰোধ কৰিছো যাতে

তেখেত অফিচাৰ সকলৰ মেৰপাকত নপৰে। মই এটা উদাহৰণ দিও। এদিন তেখেতে এটা হুকুম দিছিল যে চৰ অঞ্চলত ১ বিঘাকৈ মাটি দিব লাগে। এই হুকুমটোৰ কথা মহকুমাধিপতিক কোৱাত তেখেতে কলে যে আমি মন্ত্ৰীৰ হুকুম শুনিবলৈ ইয়াত বহি থকা নাই। ওপৰৰ হুকুম আহিব লাগিব। আমাৰ পঞ্চায়তত সমপৰ্যায়ত যি মাটি বিতৰণ কৰাৰ কাৰণে কমিটি কৰি দিছে। তাৰ কাৰণে কোনো ভাট্টা দিয়া নাই ভাট্টা নোপোৱাৰ কাৰণেই কাম নকৰাকৈ চৰকাৰৰ দায়িত্ব লৈ বহি থাকিলে আমাৰ সমাজৰ কোনো উন্নতি হব নে নহব কব নোৱাৰে। চৰকাৰে যদি সকলো বিলাককে যাতায়ত ভাৱে দিবলগীয়া হয় আৰু নিদিলে যদি কাম নকৰে তেন্তে আমাৰ কুবিদক্ষীয়া আচনি কেতিয়াও কৃতকাৰ্য্য নহব।

মিঃ ডেপুটি স্পীকাৰ :— আপোনাৰ সময় শেষ হল।

শ্ৰীআকুল হান্নান চৌধুৰী :— শিক্ষাৰ সম্পৰ্কত সকলোৱেই কৈছে। মই মাদ্ৰাচা আৰু স্কুল বিলাকৰ সম্পৰ্কত কব বিচাৰিছো স্কুল বিলাকে সংস্কৃত শিক্ষাৰ কাৰণে গ্ৰাণ্ট পাইছে কিন্তু মাদ্ৰাচা শিক্ষাৰ কাৰণে গ্ৰাণ্ট দিয়া হোৱা নাই। এই কথালৈ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

গড়কাপ্তানী বিভাগে যিবিলাক কাম কৰিছে সেই বিলাক ভালৈই কৰিছে। আমাৰ যাতে মিনিমাম নিদ প্ৰাপ্তকৰ টকা বিলাক ঘূৰাই দিবলগীয়া নহয় তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

মিঃ ডেপুটি স্পীকাৰ :— আক কব নোৱাৰে।

শ্ৰীআকুল হান্নান চৌধুৰী :— Excise বিভাগৰ সম্পৰ্কত কওঁ যে মদ নিবাবণীৰ কাৰণে যদিও অভিযান চলাইছে, এইটো নিবাবণ কৰিব পৰাতো সম্ভৱ নহব। কাৰণ পুৰবানুক্ৰমে মদৰ প্ৰচলন হৈ আহিছে

আনকি মহাদেৱেও মদ ভাং খাইছিল। তথাপিও চৰকাৰে মদনিবাৰণ কৰিবই লাগিব। আৰু আঞ্জি সমাজৰ উন্নতিৰ কাৰণে এটা অভিজাত সহায় কৰিব লাগিব।

*শ্ৰী কমলপৰ্ণ কুমাৰ দাস :— মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী তথা মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই আয় ব্যয়ৰ যিটো হিচাব ডাঙি ধৰিলে এইটোৰ সমৰ্থন জনাই মই কেইটামান কথা ক'ব বিচাৰিছো। অ.মা.ব. দেশ স্বাধীন হোৱাৰ ২৯ বছৰ হল। ভাৰত বৰ্ষৰ স্বাধীনতাৰ আন্দোলনৰ সময়ত জাতিৰ পিতা মহাত্মা গান্ধীয়ে কৈছিল যে ৰাজনৈতিক স্বাধীনতাৰ লগে লগে আমি অৰ্থনৈতিক স্বাধীনতাও লাভ কৰিব লাগিব। তেখেতৰ ৰাজনৈতিক স্বাধীনতাৰ সপোন বাস্তবত ৰূপায়িত হল কিন্তু অৰ্থনৈতিক স্বাধীনতাৰ সপোন বাস্তবত ৰূপায়িত নহল। স্বাধীনতাৰ ২৯ বছৰৰ পিচতো অ.মা.ব. দুখীয়া মানুহ বিলাকৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা টনকীয়াল নহল। আমাৰ চৰকাৰে খেতিয়ক সকলৰ উন্নয়নৰ কাৰণে কিছুমান আচনি হাতত লৈছে। এই আচনি বিলাক বাস্তবত ৰূপায়িত কৰিবৰ কাৰণে যেতিয়াই চৰকাৰে চেষ্টা কৰে তেতিয়াই পুঞ্জিপতি সকলে, প্ৰতিক্ৰিয়াশীল শক্তি বিলাকে চৰকাৰৰ আচনি বিলাক কৃতকাৰ্য্য হোৱাত বাধা জন্মাবৰ কাৰণে আন্দোলন গঢ়ি তোলে। জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ আগতে এটাৰ পিচত এটাকৈ আন্দোলন হৈয়ে আহিছে। চৰকাৰেই যেতিয়াই উন্নয়ন মূলক আচনৰ ব্যৱস্থা কৰে তেতিয়াই ইয়াত বাধা দিবৰ কাৰণে প্ৰতিক্ৰিয়াশীল শক্তি বিলাকে আন্দোলন গঢ়ি তোলে। সেই কাৰণেই প্ৰধান মন্ত্ৰী শ্ৰীমতা ইন্দিৰা গান্ধীয়ে জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ পিচতেই কুবিদফীয়া আচনি ঘোষণা কৰিলে। এই জৰুৰী অৱস্থাৰ জৰিয়তে যাতে দেশত কোনো আন্দোলন কৰিব নোৱাৰে চৰকাৰে লোৱা আচনি বিলাক যাতে

শান্তিপূৰ্ণ ভাবে বাস্তবত কপায়িত কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণেই এই
জৰুৰী অৱস্থা ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অমাৰ শতকৰা ৮০ ভাগ মানুহ গাঁৱত বাস
কৰে । এই গাঁৱত বাস কৰা লোক সকলে খেতি কৰে । তেওঁলোকৰ
জীৱিকাৰ অৱলম্বন হৈছে খেতি । কিন্তু এই খেতিয়ক সকলৰ অৱস্থা
দেখিলে দুখ লগা । স্বাধীনতাৰ ইমান বছৰৰ পিচতো এই লোক সকলৰ
অৱস্থাৰ উন্নতি নহল । আজি যদি পাঞ্জাব বা হাৰিয়ানালৈ যায় তাত
দেখিব যে ১ ইঞ্চি মাটিও বিমা জলসিঞ্চৰে পৰি থকা নাই । তেওঁলোকে
কোটি কোটি টকা খৰচ কৰি জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিছে । উপাধ্যক্ষ
মহোদয়, অসম নদ নদীৰে পৰিপূৰ্ণ । অসমত ডাঙৰ নদীৰ ওপৰিও কিছুমান
সৰু সৰু জান জুৰি আছে । মই কৃষি মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো মই
বিধান সভালৈ সদস্য হৈ অহাৰ পৰাই এটা পৰামৰ্শ আগবঢ়াই আহিছো কিন্তু
মোৰ এই পৰামৰ্শলৈ দৃষ্টিপাত কৰা নাই । অসমত যি বিলাক সৰু সৰু
জান জুৰি আছে সেই বিলাক বাইজৰ লগত পৰামৰ্শ কৰি যদি জলসিঞ্চনৰ
ব্যৱস্থা কৰা যায় কোটি কোটি টকা খৰচ কৰি চৰকাৰে যি জলসিঞ্চনৰ
ব্যৱস্থা কৰিছে আৰু ইতিমধ্যে হৈয়ে আছে য'ৰ পৰা খেতিয়কে এটুপা
পানীও পোৱা নাই সেই বিলাকৰ পৰা বাইজৰ একো উপকাৰ নহব ।
মই জলসিঞ্চন মন্ত্ৰীক পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছো তেখেতে দিশপুৰত বিষয়া
সকলৰ লগত আলোচনা নকৰি পথাৰলৈ গৈ খেতিয়ক সকলৰ লগত
আলোচনা কৰি যদি জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰে তেনেহলে দুই বছৰৰ
ভিতৰতে অসম শস্যৰে নদন বদন হৈ পৰিব । মই উপাধ্যক্ষ মহোদয়,
আপোনাৰ জৰিয়তে পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছো আশা কৰিছো যদি এনে
ধৰণৰ ব্যৱস্থা কৰে তেন্তে বাইজৰ অৱস্থা নিশ্চয় উন্নত হব ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰে ঘোষণা কৰা ২০ দফীয়া আটনিৰ

দ্বাৰা ভূমিসংস্কাৰৰ কাৰণে কিছুমান ব্যৱস্থা কৰিবলৈ বিচাৰিছে। কিন্তু
 আৰ্থিক বিবিলাক কমিটি গাওঁ পঞ্চায়ত ভিত্তিত গঠন কৰা হৈছে। সেই
 কমিটি বিলাকে মাটি বিতৰণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত যিমান খিনি আগ্ৰহান্বিত
 হ'ব লাগিছিল সিমান খিনি হোৱা নাই। তাৰ ফলত ভূমি সংস্কাৰৰ ক্ষেত্ৰত
 যিমান দূৰ আগবাঢ়িব লাগিছিল সিমান দূৰ আগবাঢ়িব পৰা নাই। মই
 সেই কাৰণে মাননীয় ৰাজ্যিক ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ আগো-
 নাৰ জৰীয়েতে এটা পৰামৰ্শ আগবঢ়াব বিচাৰোঁ যে - তেখেতে যাতে
 দিশপুৰৰ ৰাজধানীতে বহি ৰাজহ বিভাগৰ বিষয়া সকলৰ লগত বহি
 আলোচনা নকৰি মহকুমা পৰ্যায়ত এই বিবিলাক ভূমি সংস্কাৰ কমিটি
 আছে সেই বিলাকৰ লগত আলোচনা কৰি ৰাজহুৱা মিটিং পাতি যদি
 তাত এই ভূমি সংস্কাৰৰ কথা বিলাক আলোচনা কৰে তেতিয়াহলে এই
 ভূমি সংস্কাৰৰ নীতি বিলাক বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰিব পাৰিব। যোৱা ২
 মাহ মান অগতে আমাৰ সমষ্টিতে এখন এই ধৰণৰ ৰাজহুৱা মিটিং
 পাতি তাত বিবিলাক গাওঁ পঞ্চায়তৰ কমিটি আছিল সেই - সকলোকে
 লৈ আলোচনা কৰি মাটি বিতৰণ কৰা হৈছিল তাত আমাৰ স্বাস্থ্য বিভাগৰ
 ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী আছিল আৰু আমাৰ ৰাজহ বিভাগৰ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী আছিল,
 ইয়াৰ দ্বাৰা বাইজে যথেষ্ট সন্তুষ্টি হৈছিল গতিকে এই ব্যৱস্থা যদি অকল
 ইয়াতে নকৰি আন আন ঠাইতো কৰে তেতিয়াহলে অচিৰে আমাৰ
 ভূমি সংস্কাৰৰ সমস্যা সমূহ দূৰ হ'ব। তাৰ পিচত আমাৰ এই ৰাজহ
 বিভাগৰ দ্বাৰা আমাৰ দুখীয়া মানুহ বিলাকৰ দৰত যদি জুই লাগে
 তেতিয়াহলে ৰিলিফৰ নামত ২৫ টকাকৈ সাহায্য দিছে, কিন্তু এটা কথা
 আমাৰ বেছি ভাগ দুখীয়া মানুহৰ অসারমানতাৰ কাৰণে জুই লাগে এই
 লোক সকলৰ নামত ২৫ টকাকৈ সাহায্য দিয়াৰ নামত ডাঙৰকৈ অৰ্থবেৰে
 লিখি একো লাভ নাই গতিকে মই ক'ব বিচাৰিছোঁ যাতে এই সাহায্য

অতি কম হলে ৫০০ টকা দিব লাগে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাটি অধি-
গ্রহণৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ বহুতো আলোচনা হৈ গৈছে, অৰ্থচ সোনাপুৰত
থকা এখন চাহ বাগিছাৰ আট্টে লাখ টকাৰ ঠাইত ৫০ লাখ দিবলগীয়া
হল। এইবিলাকৰ ক্ষতিপূৰণ দিবলগীয়া নহলহেতেন যদি চৰকাৰে এপিল
কৰিলেহেতেন। সেইকাৰণে আপোনাৰ জৰীয়েত মই বাজ্জহ মন্ত্ৰী ডাঙৰী-
য়াক অশুৰোধ জনাইছো যাতে তাত এপিলৰ ব্যৱস্থা বাখে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ যি সকল দুখীয়া জনসাধাৰণ আছে
তেওঁলোকৰ অৰ্থনৈতিক বুনিয়াদ গঠন কৰাৰ অৰ্থে চৰকাৰে গোটেই
অসমতে ৬৬৩ খন সমবায় সমিতি গঠন কৰিছে আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা আমাৰ
যি সকল একেবাৰে তলত থকা লোক আছে তেওঁলোকৰ দৈনন্দীন জীৱন
যিবিলাক বস্ত্ৰৰ প্ৰয়োজন সেইবিলাক সুবিধা আগবঢ়োৱাৰ কাৰণে এই
সমবায় গঠন হৈছিল। কিন্তু বৰ দুখৰ বিষয় যে এই বিষয়ে মই বাজ্জা-
পালৰ ভাষনতো উত্থাপন কৰিছিলো আৰু কেইদিনমান পাচতে বৰপেটালৈ
গৈছিলো তাত গৈ দেখা এখন সমবায় সমিতিৰ সভাপতিয়ে ৪।৫ হাজাৰ
টকা খাই বহি আছে, আনকি নটিচ দিয়াৰ পিচতো সেই টকা আদায়
কৰা নহল তালৈ টেলিগ্ৰামো গৈছিল, তৰোপৰি তাত এটা গ'দাউন
নিৰ্মাণ কৰা হৈছে ৩২ হাজাৰ টকা খৰচ কৰি কিন্তু সেই গোদাউনটো
হাতেৰে লাৰিলে ঘৰৰ বেৰাৰ পৰ্যন্ত এৰি যোৱাৰ অৱস্থা হৈ আছে অৰ্থচ তাত
ইমান টকা খৰচ হৈ আছে, গতিকে এই ধৰণে যদি সমবায় সমিতি
কৰি টকা-পইচা অপব্যয় কৰে তেতিয়াহলে কেনেকৈ সমবায় আগবাঢ়িব।
এনেবিলাক মানুহৰ ওপৰত শাস্তি বিধান নকৰাৰ কাৰণে তেওঁলোকে
বাইজৰ বন ভোগ কৰি আছে আৰু সেইকাৰণে এই সমবায়ৰ প্ৰতি
বাইজৰ আত্ৰহ নোহোৱা হৈছে আৰু আস্থা একেবাৰে নাইকীয়া হৈ
গৈছে। ষিক সেইদৰে মোৰ সমষ্টিৰে পূব বেতবাৰী সমবায় সমিতিত

এৰাতিৰ ভিতৰতে হিচাব কৰি প্ৰায় ৩ হাজাৰ মান টকাৰ গুণগোল দেখিলো, অৱশ্যে তাৰে প্ৰায় ডেৰ হাজাৰ মান টকা পোৱা গৈছে কিন্তু বাকী খিনি আৰু পোৱা নগল। যিক সেইদৰে আৰু এঠাইত মোৰ স্মৃতিতে এজনে বহু টকাৰ অপচয় কৰি সেই সমবায় সমিতিৰ পৰা বেঞ্জিগেনেশ্যন নিদিয়াতকৈ বেগুৱে চাৰ্ভিচত সোমাইছে অথচ তেওঁ বহু টকা দিবলৈকে থাকিল, এনেবিলাক ঘটনা এই সমবায় সমিতি বিলাকত চলি আছে। গতিকে উপাধ্যক্ষ মহোদয় যি পবিত্ৰ উদ্দেশ্য লৈ এই সমবায় সমিতি বোৰ গঠন কৰা হৈছিল আৰু যি সমবায়ৰ আমাৰ দুখীয়া গাঁৱৰ জনসাধাৰনৰ অৰ্থনৈতিক বুলিয়াদ তৈয়াৰ কৰা কথা আছিল সেইবিলাক এনেবিলাক প্ৰবৃত্তিয়ে মুৰ্খমুৰ কৰিব, সেইকাৰণেই এই গোটেই সমস্যাটো ভালধৰণে অনুধাবন কৰি তাক সোনকালে তদন্ত কৰি এটা বিহিত ব্যৱস্থা লবলৈ মই আপোনাৰ জৰীয়াতে দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিলো উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু বেচি নকও শিক্ষাৰ সংক্ৰান্তত মই এটা পৰামৰ্শ আগবঢ়াব বিচাৰিছো যে আৰু যদি আমি এই প্ৰাক্ প্ৰাইমাৰী শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট গুৰুত্ব নিদিও তেতিয়াহলে আমি শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যিমান দূৰ আগ-বাঢ়িব লাগে সিমান দূৰ আগবাঢ়িব নোৱাৰিম। আমাৰ ৬৬০ খন মহিলা আবাসৰ কাৰণ ঘৰ বান্ধিবলৈ টকা দিয়া হৈছিল কিন্তু সেইটো হৈ উঠা নাই। গতিকে এই মহিলা আবাসৰ কাৰণে অতি সোনকালে প্ৰাইমাৰী আবাস গঠন কৰিব লাগে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কথাৰ প্ৰতি আপোনাৰ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিব বিচাৰিছো যে আমাৰ ইয়াৰ পৰা ৫০ মাইল দূৰত চন্দ্ৰপুৰত তৃতীয় শ্ৰেণী আৰু ৪র্থ শ্ৰেণীৰ চাকৰিয়ালৰ কাৰণে কোনো ঘৰ এতিয়ালৈ নিৰ্মান হোৱা নাই অথচ সেই ঘৰ নিৰ্মাত হোৱা বুলি তাৰ বাবত বিলাক টকা পেয়মেন্ট হৈ গৈছে। হাজাৰ হাজাৰ টকা এই ধৰণে অন্যাৰ্য ভাবে ব্যৱহাৰ হৈ আছে কিন্তু চাকৰিয়াল সকলৰ কাৰণে কোনো ব্যৱস্থা নহল, তেওঁলোকে বহু সময়ত মজিয়াত পৰি দিন

কটাবলগীয়া হৈছে কিন্তু আৰ, চি, চি, বিল্ডিং হে থকাবুলি টকা পেয়মেণ্ট হৈ গৈছে। গতিকে উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপোনাৰ জব্বায়তে মই দুটি নিষ্ক্ষেপ কৰিব বিচাৰিছোঁ। যাতে গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই অনতিপলমে এই তৃতীয় আৰু ৪র্থ শ্ৰেণীৰ চাকৰিয়াল সকলৰ ওপৰত হোৱা এনেবিলাক দুৰ্নীতি অনতিপলমে দূৰ কৰে আৰু এই নিম্নবেতনভোগী চাকৰিয়াল সকলৰ কাৰণে থকা ঘৰ নিৰ্মাণ কৰে। এইখিনিকে দুটি আকৰ্ষণ কৰি মই সামৰণি মাৰিলো।

Mr. Deputy. Speaker :— Now Mr. Kouli:

Shri Giasuddin Ahmed :— Sir. I also send my name in the list, as I came to understand some time is given:

Mr. Deputy Speaker :— No, the name was gived earlier.

Shri Giasuddin Ahmed :— I have got some time from this side as I think there some surplus time given from the opposition group.

Mr. Deputes Speaker :— No, this time is given for Cangress.

Shri Manabendra Sarma :— from my side, I have also get something to speak:

Mr. Deputy Speaker :— Now Mr. Kouli

*শ্রীৰমেশ মোহন কোলি :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই টুটকৈ বাজেটৰ ওপৰত দৃষ্টি কৰলৈ ওলাইছো। এই বাজেটখন দৰিদ্ৰ জনতাৰ হুখ দুখীকৰণ কৰাৰ অৰ্থে তৈয়াৰ কৰাৰ পৰিৱৰ্ত্তে এই খনে দৰিদ্ৰৰ সংখ্যা বৃদ্ধি কৰাহে সম্ভাবনা ৰেছি। ইয়াৰ কাৰণ কেইবাটাও। এই কাৰণবিলাক দেখে দেখকৈয়ে ওলাই পৰে যে আমাৰ চৰকাৰে যিবিলাক আৰ্চনি গ্ৰহণ কৰে সেইবিলাক বাস্তৱত পৰিণত কৰিব পৰা নহয়। অলপ আগতে মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈ গৈছে যে চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা আৰ্চনিবিলাক বাস্তৱত কপায়িত কৰিবলৈ যাওঁতে আমাৰ যিটো সামাজিক দিশ সেইটোৱে একেবাৰে অবহেলা কৰে, অকল চৰকাৰৰ শাসন যন্ত্ৰটোৱেই সমাজ এখনৰ পৰিৱৰ্ত্তন আনিব নান্নাৰে, কিছুমান বেচৰকাৰী অনুষ্ঠান থাকে। এই অনুষ্ঠান বোৰে গৰীৱ জনসাধাৰণৰ উন্নতিৰ কাৰণে চৰকাৰে কিবা আৰ্চনি হাতত ললেই হস্তক্ষেপ কৰে। এই অনুষ্ঠান বিলাক শতকৰা ১০ ভাগ মানুহৰ হাতত ন্যস্ত থাকে, বাকী শতকৰা ৯০ ভাগ মানুহ এনে অনুষ্ঠান বিলাকৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হয়, চৰকাৰৰ আৰ্চনিবিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰণত এইবিলাকৰ কোনো অবদান নাই বা সাহসো নাই। গতিকে এই বাজেটখনত আঞ্চলিক বৈষম্যৰ লগতে আন কিছুমান বৈষম্য দেখা যায়। আমাৰ উত্তৰ লক্ষীমপুৰ জিলাখন অতি পিচপৰা এখন জিলা। তাত মহকুমা পতা হল, জিলা পতা হল কিন্তু যি ধৰণেৰে আৰ্চনি হাতত লোৱা হল সেই ধৰণেৰে তাত কাম কৰা হোৱা নাই। চাৰি ভাগৰ এভাগ হৈ মাথোন আৰ্চনি মতে কাম হৈছে বুলিব পাৰি। এই অঞ্চলটোৰ যাতায়াতৰ ব্যৱস্থা পিচপৰা। লক্ষীমপুৰৰ পৰা সোনাৰী ঘাটলি যিটো বাস্তৱ আছে তাত কোনো যান বাহনৰ সুবিধা নাই। উত্তৰ পাৰৰ লগত দক্ষিণ পাৰৰ কোনো সংযোগ নাই। সেই অঞ্চলৰ প্ৰায় ১০ মাইল বাস্তৱ বছৰৰ ছমাহ কাল বৰষুণৰ লগে লগে

বন্ধ হৈ থাকে। উত্তৰ পাৰৰ লগত দক্ষিণপাৰৰ সম্বন্ধ স্থাপন কৰিবলৈ এই সমস্ত বাস্তাখিনি চৰকাৰীকৰণ কৰিব লাগে, আৰু চৰকাৰী বাচৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। জোনাইলৈ যিটো বাস্তা গৈছে সেই বাস্তাৰ ওপৰত কোনো দলঙৰ ব্যৱস্থা নাই, একমাত্ৰ বেলে পথৰ বাহিৰে তাত কোনো বাতায়াতৰ সুবিধা নাই। ধেমাজীত মহকুমা পতা হল। তাৰ যিটো টাওন এবিয়া তাত যি বিছাওৰ মেচিন দিয়া হল সেই মেচিন বাতি ৭ টাতে বন্ধ হয়। এইটো অসুবিধাৰ কথা যদি চৰকাৰে চিন্তা নকৰে তেন্তে তাৰ বাইজ এক বিপৰ্য্যাব সন্মুখীন হব লগা হৈছে। উত্তৰ লক্ষী-মপুৰ আৰু ধেমাজী অঞ্চলত হাস্পিতালৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। মানুহৰ বেমাৰ আক্ৰান্ত হলে তেজপুৰলৈ আহিব লাগে। এই ছবাবস্থাবোৰ দূৰ নকৰিলে চৰকাৰে যিবিলাক আৰ্টনি তৈয়াৰ কৰিছে সেইবোৰ কাৰ্য্যকৰী হোৱা বুলি আমি ভাবিব নোৱাৰো।

জনজাতীয় লোকৰ কাৰণে যিবিলাক আৰ্টনি কৰিছে সেইবিলাক এই লোক সকলৰ কিবা কামত আহিছে বুলি কব নোৱাৰি। এই আৰ্টনিবিলাক প্ৰায় ৪০ কোটি টকাৰ আৰ্টনি আছিল আৰু এই টকা পঞ্চম পঞ্চ বার্ষিক পৰিকল্পনাত খৰ্চ কৰা হৈছিল। কিন্তু এই লোক সকলৰ সামাজিক দূৰীকৰণৰ কোনো ব্যৱস্থা নহল। ধেমাজী অঞ্চলত কানিৰ প্ৰচলন ইমান বেছি হৈছে যে কুৰি পশ্চি বছৰীয়া ল'ৰাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি তাত কানিৰ আদা বহে। চাব প্লেনত ইয়াৰ ঠবাদিকেচনৰ ব্যৱস্থা লব লাগিছিল। সামাজিক অৱস্থাৰ লগত সম্বন্ধ ৰাখি ব্যৱস্থা নকৰিলে এই টকাবিলাকৰ অপব্যৱহাৰ হব। আজি জনজাতীয় লোকৰ মাটি সমস্যাটোৱে উৎকট অৱস্থা ধাৰণ কৰিছে। নিজৰ মাটি নথকাৰ কাৰণে তেওঁলোক বনাঞ্চললৈ গৈ বসবাস কৰিব লগা হৈছে। ফলত তেওঁলোকক উচ্ছেদ কৰা হৈছে গড়পুৰ অঞ্চলৰ প্ৰায় ২০ হেজাৰ মানুহক

বনাঞ্চলৰ পৰা উচ্ছেদ কৰিলে, তেওঁলোকৰ থাকিবলৈ ঘৰ নাই নদীৰ কিনাৰত গৰু-হাগলীৰ দৰে বসবাস কৰিব লগা হৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কিন্তু আজি ছমাহ পাৰ হৈ গল কিন্তু এতিয়াও সেই মানুহখিনিয়ে বহিবলৈ ক'ত ঠাই নাপাই শেষত যেনিয়া নদীৰ পাৰত গৈ আশ্ৰয় লৈছে গৈ। এইটো এটা দুখৰ কথা হৈছে, যদি এই মানুহ খিনিৰ কাৰণে এই চৰকাৰে একো কৰিব নোৱাৰে তেনেহলে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰলৈ যাব লাগিব আৰু যদি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰও একো কৰিব নোৱাৰে তেতিয়াহলে দেশত কি জুই নজ্বলাকৈ থাকিব? সেই মানুহ-খিনিৰ কিবা এটা ব্যৱস্থা অতি সোনকালে কৰি দিব লাগে।

উপাধ্যক্ষ :— শোক কৰক।

শ্ৰীৰমেশ মোহন কুলি :— তাৰ পিচত মই আৰু এটা কথা ক'ব খুজিছো যে আমাৰ অঞ্চলত যি ধৰণৰ ঘটনা বিলাক ঘঘনাই সংঘটিত হ'ব ধৰিছে সেই ফালৰ পৰা কোনো নিৰাপত্তাৰ ব্যৱস্থা লোৱা উচিত হ'ব। এটাৰ পিচত এটাকৈ এই ঘটনা বিলাক এনে ভাবে সংঘটিত হ'ব ধৰিছে যে মাডাৰ কেচ পৰ্য্যন্ত হৈছে আৰু ইয়েই কমিউনেল অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিছো আমাৰ গৃহমন্ত্ৰী ডাঃবীয়া এতিয়া সদনত নাই কিন্তু এইটো কথা ঠিক যে তাত থকা পুলিচ বিভাগ যেন নিষ্ক্ৰিয় হৈ পৰিছে কিয়নো এই মাঘ মাহৰ ভিতৰতে ত্ৰায় দহটা মাডাৰ কেচ সংঘটিত হৈছে। কিছুমান সম্প্ৰদায়ৰ লোকে কিছুমান সম্প্ৰদায়ৰ লোকক আক্ৰমণ কৰিছে আৰু শেষ কৰিছে। এখন গাওঁৰ লালুং মানুহখিনিয়ে ধেমাজিত বসবাস কৰিছিল আজি পছিশ বছৰ ধৰি তাতে আছে। কিন্তু আজি

* Speech not Corrected

কেইদিনমান হল তাতো কল্ড ব্লাডেড মাডাৰ হৈছে। ডিব্ৰুগড়ত মই
নিজে এবাৰেই কবাই দিছো। খেমাঙ্গিৰ পুলিচে ধৰিব পৰা নাই।

উপাধ্যক্ষ :— চমু কৰক।

* শ্ৰীৰমেশ মোহন কুলী :— এই যিবিলাক কল্ড ব্লাডেড
মাডাৰ সংঘটিত হৈ আছে তাৰ উপৰিও অলপতে সিদিনা মাত্ৰ হাট
বজাৰৰ পৰা আহি থকা মানুহক আক্ৰমণ কৰি অত্যাচাৰ কৰিছে।
আনকি হাটৰ পৰা অহা মহিলা লোককো অত্যাচাৰ কৰিছে দিন দুপৰতে।
এনেকুৱা এটা অৱস্থা কিয় হৈছে তাৰ কাৰণে সোনকালে ব্যৱস্থা লৈ
শান্তিৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ কৈ মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰনি মাৰিলোঁ।

Mr. Deputy. Speaker :— Shri Bazlul. Basit

Shri Bazlul Basit :— Mr. Deputy Speaker sir,
First of all, I must thank to the Finance minister
who has placed the Budget to the House were there
is no provision of tax. Automatically, the people of
the State will be happy for this. Sir, some of the
Members have expressed the displeasure for the decl-
aration of national Emergency. Sri, I cannot unders-
tand the causes of the displeasure as because the pe-
ople whom they represent, I believe, almost all of them
have appreciated it. Sir, in the meantime after the
declaration of Emergency good results have been found
throughout the whole country. The price declined, the

* Speech not Correceted

food production increased and the distribution system in the rural and backward areas have sufficiently been improved. So Sir, we all should appreciate it.

Sri, the Prime Minister started the 20-Point Programme throughout the whole country, the salient features of which is to give home to the homeless and to give land to landless people. In the meantime Sir, sufficient land has been given to the landless for cultivation and home Land to the homeless. A great success has been achieved within one year, unlike the previous years, This is a great Success Sir So Sir, I cordially thank the Government for this benevolent work.

In my Constituency thous and of people became homeless and landless due to Brahmaputra erosion and also due to the breach of the embankments in this outh banks. Sir, in my place there was a good market at Fakirganj where About 2000 families lived in a compact area, In 1-74 the whole market area has been eroded by the Brahmaputra. To establish the whole market in a safer place. govt had to purchased I give my thanks to the Chief Minister who took personal interest in it. There was some nearly 100 scheduled

caste families who were also rehabilitated in a safer place by purchasing land for them by the govt. I had to take up with the Government for rehabilitation of these people. Sir, I come from a very backward area which is almost covered by char land. Sir, this char-land area is lived by charua muslim. Many Hon. Members of the House are aware of this backwardness of these Mustims who are living in a remotest place untouched by the Government. There is no communication, no officer, no Minister, no responsible leader are not as a posstin to see them as there is no communication. In this way Sir economically and educationally these poor people remained as poor as before independence So Sir, I whole-heartedly appeal to the Government through you, that rompt action should bo taken for these people who are devastated by flood and erosion and other natural calamities. These people, day by day, are diminshing from the world. Hundreds are thousand of children became fatherless and motherless a in the lots tlod due to nataral calamities. So Sir, I appeal that special care should be taken to these people.

I Will speak a little about the Agriculture. Agricultural production has been increased. This is a

good thing. But in comparison to the money being spent by the Department, I think, the result is got good. The Agriculture Minister told us about the cultivation in compact areas. By Cultivation in a compact area the cultivators learn to work jointly. How this compact area can be selected? I think, the Government did not take a plan for it. This place was visited by the Agriculture Minister cultivated by the people unitedly. When we selected the place money was lacchiand and this the irrigatin doputeue repaly that the place was not Tuilaba he irrigation.

The D. C. the A. D. C. came with me, the cooperative people came with me and we all at the time selected the place and after three months the Irrigation Department told that the area was not suitable and then the people became very not. So I appeal to the Govt. that some accurate plan should be made for this so that the people are not betrayed. Before we start the compact area the Irrigation Department should select the place for irrigation and then the people should be instructed to get money from the banks and make other arrangements. Sir, as regards education I am ashamed of speaking. In the State the percentage of the educated people

has risen to a good stage but in the char areas from where I come the percentage of education is less than nine per cent. This is a shameful matter. For many years we are speaking about the weaker sections, backward areas and that special notice should be given to them but unfortunately after independence years passed and these people remained where they were. So I appeal, Sir, that special care should be given to this area so that they can be educated at a faster pace. Sir, the people of South Salmara and Mankachar for many years are trying to have an educational subdivision in that area. They have given a name also - South Salmara Mankachar Educational Subdivision. The previous Minister Shri Talukdar gave us hope when we met him in deputation with all the M. L. As. of the subdivision. Sir, I appeal to the Govt. through you that an educational subdivision be formed there in South Salmara Mankachar area. As regards irrigation, Sir, many hon'ble friends spoke about the shallow pumps, bamboo tube-well and so on and so forth. I cannot understand, Sir, when there is sufficient natural water in the river, in the stream and ponds and in such places, I do not see any reason, when these natural water resources remain unused, untouched, why we think of spending

on shallow pums bamboo pumps before there are land. So I request the Irrigation Minister that when available natural resources are at hand with a minimum cost those water should be utilised. I think atleast one third of the whole area can be irrigated by these natural weater resources which we have got at different places, that is in rivers, in ponds and beels, Sir, with these few words I conclude my speech.

Mr. Deputy Speaker :— Moulana Abdul Jahil is absent. Anybody from the Congress side taking part in the discussion ?

শ্রীজালালুদ্দিন আহমেদ :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আলোচনাত মোৰ নামটো নাছিল তথাপি মোক কবলৈ সুবিধা দিয়াৰ কাৰণে মই মোৰ সমস্তিত কেইটামান সমস্যাৰ কথা কবলৈ বিচাৰিছো। বিশেষকৈ মই পঞ্চায়তৰ কথা কব বিচাৰিছো। আমাৰ এতিয়া যিটো পঞ্চায়ত এইটো আগৰ পঞ্চায়তৰ নিচিনা নহয়। আগত পঞ্চায়তক চৰকাৰে কোটি কোটি টকা দিছিল। কিন্তু এতিয়া টকা নিদিয়াৰ কাৰণে বিষয়া সকলে অক্ষিত গল্প কৰি থাকে। মোৰ সমস্তিত মন্দিয়া নামৰ এটা ব্লক আছে। ইয়াত তিনিটা আছে। এটা হৈছে বাঘবৰ, মন্দিয়া আৰু জনীয়া। জনীয়া মৌজাটো শ্রীআতাউৰ রহমান ডাঙৰীয়াৰ সমস্তিত পৰে। প্রকৃততে মোৰ সমস্তিটো দুটা মৌজা লৈহে গঠিত। কিন্তু ব্লক হিচাবে টকা পোৱাৰ কাৰণে জনীয়াই টকালৈ অংশ লৈ যায়। এতিয়া বাহজ বিভাগৰ test Resiteb পৰা ১০ হাজাৰ টকা দিছে এই টকা বাঘবৰ, মন্দিয়া আৰু জনীয়াকো দিব লাগিব। ৰূপশ্রী মৌজা, তিতাপানী মৌজা মৌজা ব্লক

হিচাবে লাভবান হৈছে কিন্তু ব্লক হিচাবে মোৰ লোকচান হৈছে। গতিকে জনিয়া মৌজাটো ৰূপশ্ৰী ব্লকৰ লগত দিব লাগে।

মোৰ ২নং কথা হৈছে যিটো ব্লক আছে তাত যি বিলাক কৰ্মচাৰী আছে সেই সকলৰ কোনো কাম নাই। গল্প কৰি বহি থাকে। যিমান বিলাক কাম হয় মহকুমা পৰিষদৰ পৰা হয়, ব্লকৰ পৰা নহয়। আমাৰ তাত এনেকুৱা যে হৈছে যে মদৰ আদা হৈছে।

পঞ্চায়ত মন্ত্ৰীয়ে এই বিলাক ব্যৱস্থা লব লাগে। মদ নিবাবণী মন্ত্ৰী মদ নিবাবণ সম্পৰ্কত ব্যৱস্থা লব।

মোৰ সমষ্টিটো দীঘলে ৪৫ মাইল। তাত এটা মাত্ৰ প্ৰাইমাৰী হেথ চেণ্টাৰ মন্দিয়াত আছে। ৪৫ মাইল পশ্চিমৰ পৰা অৰ্থাত্‌ টিলাপাৰাৰ পৰা তিন সমুদ্ৰ পাৰ হৈ চিকিৎসাৰ কাৰণে মন্দিয়া প্ৰাইমাৰী হেলথ ইউনিটলৈ আহিব লগে। মোৰ অঞ্চলত চৰ অঞ্চলত ৪০ হাজাৰ লোক বাস কৰে। এই অঞ্চলত অন্তত ষ্টেট ডেচপেন্সেৰী, চাণ্ডাইজ্‌ল ডিচ-পেন্সেৰী বা প্ৰাইমাৰী হেথ ইউনিট দিয়াটো ভাল। এইটো কৰিলে আমাৰ বাইজ সকল উপকৃত হব।

মই সিদিনা কৈছো সেট অঞ্চল বিলাক ৰাস্তা নথকাৰ কাৰণে বিষয়া বিলাক যাব নোৱাৰে আৰু ডাকাইত বিলাক তাত প্ৰবেশ কৰি থাকে। মোৰ আৰু শ্ৰীমান চৌধুৰীৰ সমষ্টিৰ মাজত নিবলা নামৰ এখন গাঁও আছে। তাতেই চুব ডকাইত বিলাকৰ আড্ডা আছে। তেওঁলোকে একোটা এক ফালং দীঘল গাত কৰি, ১০ ফুট বহল কৰি লৈছে আৰু গাত-টোৰ ওপৰত ধানৰ নৰা আদি দি ৰাখে। গৰু বিলাক চুব কৰি নি সেই গাঁওত ৰাখে। কোনো গৰুচুব হোৱা মানুহে গৰু বিচাৰি তালৈ গলে চুবৰ চৰ্দাৰে মানুহ জনক গৰুৰ বং আদি সোধে। তাৰ পিচত

গাভৰ পৰা গৰুটো উলিয়াই আনি গৰুৰ মালিকক সোধে এই গৰুটোৰ দাম কিমান হ'ব ? মাহুহ জনে যদি কয় তিনিশ টকা হ'ব তেন্তে চৰ্দাৰে কয় মোক ডেৰশ টকা দিয়া । কাৰণ তুমি তোৰ গৰু কিনিবই লাগিলে-হে.তন । এই দৰে গৰুৰ মালিকক নিজৰ গৰু কিনি আনিব লগা অৱস্থা তাত হৈছে । গতিকে এই বিষয়ে এটা ব্যৱস্থা ল'বৰ কাৰণে পুলিচ আউটপাষ্ট এটা তাত সদ্যহতে দিব লাগে ।

মোৰ সমষ্টিত কোনো ভেটাৰিণেৰী ডিচপেন্সেৰী নাই । তাত গৰু চুব হোৱা বুলি শুনিয়ই হয়তো মন্ত্ৰী মহোদয়ে তাত ডিচপেন্সেৰী মঞ্জুৰ কৰা নাই তাত দুই চাৰি জন মানুহৰ নিশ্চয় গৰু আছে । সেই দৃষ্টিকোণৰ পৰা তাত দুই এখন ডিচপেন্সেৰী দিব লাগে ।

মোৰ সমষ্টিত দুই লাখ টকা খৰচ তিনিটা পাম্প চেট বহুৱাইছে । আজি ছবছৰে তাত এক তোলা পানীও ওলোৱা নাই । তাত বখা অপ বেটৰ বিলাকে বন্ধু বান্ধবৰ বিয়া বাক খাই ফুৰে । তেওলোকে বাই-জক ফাকি দিবলৈ নট বণ্টু বিলাক খুলি পকেটত লৈ যায় । মাহুহে শুধিলে কয় নট বণ্টু নাই পানী কৰ পৰা ওলাব । মন্ত্ৰী মহোদয়ক কেবা বাৰো কৈছো কিন্তু এতিয়ালৈকে কোনো ব্যৱস্থা হোৱা নাই আমাৰ জলসিঞ্চন মন্ত্ৰীয়ে ব্যৱস্থা ল'ব বুলি আশা ৰাখিছো । যোৱা বাৰ এই শিতানত ৮০ লাখ টকা ধৰা হৈছিল । সেই টকা খিনি নলবাৰী আৰু ধুবুৰী মহকুমাত ভগাই দিছে । এজন মানুহক ৫০ লাখ টকাৰ কণ্টেকট দিয়া হৈছে বুলি শুনিছো । এজন মানুহে কি কৰিব ? আমি যি কুৰি দফীয় আচনি দৈছো সেইমতে ৪০ লাখ টকাৰ কামত অন্তত ৪০ জন মানুহক কাম দিব পাৰিলোহেতেন । এই বিষয়ত নজৰ ৰাখিব লাগে । নহলে কুৰিদফীয়া আচনি বাস্তবত পৰিণত নহ'ব ।

মোৰ সমষ্টিৰ ভিতৰত বিৰ্জাত আছে। তাত মাটি থকা মানুহে মাটি পাইছে। এই সম্পৰ্কে ইনকুৱাৰী কমিটি হৈছিল আৰু কমিটিয়ে চৰকাৰৰ ওচৰত প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিছে। সেই পৰিপ্ৰেক্ষিতত ডাি চিয়ে তদন্ত কৰিবলৈ গৈছে। মই পোৱা ৰিপোৰ্ট মতে মাটি থকা মানুহৰ নাম লিষ্টত আছে আৰু মাটি নোহোৱা মানুহৰ নাম লিষ্টৰ পৰা নাইকিয়া হব ধৰিছে। গতিকে এই কমিটি বিলাকত দুই এজন জনসাধাৰণ প্ৰতিনিধি ৰাখিব লাগে। মোক ৰাখিব নালাগে। বেলেগ এজনক ৰাখক।

যোৱা পাৰ্লিয়ামেণ্টৰ নিৰ্বাচনৰ সময়ত মোৰ সমষ্টিত মন্ত্ৰী সকলৰ আবিৰ্ভাব হৈছিল। ফেব্ৰুৱাৰী মাহটোত এইটোত ভাগ্য হৈছিল। মোৰ ঘৰলৈ শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া এম, এল, এ, চাইকলোৰ গৈছে। তাত এনেকুৱা অবস্থা আফ্ৰিকাৰ দাৰ্ক কণ্টিনেণ্ট বুলি কব পাৰি। সেই কাৰণে এই মন্ত্ৰী আৰু মাননীয় সদস্য সকলক অনুৰোধ কৰিছো অস্তত মোৰ সমষ্টিৰ কাৰণে অলপ অলপ টকা এৰি দি ৰাস্তা বন্ধা ক্ষেত্ৰত যাতে সহায় কৰে। এই খিনিকে কৈ সামৰণি মাৰিলো।

* শ্ৰী গিয়াচুদ্দিন আহমেদ :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যিখন বাজেট আমি আলোচনা কৰিছো সেইখন বাজেট জনসাধাৰণৰ কল্যাণ-কামী বাজেট বুলি কলেও অত্যাক্তি কৰা নহব। এই বাজেটখন আলোচনা কৰিবলৈ যাওতে ইয়াৰ লগত জৰিত থকা জৰুৰী অৱস্থাৰ পত্ৰভূমিত আৰু কুৰীদক্ষীয়া অৰ্থনৈতিক মাচনিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা উচিত হব। কাৰণ আমি যিটো বুজিছো জৰুৰী অৱস্থাৰ কুৰীদক্ষীয়া অৰ্থনৈতিক কাৰ্য্য-সূচী এই বাজেট খনত পৰিস্কাৰ আৰু ওতপ্ৰোতভাবে জৰিত হৈ আছে আৰু সেই কাৰণে এই বাজেটখন কৃতকাৰ্য্য কৰিবলৈ হলে কুৰীদক্ষীয়া

* Speech not Corrected

আচনি আৰু লগতে ৰাজনৈতিক পৰিস্থিতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিব লাগিব। এইটো সচা কথা যে অৰ্থনৈতিক পৰিস্থিতি লগত ৰাজনৈতিক পৰিস্থিতি ঘনিষ্ঠভাবে সম্পৰ্ক আছে। গতিকে কুৰিদফীয়া আচনি আৰু জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা আলোচনা কৰিবলৈ হলে অসম তথ্য গোটেই ভাৰতবৰ্ষত যি ৰাজনৈতিক পৰিস্থিতিয়ে দেখা দিছে সেই সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিব লাগিব। এইটো সচা কথা যে জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ লগে লগে কুৰি-দফীয়া অৰ্থনৈতিক আচনিত প্ৰতি বাইজ আৰু প্ৰশাসনৰ যি তৎপৰতা লক্ষ্য কৰা হৈছিল সেই কথাৰ কেবাখনো মাননীয় সদস্যই ইঙ্গিত দি গৈছে কিন্তু লাহে লাহে সেই উদ্দীপনা নাইকীয়া হৈ গৈছে। কাৰণ এই জৰুৰী অৱস্থা বা অৰ্থনৈতিক কাৰ্য্যসূচী ব্যৰ্থ বা প্ৰতিবোধ কৰাৰ কাৰণে আৰু প্ৰতিক্ৰিয়াশীল শক্তি সমূহ যি ধৰণে গা কৰি উঠিছিল তাৰ কাৰণে জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰিবলগীয়া হ'ল। কিন্তু আজি আকৌ ভিতৰে ভিতৰে সেই অৱস্থা হব ধৰিছে যেন অনুমান হয়। আজি সোপন্থী বা বাওপন্থী বুলি কোনো কথা নাই ছখীয়া মাহুৰৰ মঙ্গল হ'ব সেইটো ভাল কথা হৈছে। ৰাজনৈতিক মূল্যবোধ বিভিন্নজনৰ বিভিন্ন ধৰণে থাকিব পাৰে কিন্তু ছখীয়াৰ উপকাৰ হ'ব লাগে এই মনোভাব বহুতৰে আছে। পৃথিৱীৰ ইতিহাসত বহুত বজা দেখিছোঁ স্কিষ্টেটৰ বা একনায়কত্ববাদ যিসকলে ছখীয়াৰ কাৰণে পুতৌ দেখাই ছখীয়াক মৰম কৰিব লাগে, ছখীয়াক দয়া কৰিব লাগে, ছখীয়াক উপকাৰ কৰিব লাগে আদি পৃথিৱীৰ বুৰঞ্জীত বেনিভাৰ্ণেট বা দয়ালু বজাৰ কথা শুনিছোঁ। ছখীয়াৰ প্ৰতি ইমান মৰম থকা স্বত্বেও সমাজত এটা শ্ৰেণীয়ে আন এটা শ্ৰেণীক শোষণ কৰিছে আছে। যুগ যুগ ধৰি ছখীয়াৰ প্ৰতি মৰম, ছখীয়াৰ প্ৰতি দয়া ছখীয়াৰ প্ৰতি পুতৌ শাসন ব্যৱস্থাত কৈ অহা হৈছে। কিন্তু কোনো দয়ালু বজা বা দয়ালু চৰকাৰে এই ছখীয়াৰ দুখ দূৰ কৰিব পৰা নাই। গতিকে আজি ছখীয়াৰ প্ৰতি দুখ কৰা বা মৰম কৰা ভাল

কথা আৰু ব্যক্তিগত হৈ পৰিছে আৰু তাৰ দ্বাৰা সমাজৰ অৰ্থনৈতিক পৰিবৰ্তন কেতিয়াও হ'ব নোৱাৰে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বাজেটত পঞ্চম পাচবছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ উদ্দেশ্য আৰু লক্ষ্য কোৱা হৈছে যে জাবিদ্ৰতা দূৰীকৰণ কৰা, অৰ্থ-নৈতিক দিশত আত্মনিৰ্ভৰশীল হোৱা, নিবহুৱা সমস্যা দূৰ কৰা, অন্যান্য জাতি সমূহৰ উন্নতি কৰা, আঞ্চলিক বৈষম্য দূৰীকৰণ কৰা এই কেইটা কথা সন্মুখত ৰাখিয়ে আচনি কৰা হৈছে। এইখিনিতে মই এটা কথা ক'ব খুজিছো অৰ্থনৈতিক আত্মনিৰ্ভৰশীলতা অৰ্জনৰ যিটো ব্যাপক অনুসন্ধান চলাব বাবে অসম ৰাজ্যত সেই অনুসন্ধান হৈছে নে নাই? আমাৰ অসমত যিখিনি বস্তু কনজিউম কৰা দৰ্কাৰ সেইখিনি বস্তু অসমতে উৎপাদন হ'ব পাৰে নে নাই তাৰ কিবা অনুসন্ধান হৈছে নে নাই? এই বস্তু-বিলাক বাহিৰৰ পৰা নানি অসমতে যাতে উৎপাদন হয় তাৰ ব্যাপক চেষ্টা হৈছে নে নাই? এই কথাবিলাক লক্ষ্য কৰা উচিত হ'ব। কাপোৰৰ কথাকে ধৰক- অসমৰ মানুহে কাপোৰ ব্যৱহাৰ কৰে তাৰ ভিতৰত কিমান খিনি অসমত উৎপাদন কৰিব পাৰি আৰু কিমান বাহিৰৰ পৰা অনা হয় এই কথাবিলাক গুৰুত্ব সহকাৰে নিশ্চয় বিবেচনা কৰিব লাগে তদুপৰি অসমৰ শিপিনীৰ ঐতিহ্য আছে। গতিকে ব্যাপক আচনি কৰিলে অসমত যিখিনি কাপোৰৰ চাহিদা গটেইখিনি উৎপাদন হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। আৰু এইটো অৱাস্তব কথা নহয়। আত্মনিৰ্ভৰশীলতাৰ কাৰণে তেনেকৈ চেষ্টাৰ হিচাবে আচনি ল'ব পাৰি। অসমৰ ভিতৰত যিখিনি দৰ্কাৰ বা চাহিদা আছে সেইমতে চিন্তা কৰি চাই বলিষ্ঠ পদক্ষেপ লোৱা দৰ্কাৰ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ শতকৰা ৯০ ভাগ মানুহেই গাওঁত

বাস কৰে। আমাৰ ৰাজ্যৰ উন্নতি কৰিবলৈ হলে তেওঁকে এই গাওঁলীয়া ৰাইজৰ কথা ভাবিব লাগিব কাৰণ এই শতকৰা ৯০ জনক বাদ দি দেশৰ উন্নতি হ'ব নোৱাৰে। কিন্তু এটা কথা মই ইয়াত উল্লেখ কৰিব খুজিছো গাওঁলীয়া ৰাইজৰ অৰ্থনৈতিৰ এটা ডাঙৰ কথা হৈছে এইটো কথা কেবাবাৰো আলোচনা হৈ গৈছে যে আমাৰ ৰাইজ নিজক জীয়াই ৰখাৰ কাৰণে খেতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। কিন্তু খেতি গাটীৰ ওপৰত অনা খেতিয়কৰ যিটো হেচা সেই হেচা বিমান দূৰ কৰিব পৰা নহয় সিমানে গাওঁলীয়া ৰাইজৰ অৰ্থনৈতিৰ কোনো পৰিবৰ্তন সাধন কৰিব পৰা নাযায়। এই কথা কেবাবাৰো আলোচনা হৈ গৈছে। তাৰ কাৰণে ভূমি সংস্কাৰ আইন প্ৰণয়ন কৰা হৈছে, ৫০ বিঘাত চিলাং আইন কৰা হৈছে অথিয়ার সকলক ব্যৱসায়ী স্বত্ব দিয়া হৈছে কিন্তু এই সৰো ব্যৱস্থা স্বীকাৰ কৰি লৈও মই এটা কথা চুটভাৱে ঘোষণা কৰিব খুজিছো যে সকলোবোৰ কাৰ্য্যকৰী কৰিলেও গাওঁলীয়া খেতিয়কৰ ওপৰত অনা খেতিয়কৰ যিটো হেচা সেইটো নাইবীয়া হৈ নাযায়।

চেয়াৰমেন মহোদয়, ৫০ বিঘা এজন মাটি মালিকে ৰাখিব পাৰে কিন্তু ডাঙৰ ইন্ডাষ্ট্ৰিয়েল বহুত হাজাৰ দৰ্শনা পোৱা কৰ্মচাৰী অনা খেতিয়কেও ৫০ বিঘা ৰাখিব পাৰে আৰু নিজৰ হালখকা খেতিয়কজনেও ৫০ বিঘা ৰাখিব পাৰে আৰু ইয়াৰ কাৰণ বিশেষণ কৰা উচিত হৈছে।

প্ৰকৃত যি জন খেতিয়ক তেওঁক ৫০ বিঘা মাটি দিয়ক তাত আমাৰ আপত্তি নাই কিন্তু যি জন মজুৰৰ ফাটীৰ দৰে গুৱাহাটীৰ বিভিন্ন ঠাইত ডাঙৰ ডাঙৰ ব্যৱসায় প্ৰতিষ্ঠান আছে আৰু যিবিলাক ব্যৱসায়ৰ দ্বাৰা তেওঁলোকে লাখ লাখ কোটি কোটি টকা উপাৰ্জন কৰি আছে তেওঁলোকৰ নামটো যদি ৫০ বিঘাকৈ মাটি দিয়া হয় সেইটো কেনে দৰে মানি ল'ব পাৰি, সেইকাৰণে মই ক'ব বিচাৰিছো যাতে এই চিলাং

আইন ভাল ধৰণে সংশোধন কৰিব পাৰি নে নোৱাৰি সেই বিষয়ে চিন্তা কৰিব লাগে। বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিত খেতি বাতি কৰা কথা ইত্যাদি বিলাক কথা আছেই, তাৰোপৰি আজি মানুহৰ মাটিবিলাক সকলৈ গৈছে, লাহে লাহে আক সৰু হব। গতিকে ব্যাপক ভাৱে কাম বিলাকত আগবাঢ়ি যাবৰ কাৰণে আজি সমবায়ৰ বাহিৰে আক আন উপায় নাই কিন্তু এইটো কথা কব বিচাৰিছো যে সমবায় পদ্ধতিৰ ভিতৰতে এই কথাটো এই মুহূৰ্তত কৰিব পৰা হব নে নহয়। কনচালিয়েট হোম্ভিং এক্টৰ জৰীয়তে বিভিন্ন প্লোট একেলগে কৰি এই খেতিয়ক সকলৰ পথাৰত পানী যোগান ইত্যাদি যাতে কৰিব বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিত খেতিৰ ব্যৱস্থা কৰা হয় তেতিয়াহলে তাৰ দৰা কিছু পৰিমাণে আগবাঢ়ি যাব পৰা হব। সেইকাৰণে এই এবাক্ৰিকৰণ ব্যৱস্থাবে সকলো মাটি লগ লগাই কৃষিৰ পৰিবৰ্তন আনি বলৈ হলে আমাৰ যিবিলাক মাটিটিপাৰপাচ কোঅপাৰেটিভ চচাইটিজ আছে সেই বিলাকৰ জৰীয়তে আগবাঢ়িব লাগিব। লগতে আক এটা দৰকাৰী কথা হ'ল আমাৰ গাৱ অঞ্চলতৰ অৰ্থ নৈতিক উন্নয়নৰ কাৰণে আমাৰ যাতায়াতৰ ব্যৱস্থা অধিক সুবিধাজনক কৰিব লাগিব বাস্তাৱ সুবিধাৰ কাৰণে টকা যথেষ্ট দিছে আক মিনিমাম নিদচ প্রোগেমত যথেষ্ট টকা দিছে কিন্তু এই প্রোগেমত বাস্তাৱ কাৰণে যি ধিনি মাটি দিব লাগে সেই ধিনি বিনা পইচত দিব লাগে অৱশ্যে এই বাস্তা-ঘাটৰ উন্নয়নৰ কাৰণে চেঞ্জ-হেল্প মনোভাৱ থাকিব নালাগে নহলে বহু সময়ত বাষ্টা-ঘাতৰ কাৰণে মাটি এৰি নিদিয়াত বাষ্টা-ঘাত ভাল নহয়। কিন্তু আনহাতেদি যদি এজন ছখীয়া ১ বিঘা মাটি থকা খেতিয়কৰ মাটি বাস্তাৱ কাৰণে লৈ যয় তেওঁৰ আক মাটি থাকিব ক'ত আকো আনহাতেদি যাৰ অৱশ্য মাটি আছে তেওঁ হয়তো গলপো এৰি দিব নিবিচাবে, হৰিচন্দ্ৰ দৰে সকলো নহয় যে মাটি বাইজৰ কাৰণে এৰি দিব। যিটো এলাইনমেন্ট কৰা হৈছে সেইটো থিক হোৱা নাই প্লেনিং কমিশ্যনৰ মতে বাস্তাৱ কাৰণে মাটি

এনেয়ে এৰি দিব লাগে গতিকে এই বিষয়ে আলোচনা কৰি নতুন নীতি নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি যাতে গিনিয়াম নীদৰ প্রোগ্রাম বিলাক সুচাৰু-ৰূপে কাৰ্য্যত পৰিণত কৰিব পাৰি তাৰ কাৰণে দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি মোৰ ব্যক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Md. Umaruddin :— Sir, I seek your permission to clarify certain points raised by Shri Jalauddin Ahmed. The first points that he has raised is that contract worth Rs. 40 lakhs has been given to one contractor. Sir, it might be a fact. The construction cost of the headworks may be Rs. 40/50 lakhs and even Rs. 2 crores. From the technical point of view the work of the headworks cannot be divided and settled to different groups. If any work worth Rs. 40 lakhs had been given to one contractor, it must be for some head-works. As regard other works I have issued strict orders that they must be settled with different groups of people and that they must employ local labourers.

Sir, the second point that has been raised is about Mandia Irrigation project. It is said that the pumps there have not been commissioned. When I took over I personally visited the place and instructed that the pumps should be immediately energized and that was done. Later on it was brought to my notice that

the pumps have not been put to work: I enquired in to the matter and I have come to know that the cultivators did not pay even the minimum charge of 16 paisa hvant and as a result the pumps have been stopped. When I went there in the month of before November, 1975, I made an enquiry and I was informed that due to default in payment the pumps had been stopped. So, I myself accompanied by the S.D.O. held a meeting at Mandia and explained the position, and certain arrangements were made: Sir, there is no question of the operators taking away the nuts and bolts to make the pumps immobile. The fact is that it is due to the default on the point of the question that the pumps were stopped. As soon as the dues are cleared the pumps will be put to work.

* Shri Chatra Sing Teron: Mr. Chairman, Sir, after the reply given by my leader as many as seven Hon'ble members have taken part in the debate, and I am to reply to the residual part of the debate on the budget, and therefore, I can call myself as a residuary replier. Mr. Deputy Speakes, Sir, the Hon'ble Members have raised various points and much has been discussed about the 20 point programme in the context

* Speech not Corrected

of the national emergency. Certain Hon'ble Members have expressed the shortcomings in the budget that has been presented to the House. Some of the Hon'ble Members have stated that the budget does not contain anything of which the Government promised a great deal. Sir, we do not claim that through this budget we are proposing to present a budget incorporating the basic principles of socialism. What we are aiming at by implementing this 20 point programme, as in course of his reply the C. M. has rightly pointed out, is that the resistance that has been there in the country, in our State, in the matter of implementation of the progressive measures. Through this 20 point programme we propose to curb all these forces and going ahead towards our ultimate goal. Sir, the programme for the land distribution naturally hits those who were so long considering the land as a property. We have been taking it that land has to be taken as a means of production for the purpose of earning or consuming goods of the human society but the vested interests has taken it to be or they have considered it as a means of retaining property or consider it as a property. Our basic endeavour is that we must break this thinking, if we cannot break through it, in that

case, the vested interests who have been exploiting the masses shall always be taking the upper hand and therefore, through this 20-point programme it has been sought to overcome those hurdles and everyone according to his own ability and according to his need will do something to achieve that objective and in order to do that we want to overcome that obstacle that has hitherto been put in on way of implementation of that objective and thereby leaving the masses of our population in the same abject poverty, under the same object exploitation as it has been carried through ages.

Sir the Hon'ble Member from Nalbari, Mr. Talukdar has raised certain points and he said that the loan burden of the Government is increasing plan after plan and day after day. Sir, we also have been saying that the loan burden of the Government is increasing but why we say this? why we say that our loan burden is increasing? Sir, it is an admitted fact that in a developing economy, putting in more resources mean generation of more resources that is the usual practice in a developing economy or that is the way by which an economy is sought to be developed. Sir, it is true that plan after plan our loan burden is increasing and the total quantum of loan and the

interest the reon is also increasing. Sir, now, for the purpose of development we use to get provisions in every annual and the five year plans, the part of it comes as a loan from the Government of India and part of it as grants. Now, the bigger the size of the plan, the loan component also accordingly goes on increasing. Sir, it is a crucial issue for us to decide whether we should sacrifice the question of development only to relieve ourselves from taking over a greater loan burden or we should develop in such a way so that we can generate such resources as to bring the loan burden lighter and lighter in spite of the fact that the bulk of the loan burden will be increasing. But we should see that the increase is in such a way that ultimately the loan burden becomes very light. Sir, we are approaching the issue exactly in this way. Sir, it is not sufficient that we simply should get loan and try to implement different development projects through the different annual plans but at the same time we should see that the money is utilised in such a way that the loan money or the grant money which over we are getting from the Govt. of India, it generates more resources, that we can generate more money so that our loan burden ultimately becomes lighter and easier. Therefore, it is not unlikely that in a

developing economy. in the interest of greater development our lone burden will high high' that is not very unlikely but the only thing is that, as the Chief Minister has put it while replying on the debate that we do not say that a budget is good only because no taxation has been proposed, on the other hand we are interested to see that even if taxation was proposed, the people have grown the capability to pay it. by getting money from the plan either in the shape of Loan or in the shape of grant we must utilise it in such a way that the capability of the people also goes on increasing day after day and ultimately, even if the quantum of taxation becomes greater the burden on the people becomes lighter as they become more capable to pay it.

Sir, the name Hon'ble Member has also raised a question regarding the royalty on crude oil. Sir, I would like to inform the Hon'ble House that we have been pressing the Govt. of India hard the increase of the oil royalty and we have explained it very clearly that in a deficit state like ours we can no longer afford to wait for the enhancement of the rate of royalty; that we want this enhanced rate of royalty very badly in the interest of our own economy so that we can finance our deficit budget and adequately contribute

towards our plan resources but unfortunately uptil now the Govt. of India has not given any decision as yet. Probably the Hon'ble Member has expressed his views on the basis of some news paper reports that in respect of high sea crude some royalty has been increased or something like that but I do not know how far that newspaper report is authentic. In any way, even if the news by authentic, it is only in respect of high sea crude and not in respect of inland crude. So, I hope, as we have been pressing the Govt. of India the State Government will have the backing and support of all the Hon'ble Members from all sides of the House in this matter in our deliberations with the Govt. of India for getting higher rate of royalty for our crude oil.

Sir, much has been said about agriculture also. Our Agriculture Minister is present here and he has been rather sarcastically criticised that you have produced more in the current year because there is beautiful nature and there was a good rain and whether and therefore you have been able to procure more. Sir, we have not denied the fact that the nature, during the last year has been brought to us but should we also forget. Sir, at the same time that the initia-

tive that has been taken at different levels by different public leaders—at the Goan Panchayat level, at the Mohakuma parishad level and at the level of the M. L. As in order to entice the people to go for more scientific methods of cultivation, should we overlook that factor? Sir, there is no doubt that the nature was beautiful enough but at the same time should we discard the human initiative that has been taken by the cultivators in order to produce more? So, I believe Sir, it will be one sided to say that because the nature was bountiful, therefore, there has been greater production but at the same time..... We must not forget the initiative that has been taken by the public, by the Goan-panchayats, by the Mahakuma-parishads and by the representatives of this House. So, sir, let us not lose-sight of that aspect. It is the combination of all these factors and human efforts as well as available infra-structure which had ultimately led to production. Sir, that is the basic principle of production. Sir, we all know that without human efforts nothing can be produced. It is also true that equally materials for production must also be made available to the people. So, sir, these are the main factors of our production. We should not, therefore forget all these things while criticising or putting things sarcastically. Sir,

much has been said about irrigation also and many Hon'ble Members have blamed that we have done nothing during the year for the purpose of developing our irrigation works. We have got enough production during the year due to our able natural condition. Sir, these are sarcastically stated by many Hon'ble Members. Sir, we all know that we have given much emphasis for the development of irrigation during the year. This is an admitted fact and our present Govt. has given much emphasis on it and our budget provision has also been made accordingly. Sir, it is true that we should not shirk our past responsibilities. One Hon'ble Member has stated that we are trying to blame the Govt. of the same party that were in the past. Sir, I think we are not trying to blame the Govt. of the past. What we want to say is that we had certain shortcomings and, therefore, in a new set-up we have gone for the reorganisation of the irrigation Deptt. and accordingly the department has been reorganised and at the sametime its working capacity has also been doubled. Therefore, sir, you will find that when the current year will be over the utilisation of the fund placed at the disposal of the Irrigation will be much more higher than before or hither to. Therefore, Sir, I appreciate the anxiety of the Hon'ble Mem-

bers who have raised this point because it equally concerns to the Hon'ble Members also. It is true that our State is basically an agricultural State and our economy is basically based on agricultural production. Therefore, we have given much emphasis on our irrigation works. Sir, the Hon'ble Member from Chenga has raised certain point regarding Sericulture and Weaving. In this connection I would like to state that we are trying to evolve a new pattern to help the poorer artisan who are engaged in the trade of Sericulture and Weaving. At the same time we are also trying to see that adequate marketing facilities are available for the goods that are produced by the small and poor artisans engaged in Sericulture and Weaving. Sir, one thing is well-known to you all that in our country state the largest number of population is engaged in Sericulture and weaving. Of course, in our except more parts in Cachar in our state, except some parts in Cachar, our people are also engaged in this trade. There is no such traditional or professional weavers in the real sense. But nonetheless, in our State, it is a practice which is to be found in almost all houses. Therefore, sir, when the priminister announces her twenty-point programmes, she gave emphasis on it and to the lot of the poor artisans and weavers and we are

there fore, putting similar emphasî in this regard. Then, Sir, Hon'ble Members from Souht Salmara, Bagbor and Jania have rasied certain points regarding education. Sir, Govt. is very much conscious of it and it is true that primary education is the basic foundation of any higher education. Sir, it is true we have got shertcomiogs in this respect. Many Hon'ble Members have sarcastically criticised that in most of the villages the condition of our primary school buildings are very bad compared to other countries. It is just the opposite. Sir, the Hon'ble Chief Minister, in course of his speech has very emphatically stated that our society has also got a responsibility to wards it. Sir. I think if we all put our endeavours in this regard and raise public awareness; then we shall be able to achieve a great deal for the purpose of construction of school buildings etc. Sir, it is not only the Govt., it is the public who can contribute a great deal in this respect. Sir, we have already taken certain steps in this direction and we hope we shall be able to expand our programmes for raising the standard of Primary Education. We are also trying to organise the entire basic system in a new outlook. Then, Sir, many things have been stated about the regional disparities. Sir, in this conn-

ection I would like to remind the Hon'ble Members that if we put the blame to the Govt. alone then it will be an injustice because we... find generally that people who are in advance areas are more vocal and they have better acquaintance with those who are in authority or in power than the people living in backward areas and they can easily approach them. But Sir, the millions, who are rotting in the backward area, have neither the access or have they got the pushing in order to approach the authority for redressing their grievances. Therefore, it is not the Governmental machinery alone that will be able to bring up them to the level of other advance people in the society and to give them what is due to them. In this matter the public leaders will and should have a role to play to bring them up along with us so that they may not be lagging behind in respect of their requirement. Sir, many other points have been raised. One matter that has been raised by the Hon'ble member from Bilaspur is regarding further amendment of the Ceiling Act. He has expressed that the present situation is as a result of fragmentation of land holding and due to that the holding has become smaller. Sir, as a believer in the principle of socialism, I believe that our

ultimate objective is not to consider land as means of owning property, but land should be a means of production for human consumption. And with the same principle, I should like to say that the organisation of Farming Corporation has been initiated where people, so long as they are engaged in the organisation will continue to enjoy the fruit. As soon as they go away from the plough they are off from the scene. Ultimately ther fore, the coiling has beed fixed on that basic objective of not recognising land as property, but as a means of production and earning livelihood.

Sir I do not think, I have been able to cover all the points; I have only tried to cover only a few important points raised by the hon'ble members. Now another point which was raised by the hon'ble member from Dhemaji is regarding prevalence of opium habits and drinks among the tribal people in that area and casually he has referred for making a dequate fund from the Tribal Sub-plan. I am sorry, the hon'ble member is not here now. what I would like to say is that so for as the allocation of fund from the tribal Sub-plan meant for the plains Tribals is concerned it is decided before the formal order is issued by the Govt., in the plains Tribal Advisory Council. The Hon'ble

member is a member of the Advisory Council and he can very well take up the matter there. I quite agree that something is required to be done to retract those people from such habits which eat up the vitality of the strong and stout Tribal people. I would like to remind one thing that only by Governmental measures by issuing some leaflets or by some propaganda and anti-prohibition campaign we cannot remove these ills from the society. It is the social backing at the grass root that can actually work. the people in the society should rise to the occasion and raise a consciousness about the basic responsibility in fighting this evil. Therefore, I feel, while it is very much essential or adequate provision should be made, until and unless social climate is created, social backing can be obtained in such campaign, I am afraid, we cannot attain success. Therefore, to create an atmosphere in the society has become an important thing.

Another point the hon'ble member has raised is about continuous criminal activity in that area which sometime take communal colour. Sir there are mischief monger in the society who always take advantage of the conflict among different groups of people. It is for us to generate that feeling and also to create a psy-

chology so far as matters of any quarrel at personal level is concerned; we must make all endeavour so that these things do not involve other innocent people of different communities. It all depends on the social condition. Nonetheless, I see and quite agree that a great deal of governmental measures are also required to deal with the situation. But police or such other Government officers cannot alone do anything until and unless the real backing comes from the people.

Sir, I do not like to dilate much upon on this because most of the points have been covered by the Chief Minister, and, with these few words Sir I conclude.

Shri Kabir Chandra Roy pradhani— : Sir, the Minister said that land should not be a means of property, but it should be a means of production and the additional belief of land as property should be wiped out. May I know from the Minister whether the Minister thinks that the factory is a source of energy and money a source of power ?

Shri Chatra Sing Teron —: I have followed Sir.

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani :— The Minis-

ter said that the traditional view that land is property should be changed. In this context does the Minister think that money being the source of power and a force for production, the idea of owning money by a particular section should be changed and the workers should feel that they are owners of the factory and the money.

শ্রীঅতুল শইকীয়া :— আমাৰ আঞ্চলিক বৈষম্য হ্ৰাস কৰিবৰ কাৰণে শ্ৰুতি মহকুমাত পৰিকল্পনা বৰ্ড গঠন কৰা হৈছিল। পঞ্চম পৰিকল্পনাত এই আচনি বিলাক অন্তৰ্ভুক্ত কৰিবৰ কাৰণে আচনি দাখিল কৰিছে। এতিয়া পঞ্চম পৰিকল্পনা আৰম্ভ হবৰ হ্ৰস্বকাল হৈ গল। এই মহকুমা পৰিকল্পনা বৰ্ডৰ আৰু ৰাজ্যিক পৰিকল্পনা বৰ্ডৰ কোনো সমন্বয় দেখা নাই। এই ক্ষেত্ৰত কি কৰিব বিচাৰিছে?

শ্রীজালাল উদ্দিন আহম্মদ :— উত্তৰ দিবৰ সময়ত ছুৰ্ভাগ্যবশত মই নাছিলো। মোৰ কথা যিনি বেচলেচ বুলি কৈছে বুলি কেইজন মান বন্ধুৰ পৰা পম পালো। এইটো কিমান হ্ৰস্ব সত্য জানিব বিচাৰিছো।

Mr. Deputy Speaker No. Vapatition

ডাঃ কৃষ্ণ কান্ত লহকৰ :— পায়াল লোমৰ সম্পৰ্কত কোৱা নাই।

শ্রীকন্দপ কুমাৰ দাস :— সমবায় সমিতি সম্পৰ্কত কি হ'ল?

Shri Gissuddin Ahmed :— Mr, By. Speaker Sir, I agree with the views expressed by the Hon 'ble Minis-

ter that the land should be a means of production. It is proper and true, but I think it will take some time to reach that stage. We are just passing through a transitional period of gradually reducing the private ownership of land and the Ceiling Act has reached such a stage through which we must pass. I only suggest that the Ceiling limit for non-agricultural population having other means of livelihood be further limited.

Shri Chatrasing Teron :— That naturally will be given due consideration, with this basic objective, when we proposed to follow this up corresponding consequential matters will naturally come up. At present it is 50 bighas and further reduction in future may have to be made. As the point raised by the Hon'ble Member from Golakganj, whether these factories are to be considered as a source of power, I have said that in a socialist economy, the basic principle supposed to be that the means of production, from time to time comes under the ownership of the public instead of routing it with private ownership. This is a basic fact and as my Hon'ble friend from Bilasipara has pointed out, probably we have not yet reached that stage. From the very beginning, as I have said, that the 20 point economic programme we have taken up

and we are proposing to implement, contains the basic idea of socialism. It is the way only now in order to crush or eliminate the resistance on the way of approach to that goal.

Now the other point is regarding the Co-operative Society, raised by the Hon'ble Member from Sarukhatri. I think Sir, I shall not be able to speak about it in greater details. Anyway, my colleague the Co-operation Minister, is in the House and I am sure that he will be pleased to look into it.

Regarding the power loan also, I find it difficult for me to reply that question also in details, but none-the-less, we shall look into it. Regarding the point raised by Shri Saikia about the Sub-divisional planning Cell, Sir, this is true that a plan as has been prepared involves a huge amount of money. As an estimated expenditure required to be incurred has been worked out to start with the work. Sir, the Plan as prepared by the Sub-divisional Planning Cell is rejected or discarded, but for the present we can only accommodate schemes within the limit of our allocation in the Fifth Five year plan or in the Annual plan. This, however, does not mean that all other things are discarded.

ded: It will be necessary for us to consider the deficiencies in the different districts and the subdivisions and our efforts will be to meet any deficiency that may be noticed:

ভাষাভেদে শ্রদ্ধা :— শ্রদ্ধা প্ৰতিষ্ঠা কৰা বুলি কোৱা হৈছে। গোটে
আদি ভাষা কৰিছে বাকী ভাষা আকাৰ বুলি কোৱা হৈছে।
বিভিন্ন গোষ্ঠীৰে ভাষা শ্রদ্ধা এটা আদি বাকীৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰা
হৈছে।

Shri Chattrasing Teron :— It will depend upon the priority.

Mr. Deputy Speaker :— The House stands adjourned till tomorrow the 5th March 76 at 9 a. m.

ADJOURNMENT:

The House then rose at 5.16 P. M. and stood adjourned till 9 A. M. Tomorrow, the 5th March, 1976.

Dated Dispur,
P. D. Barua

Secretary:
The 4th March, 1976

Assam Legislative Assembly.